

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

LYKİA-KARİA SINIRINDA ANTİK BİR YERLEŞİM:
HİPPOKOME (DALAMAN/ÇÖĞMEN)

Eda YILMAZ

Danışman
Doç. Dr. Duygu Sevil AKAR TANRIVER

İZMİR-2021

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ‘‘Lykia-Karia Sınırında Bir Yerleşim: Hippokome (Dalaman/Çöğmen)’’ adlı çalışmamın, tarafımca, akademik kurallara uygun ve etik değerler çerçevesinde yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve kaynakçada belirtilen eserlere atıf yapılarak yararlanıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

02/07/2021

Eda YILMAZ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Lykia-Karia Sınırında Antik Bir Kent: Hippokome (Dalaman/Çöğmen)

Eda YILMAZ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Arkeoloji Anabilim Dalı

Arkeoloji Programı

Kuzeybatı Lykia ve Karia bölgesi sınırındaki dağlık coğrafyada yer alan Hippokome Antik Kenti, tez çalışması boyunca pekçok açıdan ele alınmıştır. Kent, coğrafi koşullar nedeniyle dağlık ve akarsuyu bol bir yerleşim olması neticesinde civardaki diğer yerleşimlerden ayrılmaktadır. Bu nedenle Hippokome, Fethiye Körfezi'nin iç kesimlerinde kalan diğer küçük yerleşimler ile coğrafi ve politik paylaşımlarda bulunmuştur. Kentte bulunan hamam yazıtında yer alan yerleşim adları ve bağışçı listesi bu önermeyi desteklemektedir. Kentin önemi ve statüsü hakkında dönemsel değişimler gözlemlense de Oktapolis'in bir bölge olduğu ve Hippokome'un da bu bölgenin bir üyesi olduğu ileri sürülmektedir. Patara Yol Anıtı'nda da anılan Hippokome, aynı zamanda içerisinde bulunduğu yol ağı ile küçük yerleşimleri birbirine bağlamaktadır. Tez çalışması içerisinde, Hippokome'a yol güzergâhında bağlantıda olduğu yerleşimlerde ele alınmıştır. Kentte görülen kaya mezarları, başta Paavo Roos'un çalışmalarına dayanarak tekrar üzerinde durulmuş ve yer yer civar yerleşimlerdeki kaya mezarları ile karşılaştırılmıştır. Bununla birlikte Hippokome'da 2005 yılında definecilik yolu ile ele geçen 184 adet sikke katalog halinde olarak tez çalışmasına eklenmiştir.

Bu tez çalışmasında yardımcı olan edebi kaynaklar, epigrafik belgeler ve modern araştırmalar neticesinde Hippokome Antik Kenti bilim dünyasına tanıtılmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelime: Hippokome, Kuzevbatı Lykia, Fethiye Körfezi, Oktapolis, Lyrnai, Symbra, Kalynda, Kaya Mezarı, Sikke.

ABSTRACT
Master's Thesis
An Ancient City on the Border of Lycia and Caria: Hippokome
(Dalaman/Çöğmen)
Eda YILMAZ

Dokuz Eylül University
Graduate School of Social Sciences
Department of Archaeology
Archaeology Program

The ancient city of Hippokome, located in the mountainous geography bordering the Northwest Lycia and Caria regions, has been discussed in many aspects throughout the thesis. Due to its geographical conditions, the city differs from other settlements in the vicinity as it is a mountainous settlement with plenty of rivers. For this reason, Hippokome has geographically and politically shared with other small settlements in the inner parts of Fethiye gulf. The settlement names and the donor list in the bath inscription in the city support this proposition. Although periodic changes are observed about the importance and status of the city, it is claimed that Oktapolis is a region and Hippokome is a member of this region. Hippokome, which is also mentioned in the Patara Road Monument, also connects small settlements with the road network it is in. In the thesis study, the settlements that it is connected to on the road route to Hippokome are discussed. The rock tombs seen in the city were handled primarily based on the works of Paaova Roos and were compared with the rock tombs in the surrounding settlements. The rock tombs seen in the city were primarily handled based on the works of Paavo Roos and were compared with the rock tombs in the surrounding settlements. In addition, 194 coins obtained by treasure hunting in Hippokome in 2005 were added to the thesis as a catalog study.

In this thesis study, it is tried to introduce the Hippokome Ancient City to the scientific world as a result of literary sources, epigraphic documents and modern researches.

Keywords: Hippokome, Northwest Lycia, Fethiye Gulf, Oktapolis, Lyrnai, Symbra, Kalynda, Rock Tomb, Coin.

LYKİA VE KARİA SINIRINDA BİR ANTİK KENT: HİPPOKOME
(DALAMAN/ÇÖĞMEN)

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	x
EKLER LİSTESİ	xii

GİRİŞ	1
-------	---

BİRİNCİ BÖLÜM
HİPPOKOME YERLEŞİMİ

1.1. HİPPOKOME VE TARİHİ COĞRAFYASI	6
1.2. HİPPOKOME’NİN STATÜSÜ VE ÖNEMİ	10
1.3. HİPPOKOME ANTİK KALINTILARI	11
1.4. EPİGRAFİK KAYNAKLARDA HİPPOKOME	13
1.4.1. Hamam Yazıtı	13
1.4.2. Patara Yol Anıtı (Stadiasmus Patarensis)	28
1.5. HİPPOKOME İLE İLİŞKİLİ YERLEŞİMLER	31
1.5.1. Kalynda	31
1.5.2. Lyrnai	35
1.5.3. Oktapolis	38
1.5.4. Symbra	44
1.5.5. Telandros	47

İKİNCİ BÖLÜM

HİPPOKOME ANTİK YERLEŞİMİNDEKİ BULUNTULAR

2.1. KAYA MEZARLARI	50
2.1.1. Hippokome Kaya Mezarları Genel Özellikleri	55
2.1.1.1. Mezar 1	56
2.1.1.2. Mezar 2	60
2.1.1.3. Mezar 3	61
2.1.1.4. Mezar 4	64
2.1.1.5. Mezar 5	65
2.1.1.6. Mezar 6	66
2.1.1.7. Mezar 7	67
2.1.1.8. Mezar 8	68
2.1.1.9. Mezar 9	69
2.1.1.10 Mezar 10	69
2.2. HİPPOKOME SİKKELERİ	70
SONUÇ	72
KAYNAKÇA	74
EKLER	

KISALTMALAR

AEGYPTOS	Mısır
ANNONA AVG	İmparatorların Halka Buğday Dağıtımı
AVG	Avgustus
BATL	Barrington Atlas of the Greek and Roman World, Lycia-Pisidia 65 (west), R. J. A. Talbert (Ed.). (2000). Princeton University Press, 1939.
Bkz.	Bakınız
BMC	British Museum Catalog Borussicae ed. maior: I-IV., VII., IX., XI., XII., XIV. Berlin 1873
CAES	Caesar
Cm	Santimetre
CONSECRATIO	İmparator'un Tanrılaştırılması
COS	Cos
Dn	Dipnot
DOMİT	Domitian
FELİCİTATI AVGUSTA	İmparator'un Mutluluğu
FGrHist	F. Jacoby (Ed.). (1923-1958). Die Fragmente der griechischen Historiker. C. 14: Leiden.
FORTUNA AVGUST	İmparator'un Mutlu Dönüşü
GER	Germanicus
GERM	Germanicus
IG	Inscriptiones Graecae, consilio et auctoritate Academiae Litterarum Pamphylie. K. Buschman, K. Sommer ve M. Held (hızl.). (1992). Princeton ve Oxford.
IMP	İmparator
Km	Kilometre
Krş.	Karşılaştırınız
LİB PUB	Halkın Özgürlüğü
Mm	Milimetre
MONETA AVG	İmparator'un Parası

MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
Nr	Numara
PIETAS AVG	İmparator'un Dindarlığı
PM	Pontifex Maximus
PP	Pater Patriae
RIC	Romen İmperial Coins
ROMA FELIX	Roma'nın Mutluluğu
RSC	Roman Silver Coins
S	Sayfa
SALUS PUBLICA	Halkın Sağlığı
SC	Senatus Consultum
SPQR	Senatus Populusque Romanus
Ss.	Sayfa Sayısı
Str.	Satır
TAM I	Kalinka, E. (Ed.). (1901). Tituli Asiae Minoris I. Viyana.
TAM II	Kalinka, E. (Ed.). (1920). Tituli Asiae Minoris II, Viyana.
TAVO	Tübingen Atlas des Vorderen Orients, B V 15: Lykien und Wiesbaden.
TRP	Tribunicia Potestate
Vd.	Ve devamı
VOTA PUBLICA	Halkın Andı
Yak.	Yaklaşık
Yuk.	Yukarıda

EKLER LİSTESİ

Ek 1: Haritalar	ek s. 1
Ek 2: Resimler	ek s. 3
Ek 3: Sikke Kataloğu	ek s. 15
Ek 4: Yazıtlar Kataloğu	ek s. 109

GİRİŞ

Lykia bölgesi, Anadolu'nun güneybatısında yer alan, doğuda Antalya Körfezi (Mare Pamphylium), batıda Fethiye Körfezi'ndeki İndos Irmağı (Sinus Glaukos) günümüzde Dalaman Çayı olarak bilinen bölge arasında kalan, kuzeyinde Batı Toroslar ile sınırlandırılan ve Modern Çağ'da Teke Yarımadası olarak adlandırılan alandır. Kesin sınırların belirlenmesinde zaman zaman zorluklar yaşanmıştır. Doğuda Pamphylia, batıda Karia, kuzeyde ise Phrygia ile çeşitli sebeplerden doğan sınır sorunları meydana gelmiştir. Bölge İlkçağ'da Lykia olarak anılsa da bölgenin adı ilk kez MÖ 1400'lerde Lukka, Lukku, Lwka olarak ifade edilmektedir. Fakat Lykia, antik kaynaklarda muhtemelen MÖ 8.yy'dan itibaren Homeros ile anılmaya başlamaktadır.

Yapılacak tez çalışmasının kısmen tartışma konularından biri olan Karia bölgesi coğrafyası ve bölge sınırıdır. Karia bölgesi kuzeyde Büyük Menderes (Maiandros), kuzeydoğuda Babadağ (Salbakos), doğuda Kızılhisar-Acıpayam Ovası, güneydoğuda Dalaman (İndos) Çayı, batı ve güneyde Ege Denizi ile çevrilir. Bölge, adını kökenleri hakkında henüz net bilgilere ulaşılamayan Karlar'dan almaktadır. MÖ 2000 yıllarında Hitit ve Mısır metinlerinde Karkışa ya da Karakışa, MÖ 1000 yıllarında ise Karka olarak geçmektedir.

Tez çalışmasına konu olan Hippokome'nin coğrafi sınır ayrımı, Lykia'nın batısı ile Karia'nın güneydoğusu arasında yaşanmaktadır. 18. yy ile birlikte modern araştırmacılar her iki bölgeye ziyarete bulunmuştur. Fethiye Körfezi'nin kuzeybatısında kalan bu sınır bölgede çok sayıda küçük antik kent keşfedilmiştir. İlk olarak Osmanlı İmparatorluğu'nda görev alan Graf Choiseul-Gouffier¹ keşif ziyaretine başlamıştır. Francis Beaufort,² F.V.J. Arundell³, C.Textier⁴, Ch. Fellows⁵,

¹ M. G. Auguste-Florent ve Choiseul Gouffier, "Voyage pittoresque dans l'Empire ottoman, en Grèce, dans la Troade, les îles de l'Archipel et sur les côtes de l'Asie-mineure.", Paris, 1782.

² Beaufort **Francis**; F. Beaufort, "Karamania or A Brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity with Plans", **Views**, Londra, 1812, s. 299.

³ F.V.J.Arundell, "**Discoveries in Asia Minor, including a description of the ruins of several ancient cities, and especially Antioch of Pisidia**", Cilt. I-II, London, 1834.

⁴ C.Textier, **L'asie Mineure**, The Place of French Itinerant Charles Textier's Asia Minor in the History of Anatolian Culture, Paris, 1833.

⁵ Charles Fellows, "An Account Of Discoveries In Lykia: Being a Journal Kapt During a Second Excursion in Asia Minor by Charles Fellows", Londra, 1841.

T.A.B. Spratt-E.Forbes⁶, W.Arkwright⁷ gibi bilim insanları ile devam etmiştir. Lykia bölgesinin tarihi coğrafyası için bir diğer önemli kaynak ise 1994 yılında Patara Antik Kenti'nde ele geçen ve 2004 yılında yayınlanan Patara Yol Anıtı'nın incelenmesi ile Prof. Dr. Sencer Şahin ve Prof. Dr. Mustafa Adak tarafından Stadiamus Patarensis-Lykia Eyaleti Roma Yolları isimli çalışmasıdır. 2004 yılında H.Hellenkemper ve F.Hild⁸ tarafından yayınlanan Tabula Imperii Byzantini 8 eseri de Lykia bölgesi sınır sorunlarına ışık tutmaktadır.

Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde yardımcı olacak olan Karia Bölgesi ve Lykia bölgesi batı sınır çizgilerinin nereler ile belirlendiğidir. Zaman içinde antik ve modern araştırmacılar bu konu üzerinde çeşitli ifadelerde bulunmuşlardır. Lykia'nın batı sınırı zaman içinde çok kez değişikliğe uğramıştır. Böylece Lykia'nın Telmessos kentinin Karia'daki Kaunos kentine benzer özel konumu sebebi ile Lykia'nın batı sınırının buradan başladığı düşünülmüştür. Sınır konusunda en erken kaynak olan Pseudo-Skylaks, Telmessos Kentinin Lykia'nın en batısında yer aldığını ifade eder.⁹ Strabon, Plinius gibi diğer antik yazarlar da Lykia'nın batısının Telmessos ile sınırlandırıldığını belirtirler. Ancak MÖ 43 yılında yapılan idari değişiklikle Lykia eyaletleştirildiğinde Lykia'nın batısı Kalynda kentinin batısına, İndos Nehrine (Dalaman Çayı) kadar uzatılmaktadır. MS 2. yüzyılda ise Ptolemaios batı sınırını Kalynda ve Kaunos arasına konumlandırmaktadır. Zamanla Kaunos Lykia'nın batı sınırına dâhil edilmekte ve Lykia bölgesi genişletilmektedir. Nitekim bu nedenle Glaukos Kolpos'un batısındaki Kalynda ve Daidala gibi küçük yerleşimler bazı çalışmalarda kimi zaman Lykia kimi zaman Karia'da gösterilmektedir. Bu çalışmada coğrafi konum olarak çalışılacak olan Hippokome antik yerleşiminin Lykia ve Karia sınırındaki konumu olacaktır.

Kuzeybatı Lykia'da yer alan Hippokome Antik Kenti, Telmessos'a (Fethiye) 25 km uzaklıkta, Dalaman'a bağlı Çöğmen Köyü'nün 2 km güneybatısında, ortalama 300 km doğusunda, Kızıl Dere'nin (antik Glaukos Potamos)¹⁰ sularının aktığı,

⁶ Edward Forbes ve Thomas Abel Brimage, Spratt, "Travels in Lycia Milyas and the Cibyratis by T.A.B Spratt and E.Forbes", **In Company With The Late Rev. E.T. Daniell**, London, 1847, s. 164.

⁷ Werner Arkwright, "The Frontier Of Lycia and Caria", **The Journal Of Hellenic Studies**, 1895, ss. 93-99.

⁸ Hansgerd Hellenkemper ve Friedrich Hild, **Tabula Imperii Byzantini 8**, "Lykien und Pamphylien, Verlag Der Österreichischen Wissenschaften", Viyana, 2004, s. 694.

⁹ Pseudo-Skylaks: **Periplos**, "Mediterranean Journal Of Humanities", 2012, s. 251

¹⁰ Hansgerd Hellenkemper - Friedrich Hild, **Lykien and Pamphylien**, Viyana, 2004, s. 599.

kayalıklardan oluşan bir tepe üzerine kurulmuş bir Lykia köyüdür.¹¹ Glaukos Çayı, Hippokome'nin kuzey yönünde bulunan Aygır Dağı sırtından aşağı akarak güneydoğu yönünde bir vadi üzerinde geçmektedir. Tietz, Hippokome Antik Kenti için Glaukos Çayı'nın aktığı, çok verimli ve ekonomik olarak çeşitliliğe sahip bu vadi ile kent merkezinin özdeşleştiğini belirtmektedir.¹² Geç Hellenistik Dönem'den beri iskân edilen yerleşim, akarsuya doğru dik bir şekilde lokalize edilmekte ve kuzey-güney doğrultulu dar bir kaya sırtı üzerinde konumlanmaktadır.¹³ Sözü edilen Glaukos Çayı aynı vadi üzerinde Nif Çayı ile birleşerek Fethiye Körfezi'ne doğru akmaktadır.

Hippokome, antik dönem araştırmacıları ile birlikte modern dönemde de birçok araştırmacının uğrak noktası ve araştırma konusu olmuştur. Fakat kentin yerleşim merkezine dair ilk keşif 1877 yılında Fransız gezginler Collignon ve Duchesne tarafından yapılmıştır.¹⁴ Hippokome'ye dair ilk coğrafi ve antik kalıntılara ilişkin kayıtları bu iki Fransız araştırmacı yapmıştır. Keşfin sonrasında ilgili ziyaretçiler Hippokome ve civarına ziyarette bulunarak bölge hakkında notlar almışlardır. J. A. Schönborn 1842'de Hippokome ve civarındaki yerleşimlerin belirli bölgelerine ziyarette bulunmuştur. C. Ritter ise 1895 yılında J. A. Schönborn'un keşif gezisindeki gözlemlerini "Die Erkunde von Asien" isimli eserinde bahsetmiştir. Bölgenin civarındaki yerleşimlerin antik kalıntıları ve coğrafyası hakkında daha detaylı ve önemli bilgiler veren W. Arkwright, 1895 yılında "The Frontier of Lycia and Caria" adında bir makale yayımlamıştır. 1900 yılında G. Cousin "Voyage en Carie",¹⁵ ve 1969 yılında ise P. Roos "Topographical and Other Notes on South-Eastern Caria" isimli makalesinde yerleşim izler, antik kalıntılar ve bölge coğrafyası hakkında bilgi aktarmıştır. L. Robert farklı zaman aralıklarında Oktapolis ve civarı yerleşimler hakkında bilgi veren eserler yayımlamıştır. 1962 yılında yayımladığı "Villes D'Asie Mineure Etudes de Geographie Antique" adlı

¹¹ Hild. "Die Lykische Oktapolis und das Bistum Lornaia", Gephyra, 2004, s. 121.

¹² Tietz, **Der Golf von Fethiye**, Politische, ethnische und kulturelle Strukturen einer Grenzregion vom Beginn der nachweisbaren Besiedlung bis in die römische Kaiserzeit, Bonn, 2003; Sencer Şahin, **Stadiasmus Pateransis**, "Itinera Romana Provinciae Lyciae/ Lykia Eyaleti Roma Yolları", İstanbul, 2014, s. 176.

¹³ Hellenkemper - Hild, s.599.

¹⁴ M. Collignon ve L. Duhesne, "Papport sur un voyage archeologique en Asie Mineure", Bulletin de correspondance hellenique, 1877, Cilt: I: ss. 361-376.

¹⁵ George Cousin, **Voyage en Carie**, "Bulletin de correspondance hellénique", Cilt. 24: 1900, ss. 24-69.

eserinde Hippokome ve Kadyanda yerleşimlerine dair, 1980 yılında ‘‘A travers l’Asie Mineure: Poetes et Prosateurs, monnaies gresques voyageurs et geographie’’ adlı eserinde Telandros yerleşimi ve Nif Köyü coğrafyası hakkında, 1982 yılında ‘‘Document d’Asie Mineure, Bulletin de Correspondance Hellenique’’¹⁶ eserinde Kızılkaya ve Çukurhisar hakkında bilgi vermiştir. G. E. Bean ‘‘Eski Çağ’da Lykia bölgesi’’ adlı eserinde Hippokome ile coğrafi yakınlıkları ve politik bağlantıları olan Kadyanda, Kalynda, Telandros ve Daidala gibi yerleşimlerden bahsetmiştir. G. Cousin 1900 yılında Hippokome yerleşiminde yer alan kaya mezarları ile ilgili ayrıntılı bilgi vermiştir. F. Hild, Lornia piskoposluğu ve Oktapolis kenti ile birlik olduğu diğer yerleşimler hakkında 2000 yılında ‘‘Die lykische Oktapolis und das Bistum Lornaia’’ adlı makalesini yayımlamıştır. 2004 yılında W. Tietz ‘‘Der Golf von Fethiye’’ adlı kitabı ile Fethiye Körfezi ve çevresindeki antik yerleşimleri ele alarak bu yerleşimlerin detaylı tarihi geçmişlerini, coğrafyalarını ve kültürlerini incelemiştir. Prof. Dr. Sencer Şahin ve Prof. Dr. Mustafa Adak 1994 yılında Patara antik kentinde bulunan Patara Yol Anıtı’nın detaylı incelenmesi sonucunda 2007 yılında ‘‘Stadiasmus Patarensis Itinera Romana Province Lyciae / Lykia Eyaleti Yolları’’ adlı kitap bölge hakkında detaylı bilgi vermektedir. Patara antik kentinde bulunan bu anıt sayesinde Lykia’da bulunan fakat bazılarının sadece isimlerinin bilindiği bazılarının ise lokalize edildiği yerlerin bilinip, isimlerinin bilinmediği antik yerleşimler hakkında bilgi sunmaktadır. Telmessos’tan Oktapolis’e, Hippokome’den Kadyanda’ya olan güzergâh ve diğer küçük antik yerleşimler hakkında da ayrıntılı bilgi barındırmaktadır.

Çalışmada sözü edilen Hippokome antik yerleşimi coğrafi sınırları hakkında antik ve modern dönem araştırmacılarının tartışmaları üzerine durulmaktadır. Bununla birlikte hangi antik yazarların kent ile ilgili bilgi verdiği araştırılmıştır. Ayrıca Hippokome’nin tarihi, politik, coğrafi ve antik kalıntılar çerçevesinde bölgedeki statüsü hakkında da detaylı bilgi vermektedir. Aynı zamanda bir bölge adı veya kentler topluluğu olarak anılan Oktapolis ve civarındaki antik yerleşimler ile bağlantısı ayrı ayrı ele alınmaktadır. Bu çalışma içerisinde 2005 yılında define yolu ile Hippokome’de bulunan şimdi ise Fethiye Arkeoloji Müzesi’nde korunan ve bugüne dek üzerinde herhangi bir çalışma yürütülmemiş sikkelerin katalog çalışması

¹⁶ Louis Robert, **Documents d’Asie Mineure**, ‘‘ Bulletin de correspondance hellénique’’, 1982, ss. 309 – 378.

yapılmaktadır. Bununla beraber araştırma çalışmasının en önemli konusundan birisi de söz konusu yerleşime ait daha önce yayınlanmış olan yazıtlar, kaya mezarları ve nişler gibi taşınmaz kültür varlıklarının yeni tartışmalar ve gözlemler ışığında yeniden değerlendirilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

HİPPOKOME YERLEŞİMİ

1.1. HİPPOKOME VE TARİHİ COĞRAFYASI

Hippokome antik yerleşimi¹⁷, Muğla ili Dalaman ilçesine bağlı Çöğmen Köyü olarak anılan yerleşimin 2 km güneybatısında ve yaklaşık 300 m kadar doğusunda yer almaktadır. Kent, Fethiye Körfezi'nin iç kesiminde dağlık ve dik coğrafyada, Kızıl Dere Çayı'nın aktığı bölgede kuzey-güney yönlü uzanan kayalık tepenin sırtında antik bir yerleşimdir.

Kentin antik adı modern literatürde “Hippokome, Hippukome, Hippoukome” olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda Hippokome'nin lokalize edildiği yer günümüzde “İt Hisar, İn Hisar, At Hisar, İn Asar ya da köy halkının yerel söylemi ile İtesarı” olarak bilinmektedir. Ancak kentin isminin anlamını yitirmeden kaldığını ve bu civardaki dağ ve mevki isimlerine Hippokome'den (At Köyü) “Aygır Dağı”, “Aygırdibi” gibi isimler türetilerek günümüzdeki halini aldığı ifade edilmektedir.¹⁸ Stephanos, Hippokome adı için oraya giden insanların atlarının yolda ölmesinden dolayı kentin bu adı aldığını söylemektedir.¹⁹

Hippokome, aynı zamanda Geç Hellenistik Dönem'de tamamıyla Helenleşmiş bir kenttir. Bu sebepten dolayı kentte var olan tüm isimlerin Yunanca olması bir kuraldır.²⁰ Sözü edilen bu kuralın yanı sıra Hippokome gibi mikro coğrafyaların başka kültürlerle ilgisi olmadan, tamamıyla kendine özgü linguistik üretimi de söz konusudur. Kentin adı günümüze bir adet edebi kaynak ve iki adet yazıt ile ulaşmıştır. Birincisi Hippokome'de (İt Hisarı) Geç Hellenistik MÖ 2. ya da 1. yy'a tarihlenen bir yazıttır. Bu yazıtta Boule ve Demos'un aldığı bir karar metni ile kente inşaa edilen hamama bağışta bulunanların isimleri ve onların ethnikonları yer almaktadır.²¹ Hippokome'nin demos ve boule'ye sahip olması, kararın alındığı dönemde kentin “polis” statüsüne sahip olabileceği ve karar metninde yer alan diğer

¹⁷ Hellenkemper - Hild, s.599; W. Ruge, RE Hippokome,1913.

¹⁸ Şahin, *Stadiasmus Patarensis*, s.176.

¹⁹ (Stephanos Byzantinos'tan aktaran Karabulut, BCO, 2018, s. 15) ; Ayrıca bkz. Şahin, s. 175.

²⁰ W. Tietz, s. 260.

²¹ W. Tietz, ss. 250-263.

yerleşimlere göre daha gelişmiş olduğunda göstermektedir.²² Kentin coğrafi koşullarının yanı sıra halk olarakta diğer yerleşimlere oranla statü farklılığı olduğu düşünülmektedir. Bu yazıt aynı zamanda Lykia bölgesinde hamam inşaatı olduğunu bildiren en eski epigrafik belge niteliği taşımaktadır.²³

Kentin adının geçtiği ikinci epigrafik kaynak ise Patara Yol Anıtı'dır. Anıt Lyrnai'den Hippokome'ye ve Hippokome'den Symbra'ya olmak üzere iki güzergâhtan bahsetmektedir. Bunun sonucunda ise kent merkezi konumunun İt Hisar mevkiinde olma olasılığı yüksektir. Son olarak kentin adının geçtiği edebi kaynak ise MS 6. yy'da kentin isminden bahseden Stephanos Byzantinos'un Ethnika adlı eseridir. Ayrıca kentin adı yalnızca bu edebi kaynaktan geçmektedir. Stephanos Byzantinos, Hippokome'den bahsederken "Ἰππου κόμη, Λυκίας κόμη" ifadesi ile Hippokome'nin Lykia'da bir köy olduğunu ve köy sakinlerinin ise "Ἰπποκωμήται" Hippokometai olarak anıldığını dile getirir.²⁴ Stephanos'un Hippokome'ye giden insanların, atlarının bu yolculuk esnasında ölmesinden dolayı kent merkezinin yol güzergâhında bulunduğu düşünülmektedir.²⁵ Fakat kent merkezi olarak konumlanacak yer her durumda coğrafi koşullardan ötürü dağlık ve yüksek yerlerdir. Bu nedenle kent yerleşimi için bir düz alana ihtiyaç duyulmuş ve daha yüksekte bir düzlüğe ulaşılma istenmiş olabilir. Dolayısıyla kent merkezi direkt olarak bir yol ağzında olabilmenin yanında yol güzergâhına belli bir mesafa uzaklıkta olduğunda da düşünülmelidir.

Lykia bölgesi bulunduğu sınırlar içerisinde oldukça yüksek ve derinliklerden oluşan jeolojik yapısı sebebi ile akarsu yolları da dar ve derindir. Dolayısıyla bölgenin topografik oluşumunda dağlar kadar nehir, göl ve kaynaklar da belirleyici bir öneme sahiptir.²⁶ Bu nedenle bölgede yer alan her türden yerleşim alanı, iskân sırasında dar alanlara maruz kalmış ya da akarsuların birikebileceği düzlük ve civarına yerleşilmiştir. Hippokome'de kaynağını Telandros'dan (Çal Dağı) aldığı akarsuyun aktığı güzergâh üzerinde yamaç, engeli ve yer yer düzlükleri olan bir bölgeye konumludur. Aynı zaman da Lykia bölgesi dağlık arazi koşullarından dolayı,

²² Büşra Karabulut, **Batı Lykia Coğrafyasında Oktapolis**, Antalya, 2018, (BCO), s.14.

²³ Andrew Farrington, **The Roman Baths of Lykia, An Architectural Study**, 1995, s, 41.

²⁴ (Stephanos Byzantinos'tan aktaran Karabulut, BCO, 2018, s. 15)

²⁵ Sencer Şahin, s. 175.

²⁶ Fatih Onur, **Lykia İncelemeleri I**, "Antik Veriler Işığında Lykia'nın Hidrografyası", Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2002, s.53.

akarsuların alüvyon taşıması sebebiyle suyun oluşturduğu delta havzalarında orta ölçekli ya da polis yerleşimleri mümbit tarım arazilerini oluşturmuştur.²⁷ Bu sebepten de olcaktır ki Lykia'da yerleşimler dağınık ve ufak topluluklardan oluşmuştur. Bu topluluklar zengin alüvyon birikimlerinin oluşturduğu tarıma elverişli alanlardır. Bu nedenle tarım Lykia bölgesi için önemli geçim kaynaklarından biri olmuştur.²⁸ Lykia'yı²⁹, batı, kuzey, doğu ve orta Lykia diye ayırdığımız zaman Hippokome, batı Lykia'da Kragos (Akdağlar) ile Antikragos'un (Boncuk Dağları) çarpışıp kaynaştığı bölgede ki birçok irili ufaklı ovalardan³⁰ meydana gelen yerleşimlerden biridir. Aynı zamanda Hippokome gibi Oktapolis, Symbra ve Kadyanda Antikragos'un (Boncuk Dağları) güney eteklerinde engebeli bölgede batı-doğu istikametinde kurulmuş, kenti kuzeydoğu yönünden kuşatan küçük ölçekli dağ kentleriydi.³¹

Glaukos Potamos'un, (Kızıl Dere ya da Kargı Çayı) Nif Çayı'nın üst kesimlerinde Telandros Dağı'nın (Çal Dağı) eteklerindeki Nif/Nymphaion'da çıktığı belirtilmektedir.³² Bu nehir hakkında en doğru bilgiyi bize Quintius Smyrnaeus vermektedir. Ona göre nehir, Telandros'un eteklerinden doğmuştur ve ismini Lykia'lı Kahraman Glaukos'tan almaktadır.³³

...Rüzgarlarsa süratle taşıdılar onu (Glaukos'u), yüksek Telandros'un eteklerind hoş bir düzlüğe. Ve sonra mezarının üzerine granit bir blok diktiler. Nymphe'lerse orada, kutsanmış bir kaynak yarattılar, sonsuza kadar akan ve nesiller boyu''berrak akan Glaukos'' diye söylenecek olan. Tanrılar bunu Lykialı kralın şanına yapmış oldular.³⁴

Aristoteles bu mezar yazıtını, taş yığını ve de hoş kokan selvisi burada tutuyor ölen Lykialı Glaukos'u³⁵ olarak söylemektedir. Çal Dağı'nın eteklerinde yerleşim gören Nif/Arpacık Köyü ismini, Antik Dönem'de Nymphaion kelimesi ile uyumlu olduğu ve zaman içerisinde evrilerek Nif adını aldığı düşünülmektedir. Aynı zamanda Telandros'un eteklerinden doğan Glaukos Çayı 'nın (Har.1) doğu

²⁷Şahin, s. 103.

²⁸Nihal Tüner, **Lykia İncelemeleri I**, "Lykia 'nın Yerleşim Coğrafyasında Yeni Lokalizasyonlar", Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2002, s. 63.

²⁹Burak Takmer, **Lykia İncelemeleri I**, "Lykia Orgrafyası", Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2002, s. 41.

³⁰Şahin, s.105.

³¹Şahin, ss. 105,172.

³²Hellenkemper ve Hild, s. 547.

³³nur, s. 58.

³⁴Quintus Smyrnaeus IV, ss. 5-15'dan aktaran aktaran Büşra Karabulut, BCO, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018, s. 14.

³⁵Aristoteles, **Yunan Lirikleri**'nden aktaran Büşra Karabulut, BCO, aktaran (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018, s. 14.

zirvesinde yani Oktapolis ve Hippokome'nin (At Hisar) kuzeyinde Elcik Dağı, batısında ise ondan daha az yükseltiye sahip Şimşir Dağı yer almaktadır. Nif Çayı ise Şimşir Dağı'nın güneydoğusundan Glaukos Çayı'na (Kargı Çayı) katılmaktadır. Glaukos adından söz eden eden tek coğrafyacı ise Plinius'tur.³⁶ Plinius Aygır/Ağır Çayı olarakta anılan Telmedios'un,³⁷ Glaukos Çayı/Kızıl Dere'ye karışan bir kolu olduğunu söyler. Fakat Telmadios için aynı zaman da Telandros olduğu da ileri sürülmüştür.³⁸ Bununla beraber Telandros, Telmessos'un batısında bilinmeyen bir yerde, muhtemelen Çal Dağı'nın eteğinde bir konumda bulunan yerleşimin adı olduğu fikri de hâkimdir. Bu nedenle bu ismin hem bir nehir hem de bir dağ adı olabilme ihtimali oldukça düşündürücüdür.

Plinius'un Glaukos Çayı'nın (Kızıl Dere ya da Kargı Çayı) bir kolunun Telmedios olduğu fikrinin yanı sıra gerçek Glaukos'un ana kaynak suyunun Nif Çayı olduğu düşüncesi hâkimdir.³⁹ Nif Çayı akarak Nymphe'lere (su perisi) geri döndüğü bu nedenle de Glaukos'un mezarının bu perilerin bulunduğu yerde olduğu da araştırmacılar tarafından ileri sürülür. Hippokome yakınlarında doğan Kızıl Dere/Kargı Çayı sözü edilen Telandros'un güneyinde, Nif Çayı'nın ise batısında yer almaktadır. Hippokome'ninde vadilerini aşan Glaukos Çayı, Daidala'da bir nehir olan Ninos'a, günümüz adı ile İnlice Çayı olarakta bilinen Fethiye (Glaukos) Körfezi'nin 17 km kuzeybatısına doğru akmaktadır.⁴⁰ Nehir güneybatı yönünde akmaya devam ettikçe Plinius'un Kyra ve Kalynda arasına verdiği, günümüzde Kirten Dere veya Kargın Çayı olarak bilinen ve Oktapolis'ten⁴¹ gelen Akson Nehri'ne akmaktadır. Akarsu buradan sonra Lykia'nın batısında kalan, kaynağını Acıpayam Ovası'ndan alan İndos Nehri⁴² (Dalaman) gelmektedir. Hippokome'de sözü edilen akarsu bağlantılarının geçtiği ve birleştiği güzergâh üzerinde bulunup bu kaynak bileşenlerinden faydalanmıştır.

³⁶Plinius, **Naturalis Historia V**, 31'dan aktaran Büşra Karabulut, BCO, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018, s. 14.

³⁷ Plinius, **Naturalis Historia V**, 103'dan aktaran Büşra Karabulut, BCO, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018, s. 14.

³⁸ D.Schürr, **Mit Quintus Durch Lykien I-VII**, s. 12.

³⁹ W.Arkwright, s. 94.

⁴⁰ Hellenkemper ve Hild, s. 747.

⁴¹ Onur, s. 61.

⁴² Hellenkemper ve Hild, s. 568.

1.2. HİPPOKOME’NİN STATÜSÜ VE ÖNEMİ

Yukarıda Hippokome’nin adının geçtiği, iki epigrafik kaynak bir edebi kaynaktan söz edilmiştir. Yazıtlar Hippokome’nin bölgedeki sıfatı ve önemi hakkında çok net bilgiler sunmasada yorumlayabileceğimiz ölçüde detaylara sahiptir. Aynı zamanda Hippokome ile bağlantılı olan yerleşim yerleri epigrafik kaynaklarda kent (Hippokome) hakkında kısmen bilgiler vermekte ya da bazı düşünceleri destekler niteliktedir. Ayrıca aralarındaki gerek siyasi gerekse coğrafi ilişkiler Hippokome’nin önemi ve statüsünü anlamamızda yardımcı olacaktır.

Hippokome’nin statüsü hakkında ilk bilgiyi bizlere kentin adından da bahsederken sözünü ettiğimiz Stephanos Byzantinos “Ethnika” isimli eserinde vermiştir. Burada “Hippokome: Lykia’nın bir köyüdür” ifadesini kullanarak Hippokome’nin bir köy olduğunu vurgulamıştır. Fakat bu durum zaman içerisinde, çoğunlukla siyasi sebeplerden ötürü değişkenlik göstermiştir. Kelime anlamı olarak Hippo: At, Kome: Köy olarak bilinmektedir. Ancak Lykia’nın topografik yapısı ve siyasi gelişmeleri Hippokome ve Hippokome gibi küçük yerleşimleri zaman zaman statü olarak farklı pozisyonlara yerleştirmiştir. Lykia’da Roma hâkimiyeti ve idaresinin yerleşimiyle birlikte daha önce polis statüsünde olan birçok yerleşim daha büyük kentlerin himayesine verilerek köy “kome” statüsüne indirilmiştir.⁴³ Bu yerleşimlerin isimlerine yörelerinde bulunmuş olan edebi veyahut epigrafik kaynaklardan ulaşılmıştır. Birçoğu hakkında bilgiye ulaşılmışsada bir kısmının lokasyonu hakkında bir bilgi yoktur.

Kuzeybatı Lykia’da Kadyanda mevkiinde Xanthos Vadisi’ne bakan, dik bir kaya üzerinde yer alan Orloanda’da (Söğütlüdere) MS 138 yılına tarihlenen bir yazıt ele geçmiştir. Yazıtta, sözü edilen yerleşim henüz Roma idaresine girmediği için “kome” olarak ifade edilmiştir. Ancak köylerin (kome) oluşturduğu bu kara parçaları 54 kara birimine dağılmış ve 5 farklı mahalleyi oluşturmuştur. Hippokome topraklarında ise Sestos, Pallene, Lyrnai ve Kastanna halklarının olduğu yazıtta belirtilmiştir.⁴⁴ F. Hild tarafından bölgede Lykia döneminde iç kısımlarda ve kıyı bölgelerde 85 tane polisin olduğu vurgulanmıştır. Fakat Plinius Lykia’da daha önceleri 70 kentin bulunduğunu, bu sayının Lykia’nın Roma eyaleti olduğu

⁴³Hild, **Gephyra**, “Komai in Lycian”, 2004, s. 123.

⁴⁴Hild, s. 121.

dönemlerde 36 kente indiği ifadesini kullanmıştır.⁴⁵ Bu durum İt Hisar'da MÖ 2. ya da 1. yy'a tarihlenen hamam yazıtının bulunması yerleşim hakkında söylenenleri doğrular niteliktedir. Hippokome'de bulunan Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen bu yazıtta polis statüsü taşıyan Oktapolis'e karar organı olarak yer verilmemesi ya da bağış listesinde bu adın geçmeyişi, Hellenistik Çağ'da bu isim altında kentsel örgütlenmenin henüz bulunmadığı ihtimalini ifade etmektedir.⁴⁶

1.3. HİPPOKOME ANTİK KALINTILARI

Mimari buluntuların çoğunlukta olduğu Hippokome antik kalıntıları, dik ve yamaç akropolis tepesinde yoğunluk göstermektedir. Genellikle mimari ve kalıntılara rastlanan kentte, Geç Antik Çağ ve Bizans Dönemi'ne tarihlenebilecek bir sur duvar yapısı dikkat çekmektedir.⁴⁷(res.1) Sur duvarı, küçük taşlardan yapılmış, kiriş blokları ve devşirme taşlardan oluşan oldukça uzun bir duvardır.⁴⁸ (res.2) Aynı zamanda Tietz, sur duvarının, harçsız taşlardan oluşarak tepenin tümünü akropol sırtı boyunca çevrelediğini ifade etmektedir. Bunun yanı sıra tepenin kuzeybatı yönünde sıvalı kare bir sarnıç olduğundan söz edilmektedir.⁴⁹ (res.3) Sarnıç oldukça iyi korunmuş ve duvarlarında göçme veya bozulma gözlemlenmemiştir.

Teritoryumda sıkça karşılaşılan kalıntılar arasında kesme blok taşlarına rastlanmaktadır. Ancak Şahin, bölgede yapmış olduğu araştırma sırasında bir bahçe duvarında blok taş üzerinde İmparator ailesine atfedilebilecek bir onur ya da ithaf yazıtı olduğunu düşündüğü bir yazıt ile karşılaşmıştır.⁵⁰ Yazıtın son iki satırında nominatif halde duran “Ὀκταπ[ολ]ειτῶν ὁ δῆμ[ος]” yazısı net okunmuştur.⁵¹ (res.4) Sözü edilen blok taş dışında birçok kesme taş yöre halkı tarafından bahçe duvarlarında kullanılmaktadır. (res.5) Bunun yanı sıra Şahin, muhtemelen Caracalla onuruna yazıldığını düşündüğü profilli bir heykel kaidesi üzerindeki başka bir yazıt parçasından bahsetmektedir. Kent kalıntıları arasında kare sarnıcın batısında kalan heykel kaidesine benzeyen bir kaide daha gözlemlenmiştir.(res.6) Ancak sözü edilen

⁴⁵Hild, s. 123.

⁴⁶Şahin, s. 176.

⁴⁷Roos, TSEC, s. 86; Tietz, s. 249; Şahin, s. 175.

⁴⁸Tietz, s. 249.

⁴⁹Tietz, s. 249.

⁵⁰Şahin, s. 175.

⁵¹Şahin, s. 175.

kaide olup olmadığı hakkında bir şey söylemek mümkün değildir. Yine aynı güzergâhta kullanım amacı kesin olarak bilinmeyen ancak kısmen öğütme taşıını andıran, altı düz ve çapı yukarı doğru daralan bir taş parçası gözlemlenmiştir. (res.7)

Hippokome teritoryumunda bulunan en önemli kalıntılardan biri Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen Hamam Yazıtı'dır. Şahin, eğer yazıtın 5. satırında bulunan “ἐπὶ ἱερ]έ[ως - - - ἐν τοῖς] ἀρχαιρεσίοις ἐκκλη[σία]ς κυ[ρίας γεν]ομένης ἔδοξεν Ἰπποκωμητῶ[ν τῇ βου]λῇ καὶ τῷ δήμῳ κτλ” ifadesi doğru ise Lykia bölgesinde rastlanan en eski Boule olduğunu söylemektedir.⁵² Yazıt Hippokome'da ya da civarında inşa edilen bir hamam için toplanan bağışları veren çevre yerleşimlerin isim listesini oluşturduğunu ifade etmektedir. Bu yazıt aynı zamanda Lykia coğrafyasında bahsedilen hamam yapımına ilişkin en eski epigrafik belge niteliği taşımaktadır. Tez çalışmasında Hamam Yazıtı detaylıca ele alınacaktır. Ancak yazıt günümüze kadar korunamamıştır.

Kentin güney yamacında bulunan nekropolis alanında kaya mezarları mevcuttur.⁵³ Güney yamacı neredeyse çevreleyen kaya mezarları farklı boyut ve şekillerde inşa edilmişlerdir.⁵⁴ Mezarların tarihlemesi için henüz detaylı bir çalışma yapılmasa da Hellenistik ya da Roma dönemine ait olduğu ileri sürülmektedir.⁵⁵ Hippokome'da gözlemlenen bu kaya mezarları Roos tarafından 8 tane olduğu bildirilmiştir. Ancak içlerinde tapınak cephesi özelliklerine sahip mezar kentteki diğer kaya mezarlarından ayrılmaktadır.(res.8) Bu mezar Dor mimari düzenine sahip ve önde iki adet sütunu mevcuttur. Aynı zamanda tapınak cepheli mezar üzerindeki yazıt ile farklılık göstermektedir.⁵⁶ Kalan 7 mezarda sütun yoktur ve oldukça basit forma sahiptirler.(res.9) Ancak tüm mezarların ortak özellikleri tympanumlarında kalkan tasviri bulunmasıdır.⁵⁷ (res.10) Bu mezarların üst kısımlarında ya da yanlarında nişler yer almaktadır. (res. 11) Nekropolisin tepeye yakın kısmında yer alan kaya mezarında bir başka yazıt daha bulunmaktadır. Ancak bu yazıt zaman

⁵² Şahin, s. 175.

⁵³ Arkwright, s. 94; Cousin, s. 47; Tietz, s. 249; P. Roos, “Survey of Rock-Cut chamber-tombs in Caria, I. South-Eastern Caria and the Lyco-Carian borderland”, (SIMA 72: 1), Göteborg, 1985, ss. 13-19; P. Roos, **A Forgotten Tomb an Hippokome and its neighbours**, Opuscula 1: 2008, ss. 137-144.

⁵⁴ Tüm kaya mezarları çalışma konusu olarak detaylıca bahsedilecektir. Ancak detaylı bilgi için bkz. Roos, SSL, ss. 13-19.

⁵⁵ Roos, SSL, ss. 13-19.

⁵⁶ Arkwright, s. 94; Cousin, s. 47; Roos, SSL, s. 14.

⁵⁷ Krş. Roos, SSL, s. 18.

içerisinde deforme olduğu için sol tarafı okunamazken sağ tarafı net olarak okunabilmektedir.⁵⁸ Tüm bunların yanı sıra Roos, İt Hisar mevkiinde çok sayıda seramik kalıntılarına rastladığını söylemiştir.⁵⁹ Ancak araştırmacılar tarafından Hippokome seramik buluntuları detaylı olarak araştırılmamıştır. Ayrıca akropol tepesinden güney yamaca doğru ilerlerken kayalıktan oyulmuş merdiven basamakları gözlemlenmektedir. (res.12) Ancak, bununla ilgili bir bilgi ya da fikir araştırmacılar tarafından aktarılmamıştır.

1.4. EPIGRAFİK KAYNAKLARDA HIPPOKOME

1.4.1. Hamam Yazıtı

Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen Hamam Yazıtı detaylı bir şekilde ele almak gerekirse şunları söyleyebiliriz. Yazıt, Hippokome ve çevre yerleşimler için en somut belge olarak civardaki çalışmalara ışık tutmaktadır. Aynı zamanda hamam inşası için bağışta bulunan polis vatandaşları için bir karar metni niteliğindedir. Ancak yazıtta birden fazla bağışçı toplulukların yer alması bu hamamın sadece Hippokome vatandaşları için bir hamam yapısı olmadığı düşüncesini öne sürmüştür.⁶⁰ Yazıtın tarihlendiği dönemde bölgenin henüz bir Roma eyaleti olmadığı varsayılırsa Hippokome boule ve demos'u ile tam olarak bir polis özelliği taşımaktadır. Bu sebeple B. Karabulut'un⁶¹ düşüncesini haklı bularak Geç Hellenistik Dönem'de Hippokome'nin çevre yerleşimlerin oluşturduğu bir kent topluluğuna dâhil olması düşük bir ihtimaldir. Ancak bu varsayımları onaylayacak başka herhangi bir bulguya ulaşamamıştır.

Tietz, bölgede yapmış olduğu araştırmada Hamam Yazıtı'nı detaylı olarak incelemiştir. Bağışçı listesi, bağış miktarları ve onomastik karşılaştırmaları detaylı olarak sunmuştur. Hamam Yazıtı kabaca üç kısma ayrılmaktadır.⁶² A ve B yüzünde asıl karar metni ve ardından gelecekteki bağışçıların uzun bir listesinden söz edilir.

⁵⁸Cousin, s. 48; Roos, SSL, s. 18.

⁵⁹Roos, FTH, s. 137.

⁶⁰Sencer Şahin, **Der neronische Leuchtturm und die vespasianischen Thermen von Patara**, Gephyra, 2018, s. 7.

⁶¹B. Karabulut, "Batı Lykia'da Oktapolis'in Politik Yapısı", **Eskiçağ Yazıları 13**, Ankara, 2019, (OPY) s. 76.

⁶²Tietz, s. 250.

Fakat bu listedeki isimlerin yazılma durumu patronimik ve bağışta bulunduğu miktara oranla değişkenlik göstermektedir. Son olarak ise B yüzünün 52 ve 54. satırları ile C ve D yüzlerinin tamamı bağış miktarından bahsetmeden sadece isimlerin yer aldığı bir listeden oluşturmaktadır.⁶³

Hippokome'de Geç Hellenistik Dönem'e ait Hamam Yazıtı'nda yer alan karar metni, yerleşimin statüsü, civar yerleşimler ve kent hakkındaki tahminlerde fayda sağlamaktadır. Kent yerleşiminde ele geçen bu yazıt, Hippokome ve çevre kentler için de önem arz etmektedir. MÖ 1. yy.'a tarihlenen yazıtta Boule ve Demos'un aldığı bir karar metni ile kamu yararına kentte inşa edilen hamam yapısının ihtiyaçları için bağışta bulunanların isimleri, bağış miktarı ve bunların ethnikonları geçmektedir.⁶⁴ Dolayısıyla hamam yapısı, ortak kullanım amacıyla faaliyete geçmiştir. Bu durumda hamamın tek kullanıcısı Hippokome vatandaşı olmadığı anlaşılmaktadır. Hamam yapımı için Hippokome'un tercih edilme sebebi net olarak bilinmemektedir. Ancak temel sebep olarak hamam için gerekli su ikmalinin Hippokome'da kolaylıkla sağlanması bir ihtimaldir. Bir başka ihtimal ise Geç Hellenistik Dönem'de kentin polis statüsü taşıyor olması ve daha gelişmiş bir kent yapılanmasına sahip olma fikridir.

Hamam yapımında bağışta bulunan kent vatandaşları ve civar yerleşimlerin isimleri de yazıtta belli bölümlere ayrılarak yazılmıştır. Ayrıca konu edilen hamam yazıtı Lykia'da adı geçen en eski hamam inşasını gösteren kaynak olarak nitelendirilmiştir.⁶⁵ Yazıtta bağışçıların isimlerini taşıyan stelin "εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεῶν Λοανδέων" dikilmesi öngörülmüştür.⁶⁶ Bu ifade ile civarda Loanda adında bir yerleşim olduğu ve böylece yazıtın Loanda tanrılarının tapınım alanına yerleştirilmesi kararı alınmıştır.⁶⁷ Bu durumda anlaşılmalıdır ki hamama yakın bir konumda Hippokome'ye dâhil ya da bağlantılı bir alanda "Loanda" adını taşıyan bir yerleşim ve burada tapınım gören tanrılar için bir tapınak olduğunu akla getirmektedir. Ancak bahsi geçen bağışçı isimlerini taşıyan stelde "Loanda" ismi geçmemektedir.⁶⁸ Bağışta bulunanlar arasında da Loanda ethnikonunu taşıyan kimse

⁶³Tietz, s. 250.

⁶⁴Tietz, s. 251.

⁶⁵Tietz, s. 251.

⁶⁶Tünel, s. 77.

⁶⁷Şahin, s. 176.

⁶⁸Şahin, s. 176.

bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı bu ismin sadece bir bölge ismi olabileceği fikri öne sürülmüştür. Başka bir yerde Loanda ismiyle karşılaşılması ile birlikte Loanda tanrılarının Lykia kökenli olma olasılığı vardır. Pınara yakınlarındaki antik bir yazıtta geçen Aloanda⁶⁹ ethnikonu, Loanda ile fonolojik benzerlik gösteren tek toponym özelliği taşıyan yerleşimdir.⁷⁰

Hamam yapısının inşa edildiği alan için bizzat Hippokome'un yerleşim yeri olamayacağı öne sürülmektedir. Çünkü kent yerleşiminin ana merkezi olarak kabul edilen mevkiinin (İt Hisar), bir hamam inşaatı için uygun yapıya sahip değildir. Bunun başlıca nedeni ise kentin topografik özelliği açısından oldukça engebeli olmasıdır. Bu sebeple Hippokome'de bir hamam yapısının bölgesel ya da topografik öneme sahip bir durum olduğu düşünülmesi makuldür. Bu bağlamda bağış listesinde adı geçen diğer küçük yerleşimlerin hamam yapımı için lokasyonunun Hippokome kadar uygun olup olmadığı ya da yeterli su rezervine sahip olup olmadıkları merak konusudur. Aynı zamanda bu yerleşimlerin belki de Hippokome'nin alt kırsal yerleşimleri olabileceği görüşü ileri sürülmüştür.⁷¹ Schuler bu kırsal toprakların bağış ilan etmek istediklerini de varsaymıştır.⁷² Fakat bu iddialar henüz kesinlik kazanmamıştır.

Konu olan hamam yapısının lokasyonu için Şahin, kentte olası bazı yerler işaret etmiştir. Hippokome'nin yerleşim merkezi olan İt Hisar'dan Çöğmen Köyü istikametine doğru ilerlerken, yol üzerinde dere boyunca, bol kaynak suyunun bulunduğu ve halen bir dinlenme tesisi olarak kullanılan alanda olma olasılığı vurgulamıştır.⁷³ Sencer Şahin'in sözünü ettiği bu mevki Kavacık Köyü'nü Çöğmen Köyü'ne bağlayan yol üzerinde bulunmaktadır. Aynı zamanda Hippokome antik yerleşiminin kuzeybatı güzergâhında kalan bu yerleşim alanı, adını Aygır suyundan almış olacak ki Aygırdibi Mahallesi olarak anılmaktadır. Buna ek olarak hamam için işaret edilen alan bol akarsu kaynağına sahiptir. Bununla birlikte bu akarsu, giriş kısmında da bahsettiğimiz Aygır suyu ile beraber Glaukos Potamos (Kızıl Dere)

⁶⁹Hellenkemper ve Hild, s. 433.

⁷⁰Karabulut, BCO, s.75.

⁷¹Zimmermann, "Untersuchungen zur historischen Landeskunde Zentrallykiens", Bonn, 1992, ss. 102-121; Ondan bağımsız olarak; Schuler, "Landliche Siedlungen und Gemeinden im Hellenistischen und Römischen Kleinasien", Münih, 1998, s. 276.

⁷²Schuler, **Priester πρὸ πόλεως in Lykien**: "Eine neue Inschrift aus dem Territorium von Patara", ZPE 173, 2010, ss. 69-86.

⁷³Şahin, s.176.

akarsuyuna yakın bir akarsu koludur. Hamam yapısının belirtilen yerde olma olasılığı, kent merkezine daha yakın akarsulardan birinde olma ihtimalinden daha yüksektir. Bu da yine en bilinen sebep olarak yukarıda bahsettiğimiz coğrafi nedenler olabilir. Çünkü Şahin, hamam yapısının olma ihtimalini taşıyan mevki, diğer vadilere oranla daha geniş bir düzlüğe sahiptir.⁷⁴ Dolayısıyla bölge hamam inşaatı için kent merkezine yakın, akarsu kenarlarına göre toplu kullanım açısından uygun koşullara sahiptir. Fakat tüm bu varsayımları destekleyecek net bir bulgu henüz söz konusu değildir.

Hamam bağış yazıtında adı geçen dört yerleşimin Hippokome'ye en yakın yerleşim yerleri olduğu J. Zingerle hariç neredeyse tüm yeni araştırmacılar tarafından kabul edilmektedir. Stelde Hippokome ile beraber Sestos, Pallene, Kastanna, Lyrnai, Loanda, Myndos'dan söz eder.⁷⁵ Ancak J. Zingerle ilk dört topluluğun ismini Lykia dışında bir yerde aranması gerektiğini ileri sürmüştür.⁷⁶ Bu öneri şu şekildedir: Σηστός'u Hellespontos'da, Παλλήνη'yi Khalkidike'de, Λυρνησσός'u Mysia'da ve Κασθαναία ya da Κασταναία'yı Thesselia'da. Myndos hakkında bir yer beyanında bulunmamıştır. Araştırmacıya göre tanımlanan bu yerlerin hiç biri Hippokome yakınlarında değildir. Dolayısıyla uzak mesafedeki bu yerlerin Lykia'nın kırsal topluluklarına bağışta bulunma ihtimali oldukça azdır. Bağış listesinde adı geçen diğer yerleşimlerden Pallene için ise isim formunun tamamlanış şekli güvenli bulunmamaktadır.⁷⁷ S. Şahin başlangıçtaki iki harfin yer değiştirmiş olma ihtimalinden söz etmektedir. Eğer bu varsayım doğru ise Patara Yol Anıtı'nda adı geçen Tlos ve Oinoanda arasında kalan bir yer ismini verdiğini söylemektedir.⁷⁸ Sestoslular ve Palleneliler demoslarıyla anılırken diğer toplulukların ise sadece ethnikonu anılmaktadır. Lyrnai ve Kastanna ise bir demos olduğu ancak kurumdan ziyade üyeleri vasıtasıyla ortaya çıktığı ileri sürülür.⁷⁹

Adı geçen küçük yerleşimlerin Hippokome ile bağlantısı hakkında birkaç ihtimal söz konusudur. Bu yerleşimlerin Hippokome kentine siyasi olarak bağlı ya da

⁷⁴Şahin, s. 176.

⁷⁵Tietz, s. 263.

⁷⁶J. Zingerle'nin yorumu için bkz. TAM II 1, s. 58. Kalinka bu tanımlamalar üzerine "quae omnia licet non omnino certa sint, vix est quo refellantur" ifadesini kullanmaktadır. Bkz. s. 58. Ayrıca tanımlamaları Robert s. 1962, 153'te eleştirmiştir.

⁷⁷Tietz, s. 260.

⁷⁸Şahin, s. 176.

⁷⁹Tietz, s. 260.

onun alt demosları oldukları mı yoksa hamam inşaaşı için yakın ilişkiler içinde olan ama esasında bağımsız yerleşimler mi oldukları hakkında net bir bilgi henüz yoktur. Ne yazık ki bağış metni dışında herhangi bir yerde isimleri geçmeyen bu yerleşimlerin statüsü ve lokasyonu hakkında tahminler sınırlı kalmaktadır. Bu neden Kayadibi yakınlarındaki Lyrnai hariç diğerleri için kuzeybatı Lykia'da ve Hippokome yakınlarında oldukları dışında bir bilgi ya da belgeye henüz ulaşamamıştır.⁸⁰ Hippokome kent merkezi çevresindeki bazı alanlarda antik kalıntıların olduğu söylenmektedir. Ancak bu ifadeleri doğrulayacak herhangi bir bulgu olmadığı için bahsi geçen yerleşimleri konumlandırmak mümkün değildir. Bunun yanında yazıtta belirtilen Sestos, Pallene ve Kastanna isimlerinden biri, polis merkezinin yaklaşık 1 km güneyinde, oldukça geniş bir ovanın ortasında yer alan büyük ve neredeyse bilinmeyen bir alana atfedildiği öne sürülmüştür.⁸¹ Bu yerleşimin düz bir sırtı ve yamaçları kapladığı iddia edilmiştir. Ancak bağış metninde bu durumu destekleyecek bir ifadeden söz edilmemiştir. Dolayısıyla ileri sürülen bu ifadenin kaynağı henüz net değildir.

Fethiye Körfezi'nin kuzeybatısında kalan alanda birçoğu önemsiz olduğu düşünülen antik yerleşim alanları mevcuttur.⁸² Bu alanlardan çok azının adı belirlenebilmiştir. Hippokome'de hamam yapısında adı geçen yerleşimler bunlardan bazılarıdır. Ptolemaios tarafından, Lykia'nın iç bölgesinde ve Kragos Dağı eteklerinde yer alan kentler arasında gösterilen Oktapolis, Stadiasmus Patarensis'de bir sympoliteiayı belirtmektedir.⁸³ Kuzeybatı Lykia'nın sympoliteiası olduğu düşünülen Oktapolis'in birlikleri olarak Hippokome'deki yazıtta bahsedilen yerleşimler olduğu düşünülmektedir. Ancak Hamam Yazıtı'nda Oktapolis'in adından söz edilmemiştir. Bu durumda Oktapolis'in Hellenistik dönemde kentsel örgütlenmeye henüz uygun yapıda olmadığı ya da kentsel örgütlenme anlayışının ortaya çıkmadığını ifade edilir.⁸⁴ Bölgede 8'den fazla yerleşim olması sebebi ile hangi yerleşimin Oktapolis kent örgütlemesine dâhil olduğu henüz kesinlik

⁸⁰Hellenkemper ve Hild, ss. 613-691-692-740-754-773-841.

⁸¹Tietz, s. 263.

⁸²Roos, SSL, s. 85.

⁸³Ptolemaios, **Geographia**, V 3, 3 (II 839 Müller)

⁸⁴Krş. Tietz, s. 266; Şahin, 2014, s. 176; Ayrıca, söz konusu yerler dışında pek çok yerleşim izleride bulunmaktadır. Eski seyahat kitaplarında bahsedilen yerlere, tarımsal faaliyetler ve yerleşim alışkanlıkları neticesinde rastlanamamaktadır. Bu yerleşimlerin tanım ve konumlarına bakmak için bkz. Cousin, s. 47;Roos, TSEC, ss. 85-90.

kazanmadığı belirtilir. Ancak Hippokome yakınlarında bulunan Delikkaya, Çukurhisar, Emirtaşı, Asartepe, Dikili ve Karacaören mevkiilerindeki kalıntılar olduğuna işaret edilir.⁸⁵ Bu bölgelerde gerçekleştirilecek olan çalışmalar sözü edilen yerleşimlerin lokalizasyonunu yapmakta fayda sağlayacaktır.

Hamam Yazıtı'nda anılan Sestos, Kastanna, Pallene, Loanda, Myndos, Lyrnai dışında bir de Hellenistik Çağ'da polis statüsü taşıyan Hippokome ve Ptolemaios'un Kragos Dağ'ı çevresindeki kentler arasında saydığı Symbra'nın Oktapolis'i oluşturan üye kentlerden biri olduğu ifade edilmektedir.⁸⁶ Kentin adı Hamam Yazıtı'nda geçmemektedir. Ancak yazıtta adı geçen Myndos yerleşimi F. Hild tarafından Hippokome yakınlarında olduğu ileri sürülsede batı Karia'nın bir kenti olarak kabul edilmektedir. Anıtta geçen Μυνδεύς ethnikonu için ise Karia'daki Myndos kentiyle oldukça benzerlik göstermektedir. Ancak Myndos ethnikonu için W. Tietz, yazıtta Hippokome'un gerçek vatandaşları listesi arasında yer alması nedeniyle Myndos'un şu anda bulunduğu yerin polis merkezinin yakınlarında olduğunu ve Batı Karia'daki yerleşimden farklı olduğunu vurgulamıştır. Bu durum herhangi bir yerde belgelenmemiştir. Ancak bu tanımlamada ifade edilen yer veya yerlerin Lykia'nın kuzeybatısındaki bir hamam yapımı için bağışta bulunmaları çok olası görülmemektedir. Bu durumda yazıtta ethnikonu açıklayacak daha makul bir yaklaşım vardır. Bağışçının yine Karia'da bir sahil kenti olan Myndos kentinin bir vatandaşı olduğu ve Hippokome'de ikamet ettiği düşünülmektedir.⁸⁷ Μυνδεύς ethnikonuyla anılan şahsın Hippokome'de zengin bir konuk olarak ikamet ettiği ve onunda bağış yapmasına izin verilme olasılığı bu ihtimali kuvvetlendirmektedir. Ancak yinede aynı ya da benzer isimleri taşıyan yerlerin ya da yerleşim alanlarının olması mümkündür.

Karia'da yer alan Myndos yerleşim ethnikonu Μυνδεύς değil Μύνδιος'tur.⁸⁸ Bu nedenle bu fikir W. Tietz'in söylediklerini kısmen onaylamaktadır. Günümüzde olduğu gibi antik dönemde de bazı yer ve bölge isimleri sessel olarak benzerlik göstermekte ya da aynı isimleri taşıması olağandır. Dolayısıyla Μυνδεύς

⁸⁵ Tübingen Atlas des Vorderen Orients, B V 15: **Lykien und Pamphylie**, K. Buschman, K. Sommer ve M. Held, Wiesbaden, 1992.

⁸⁶ F. Hild, **Die lykische Oktapolis und das Bistum Lornaia**, 2000, (OBL) s. 153.

⁸⁷ W. Tietz, s. 168.

⁸⁸ Zgusta, L. **Kleinasiatische Ortsnamen**, "Heidelberg (Beiträge zur Namensforschung", (Ed.) N. F. Beiheft 21), 1984, s. 408.

ethnikonuda Kastanna, Loanda, Pallene ve Sestos gibi polis civarında aranması doğru bir yaklaşım olabilir. Ancak toponym isimlerindeki sessel benzerlik göz önünde bulundurulursa, Μυνδεύς ethnikonu lokasyonu için Telmessos'un (Fethiye) güneybatı köşesindeki Mendus Dağ'ı ya da Mendus Alanı gibi isimlere sahip yerlerin Myndos ismi ile benzerlik göstermesi bu yerleşimin adı geçen dağ eteklerinde bir yer olabileceğini vurgulamıştır.⁸⁹ Tüm bu varsayımlara karşın, ethnikonun Μυνδεύς olmasından ötürü yer isminin Mynda olması beklenmelidir.⁹⁰ Çünkü εὐς bitişli ethnikonlar çoğunlukla neutrum cinsi çoğul –a bitimli kentlere ait olduğu bilinmektedir. Bu sebeple yazıttaki ismin Myndos'tan ziyade Mynda olduğu kabul edilmektedir. Yukarıda da belirttiğim gibi yazıtta adı geçen, lokasyonu belli olmayan diğer dört yerleşim gibi Mynda' da Hippokome yakınlarında bir yerleşimdir.⁹¹

Hippokome ve çevre yerleşimler için kaynak niteliği taşıyan hamam yazıtında yukarıda da bahsettiğim şekilde üç farklı kısma ayrılmıştır.⁹² Stelin A ve B yüzünde asıl karar metninden bahsetmektedir. Buradaki tanımlamaya göre 84 Hippokome sakini ve çevre yerleşimlerin sakinleri bu projeye para bağıışı ile katıldılar ve yapının tamamlanması için eksik kalan miktarı aralarında 2600 ile 2900 civarında drahmi toplayarak kapattılar.⁹³ Yine yazıtta verilen bir bölümde 84 Hippokome vatandaşının bağıışa katılmış olması mümkündür. Listenin üst kısmında B yüzünde gerçekleşen deformasyondan ötürü bir belirsizlik vardır. Bu boşluklar göz önüne alındığında her isim, iki isim ile genetik halde birbirini tamamlar (Artemis'in babası ve Andreas'ın oğlu) ve bağıışta bulundukları miktarlar ile yazılmaları beklenir. Bu bağlamda yazıtta bulunan her ismin önceden bahsedilen iki ismin himayesinde olduğu kabul edilir. Böylece yazıtta geçen asıl bağıışçı isimlerinin daha az olduğunu ifade eder.⁹⁴ Bu durumda steldeki her üç isimden birinin gerçekten bağıış yaptığını söylemek mümkündür.

Bağıış metninde dikkat çeken bir diğer detay ise kadınlar, bağıımsız ya da bağıışçının eşi olarak ve yahut oğulları adına tek başına bağıışta bulunmamışlardır. Bu durumda bağıış metni baba soyuna dayanarak patronimik olarak listelenmiştir.

⁸⁹Şahin, s. 176.

⁹⁰Karabulut, OPY, s. 74.

⁹¹Hild, OBL, s. 153.

⁹²Bkz. s. 9.

⁹³Tietz, s. 251.

⁹⁴L. Migeotte, "Les Souscriptions Publiques Dans Les Cites Grecques", Cenevre, 1992, s. 205.

MÖ 1. yy'ın ortalarına tarihlenen yazıtta belirtilen drahmiler muhtemelen MÖ 2. ve 1. yy'ın başlarında Fethiye Körfezinde yaygın olarak kullanılan Rodos drahmileridir.⁹⁵ Öte yandan yazıtın MÖ 1. yy'ın ortalarına tarihlenmesi durumunda Hippokome'nin Lykia Birliği'ne girmesi durumunda Lykia Birlik sikkeleri olması da mümkündür.⁹⁶ Ancak her iki ihtimalde drahmiler arasında 7,4 ila 11,6 kg arasında bir gümüş ağırlığı vardır. Ancak yine de yukarıda da belirttiğim 2600 ile 2900 arasında verilen drahmi sayısının bir hamam inşaatı için yeterli olmadığı iddia edilmekte ve Migeotte, MÖ 4.yy'da bir hamam inşaatı için 3000 drahmi gerekli olduğunu ifade etmiştir. Ancak bu öneri zamansal farklılıklardan ötürü değişkenlik gösterebilmektedir. Yazıtta hamam inşaatı için vaad edilen drahmilerin sayısı en az 9 en yüksek 100 olarak değişmektedir.⁹⁷ Ancak Kadyanda vatandaşının bu konuda daha cömert oldukları ve TAM II 650 yazıtında vaad edilen meblağlardan en az 100 drahmi bağışlandığı ifade edilir.⁹⁸ Yine de üst düzey Hippokomelar bu hamamın yapımında en yüksek bağışları yapmak istemiş olmalı ki gelecekteki bağışçılar arasında dönemin rahibi, kentin gücünü elinde tutan iki arkhon ve yönetimde yetkili ve sorumlu bir grammateus listelenmektedir. Kent büyükleri sadece isimleri ile ünvanları eklenmeden yazıtta 28 ve 31. satırlar arasında yer almaktadır. Ancak bu isimlerin rahip, arkhon ve grammateus olduğu, 1. ve 9. satırda yer alan isim sahipleri ile kimlik, isim ve patronimik yönden uyuşmaktalar. Ayrıca sözü edilen bu dört kent yetkilileri listenin en başında yer almış olmalarına karşın büyük miktarda bağış sözü vermemişlerdir.⁹⁹ Dört kent büyüklerinden bir arkhon 25 drahmi, diğerleri ise 50 drahmi bağışta bulunmuşlardır.¹⁰⁰ Giriş bölümünde kent yetkililerinin resmi sıralamasında (TAM II 168 A str.8), grammateus dört görevliden sonuncu olarak listelenmiştir.¹⁰¹ Ancak grammateus arkhonlar ile eşit listelenmiştir. (TAM II 168 A str.28-30) Dolayısıyla her ne kadar kent yetkilileri tüm bağışçıların önünde listelenmiş olsada bu durum bağışçının vaad ettiği meblağya ve kent yönetimindeki görevine göre değişkenlik göstermektedir. Böylece grammateusun vakıf listesinde bir

⁹⁵Detaylı bilgi için bkz. Tietz, s. 251 vd. dn. 95.

⁹⁶Migeotte, , s. 258.

⁹⁷Tietz, s. 251.

⁹⁸Tietz, s. 251, detaylı bilgi için bkz. dn. 98.

⁹⁹Tietz, s. 251.

¹⁰⁰Migeotte, s. 255.

¹⁰¹Michael Wörrle, **Stadt und Fers im kaiserzeitlich Kleinasien**, "Studien zu einer agonistischen Stiftung aus Oinoanda", Münih, 1988, ss. 121-263.

arkhonun önünde yer alması, grammateusun bir arkhona göre daha fazla bağış yaptığı ihtimalini taşımaktadır.

Kent yönetimi, bağış çağrısı ile kente fon sağlayıp kentin ortak işlerine hizmet eden, stelin dikilmesi konusunda taahhüt veren kişilerin isimlerini ve diğer vatandaşlarda özenip bu tür katkılarda bulunsunlar diye bağışta bulunanların isimlerini ve miktarları listeye yazdırılmıştır.¹⁰² (TAM II 168 A 1-60) Böylece bağışçılar halka karşı övülmüştür. Bu stelde bağış miktarı söz konusu edilmeden herkesin adı yazılmıştır. En az bağış veren iki vatandaş Andreas ve Antipatros 5'er drahmi ile bu listede yerini almışlardır. (TAM II 168 B str.8)

Kararnamanın ikinci kısmın bazı sorunlar gözlemlenmiştir. Bu kısımda giriş kısmı ve bağışçıların vaad ettikleri para miktarları belirtilmemiştir. Aynı zamanda TAM II 168 C ve D str.19'a kadar her bir bağışçı için yeni bir satır başlatılırken A ve B yüzlerinde satır atlamalarına bakılmaksızın birbiri ardına yazılmıştır.¹⁰³ Bunun sebebi ise stel üzerinde boşluğun yavaş yavaş sona ermesi ve alan için tasarrufta bulunulmasıydı. Ancak bağışçıların isimlerinin yer aldığı bu ikinci isim listesi henüz mantıklı ve tatmin edici bir fikir ile açıklanamamıştır. Ancak araştırmacılar arasında bu karmaşıklığa ışık tutan birkaç olasılık öne sürülmüştür. J. Zingerle'nin Tam II 168'in isim listesindeki bu bilinmezlik için önerdiği, bağışta bulunan ancak Hippokome vatandaşı olmayan ya da ne kadar bağış yapması gerektiğini bilmeyen ama sonra ilgili miktarın eklenmesi isteyen vatandaşların isimleri olmalıydı. Ancak bu kadar çok sayıda kararsız vatandaşın olması ve listede yer alması mantıklı bir fikir değildir. Belki de listenin başında olan isimlerden bağışta bulunması beklenmeden listeye alınmış olma ihtimalleri vardır. Ancak yine de bu yorum diğer bağışçı isimlerine açıklık getirmediği için tatmin edici değildir. Öte yandan Migeotte ise J. Zingerle'nin önerilerine karşın bu kısımda yazan isimlerin (TAM II 168 C), diğer kısımlardaki bağışçı isimlerinden farklı olduğunu düşünmektedir. Bunun yanı sıra bir çok bağışçı isminden önce bu bölüm iki rahibin adı ile başlanmasıydı. Buna karşılık ismi geçen diğer vatandaşların kent işlerinde varsayılan herhangi bir kamuoyu sıfatına yer verilmemiştir. Migeotte'ye göre ikinci isim listesinin (TAM II 168 C) başlangıç satırlarında eksiklik yoktur. Çünkü ikinci bölümün listesi B kısmının dibinden başlar ve bu sebeple C sayfasının üst kısmı patronimik isimlerle başlar.

¹⁰² Tietz, s. 253.

¹⁰³ Tietz, s. 253.

Tüm bu varsayımların yanında şunu söylemek mümkündür. Eğer vatandaşlar ne kadar bağış yapacaklarını bilmiyorsa ya da kent işlerinde bir kamuoyu sıfatına sahip değilse, maddi olmayan ve yahut iş gücü ile hamam inşasına katkıda bulunmuş olabilirler. Bu nedenle halka karşı övgü ve teşekkür için bağış listesinin ikinci kısmında miktar bildirilmemesi olasıdır. Ancak Tietz, bu belirsizliğin çözümünü kararnamenin kendisinin sunduğunu söylüyor. İsim listesinin ikinci kısmını incelerken adı geçen kişilerin hayatta olmayan kişiler olabileceğini de düşünmemiz gerektiğini belirterek TAM II 168 B. 52-54. satırda ‘*tamamlanmış yaşam boyu rahiplik*’ ifadesi taşır ve rahibin ölümünü ifade eder. Bu nedenle ikinci kısımda yer alan isimlerin aslında kentin ortak girişimlerinde payı olan, asil ve şanlı, hamam için para vaat eden ve hayatta olmayanların isimlerini diğer vatandaşlara ilham olması için yazıldığını vurgulamaktadır.

Hippokome’de hamam için maddi bağışta bulunmayan vatandaşlar da mevcuttur. Yapı için bağışta bulunmayan kişiler isimlerinin listeye eklenmesini için hamam yapımında ihtiyaçların bir kısmını karşılamaları gerekmektedir.¹⁰⁴ Maddi olarak katkıda bulunamayan her kimse gerek hamamın yapımında yardımcı olarak gerekse yine hamam için farklı yöntemlerle çalışmalara katkı sağlayacaktır.¹⁰⁵ Aslında Tietz’in değindiği bu detay yukarıda da belirttiğim gibi listede ki belirsizlik için tahminde bulunduğum durum ile örtüşmektedir. Aynı zamanda Migeotte’nin¹⁰⁶ de söylediği gibi Hippokome vatandaşlarının hamam için topladıkları miktarın oldukça yetersiz olduğu düşünülürse bu varsayım olasıdır. Eğer tahmin edilen sebep doğru ise bu tür bağışçılar birçok farklı şekilde düşünülebilir. Örneğin toprak sahibi kimseler taş ve ahşap malzemeleri sağlayabiliyorken, zanaatkârlar ya da vasıfsız işçiler meslek gruplarına göre bağışta bulunabilirler. Bu durumda vatandaşların isimlerini, vaat edilmiş bir miktar para olmadan listeye yazıldığını düşünmek oldukça mantıklıdır. Ancak listede yeterli alanın olmadığını düşünürsek, maddi olmadan katkıda bulunan vatandaşları vasıfları ile yazmak yerine, birinci listede olduğu gibi patronimik olarak listelenmesi oldukça mantıklıdır. Tüm bu tahminler ışığında, hamam yapımında gerekli olan her şey Hippokome vatandaşı tarafından sağlanmıştır. Ancak yazıtta adı geçen çevre yerleşimlerin hamam yapısı için katkıda bulunmaları,

¹⁰⁴Tietz, s. 254.

¹⁰⁵Tietz, s. 254.

¹⁰⁶Migeotte, s. 255 vd. dn. 55-59, no. 22.

Hippokome'ların daha fazlasını bağışlayacak güçlerinin olmaması mı yoksa sözü edilen yerleşimlerin (Kastanna, Sestos, Pallene, Loanda, Lyrnai) Hippokome vatandaşlarına ortak olmak istemeleri miydi bilinmiyor. Bu öngörüğü destekleyecek bir bulguya henüs rastlanmamıştır.

Yukarıda bahsedilen ikinci isim listesinin yanı sıra harf normu olarak ilk listeden önemli ölçüde farklı olduğu ancak bazı formların ise tamamen aynı olduğu gözlemlenmiştir.¹⁰⁷ Bu farklılığın sebebi için net bir bilgi yoksa da olası bazı sebepler vardır. İlk liste ile farklı zamanlarda veya farklı ustalar tarafından yazılmış olabilir ya da taşın reproduksiyonu bu değişikliğe neden olmuş olabilir. Eğer bu varsayım doğru ise söz konusu farklılıkların olması mümkündür. Ancak Tietz, yazı tipindeki kısmi değişikliği ve satırlar arasındaki düzensizliği, stelin daha önceden tapınım alanına getirildiğini ve daha sonra C, D ve kısmen B kısımlarının orada yazıldığını belirtmiştir. Be sebeple harf formlarında bozulma, harf aralıklarında düzensizlik ve satır aralarında dalgalanmalar olmuştur. Bu düzensiz ve değişken durum aynı zamanda taş ustasının çalışma koşulları ve sistemi ile de ilgili olduğu düşünülmelidir.

Hamam Yazıtı, metni bir bağış listesi olarak tanımlansa da aynı zamanda bir şeref kararı (dekret) niteliği de taşımaktadır.¹⁰⁸ Migeotte'ye göre yazıtın A yüzündeki ilk satırlar bağış listesi özelliği taşımadığı görüşündedir. Ancak yazıtın kendisinin de belirtildiği gibi ilk liste, bağış miktarının yüksekliğine göre yazılmıştır. Sadece giriş kısmında adı geçen yetkililer, bağış miktarına bakılmaksızın, muhtemelen kent içindeki konumu ve bu kararın alınmasında rol oynaması nedeniyle diğer isimlerin üzerinde yazılır.¹⁰⁹ İlk bağışçı olarak listede yer alan isimler TAM II 168 A, str.28-57'de belirtilen kişilerdir. Öte yandan 38 bireysel bağışçıdan oluşan listede bağış miktarlarının giderek azaldığı gözlemlenmiştir. A yüzünde ilan edilen 100'er drahmi bağış sonrası vaat edilen miktar düzenli olarak düşmüştür. Ardından Hippokome dışındaki yerleşimlerin bağışçıları ve meblağları düzensiz olarak listelenmiştir. Esasında Migeotte'nun iddia ettiği gibi yazıtın bir karar metni olduğu TAM II 168 A yüzü giriş bölümü dolayısıyla haklı olabilir. Ancak bağışçıların vaat

¹⁰⁷Tietz, s. 254.

¹⁰⁸Migeotte, ss. 255-22, no: 55-59.

¹⁰⁹Tietz, s. 255.

ettikleri miktar ve isimleri ile listede yer alması yazıtın bir bağışçı listesi olduğunu doğrulamaktadır.

Hem dekret hem de bağış listesi niteliği taşıyan TAM II 168 yazıtının tarihlendirilmesi kabaca Geç Hellenistik Dönem'e tarihlense de MÖ 2. yy veya MÖ 1. yy olduğu hakkında net bir ifade yoktur. Aynı zamanda yazıtın A yüzü 1-5. satırda söylendiği gibi ise *ἐπὶ ἱερ]έ[ως - - - ἐν τοῖς] ἀρχαιρεσίοις ἐκκλη[σία]ς κυ[ρία]ς γεν]ομένης ἔδοξεν Ἰπποκωμητῶ[ν τῇ βου]λῇ καὶ τῷ δήμῳ κτλ.* İfadesi doğru ise, kent Lykia bölgesinde rastlanan ilk bouledir.¹¹⁰ Söz konusu boule'nin ortaya çıkışı, MÖ 4. yy'ın başlarında Lykia'da Yunan kent oluşumunda bir kilit taşı özelliği taşımaktadır. Böyle önemli bir yapının en erken örneğinin Hippokome gibi Lykia'nın ücra ve topografik olarak zor şartlara sahip bir alanda ortaya çıkması Geç Hellenistik dönem'in zayıf geleneğine bağlamak mümkündür.

Hamam Yazıtı'nda dikkat geçen bir diğer konu ise listede yer alan isimlerin Lykia ve Karia arasında ki sınırda kalan küçük yerleşimlerin, üst sınıf ve varlıklı orta sınıf vatandaşlarının çoğunlukta kullandığı isimler olmasıdır. Bu onomastik detay hem Hippokome'deki TAM II 168 yazıtı için hem de civardaki yerleşimlerde bulunan yazıtlar için yeterince araştırılmamıştır. Ancak bağış listesinde bulunan isimlerin detaylarına bakıldığında zaman stelin dört tarafında, toplam 212 tam ve kesin okunabilen isim ile 82 tane erkek farklı isim olduğu gözlenmiştir.¹¹¹ İfade edilen bu sayı, kırsal ve ücra bir kesim için oldukça verimlidir. Ancak bu çeşitliliği birkaç ihtimalle açıklamak mümkündür. Öncelikle Hippokome'nin çoğunlukla Lykia ve Karia ve kısmen de Kibyra sınırları arasına yer almasıdır. Bu nedenle sosyokültürel etkileşimler göz önüne alındığında onomastik çeşitlilik mümkündür. Ancak kültürel ve coğrafi sınıflandırma açısından özel olarak henüz incelenmemiştir. Bir diğer ihtimal ise Hippokome ve civarındaki yerleşimlerin listede yer almasıdır. Fakat iddia edilenlere göre çevre yerleşimler Hippokome'ye çok yakın yerleşimlerdir. Dolayısıyla kültürel ve coğrafi açıdan çok fazla çeşitlilik olması beklenmeyebilir. Tüm bu varsayımları destekleyecek bir çalışma ya da bir bulgu henüz söz konusu değildir. Ancak TAM II 168'de bulunan isimler Hippokome vatandaşlarının hem yerel hem de Yunan isimleri, Karia'ya değil Lykia'ya yöneldiğini göstermektedir.¹¹²

¹¹⁰Şahin, s. 175.

¹¹¹Tietz, s. 256.

¹¹²Tietz, s. 257.

Özellikle Hippokome’de popüler ve yaygın olan isimler ise Agreophon, Andreas, Antipatros, Hermaios, Menodoros, Polemon ve Zenon’dur. Kentte popüler olmayan ancak Lykia ve Karia bölgesinde yaygın olan Agroitas ve Agreophon isimleri Fethiye Körfezi ve Hippokome dışında çok nadir yerlerde rastlanmıştır.¹¹³ Agreophon TAM II 168’de B- 12-13f. 34f. 39f. 43-47.49f. C-7f satırlarda yer almaktadır ve kentte popüler olmayan ancak yazıtta bulunan Agroitas ismi ise TAM II 168’de A-50f, B-29f, C-23, D-25f satırlarında bulunmaktadır. Agreophon’a yalnızca Lydai TAM II 130 yazıtında rastlanmıştır. Agrotias ismine ise henüz rastlanan bir yazıt ve yahut bir bulgu yoktur. Agrotias ismi ile ilgili bir başka detay ise şöyle verilmektedir: yazıtın B yüzünde, Sestos’lular ile Kastanna’lılar arasında kalan isimlerin Lykia’lı isimler olduğu ve bu isimler arasında Agrotias, Hippolokhos ve Agreophon’un yer almasıdır.¹¹⁴ Hippolokhos ise Lykia ile en net bağlantıyı kuran isimdir. Lykia kahramını Glaukos’un babası olması sebebiyle ve mezarının Hippokome civarında bir yerlerde olması düşüncesi ile Hippolokhos¹¹⁵ isminin kentte popüler olması mümkündür. Hippolokhus adı Lykia’da yaygın¹¹⁶ olmasına rağmen Hippokome dışında Fethiye Körfezi dışında başka bir yerde kaydedilmemiştir.

Hippokome’da listelenen isimlerde onomastik açıdan kültürel ve dilbilimsel olarak çeşitlilik görülmektedir. Bu çeşitlilik Yunan olmayan Anadolu onomastik mirasının bir parçası olmaktan kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte Hippokome’un doğu kökenli onomastik yöneliminin sebebi Lykia’da, Luvi ve Lykia Ay Tanrısı Arma’dan türetilen isimlerin Hellenleşmiş hali ile bölgede sıkça karşılaşılmasıdır.¹¹⁷ Diğer taraftan MÖ 2000 Hitit- Luwian onomastik geleneklerinden aktarılan ve büyük oranda Hellenistik ve Roma dönemlerinin Lykia ve Kilikya onomastiklerinde tanınabilen ve Güney Anadolu’nun yazıtlarında sıkça rastlanan isimlerin Arma kökenli teoforik isimler olmasıdır.¹¹⁸ Bu durumda bölgesel farklılıklara rağmen dilbilimsel ve onomastik benzerliklerin sebebini kültürel bağlamak kısmen de olsa

¹¹³Tietz, s. 257.

¹¹⁴Loius Robert, **Documents d’Asie Mineure**, “Bulletin de Correspondance Hellenique”, 1982, ss. 309-378.

¹¹⁵Smyrnaeus, s. 12.

¹¹⁶Robert, EGA, 363; Robert, BCH, s. 279.

¹¹⁷Tietz, s. 257.

¹¹⁸J. Balzat, “Names in EPM in Southern Asia Minor-A Contribution to the Culturel History of Ancient Lycia”, **Mitteilungen Der Kommission Für Alte Geschichte und Epigraphik Des Deutschen Instituts**, 2014, s. 259.

mümkündür. Yukarıda da sözü edildiği gibi költ kökenli isimlere Lykia'da yoğun olarak rastlanmaktadır.

Bağış listesinde teoforik isimler kullanılırken, Hermes ile bağlantı zamanla ortaya çıkmış olabilir. Ancak yazıttaki Hippokome TAM II yazıtında ise bu, karşımıza Harm veya Herm üzerindeki teoforik kişisel adlarda çıkmaktadır. Herm ve Harm başlangıçlı isimlerin onomastik detaylarına bakıldığı zaman Yunan kökenli olmalarından çok Luvi ve Lykia teoforik isimler olması muhtemeldir. Bu nedenle şunu söylemek mümkündür: Arma türevi isimlerde Hellen ve Roma dönemlerinin Lykia onomastik özelliklerinin olmadığı açıktır. Bunun yanı sıra Lykia'da Arma'dan türetilen isimlerin çeşitliliği ve sayısı bakımından oldukça dikkat çekicidir. Aynı zamanda Roma döneminde de bu istikrar devam etmekle birlikte Arma türevi isimlerin, Lykia onomastiklerinde birer çekirdek unsur olma ihtimalini desteklemektedir.¹¹⁹ Tüm bu bilgiler ışığında, bölgenin ve Hippokome'nin Luvi-Anadolu ve Hellen kültürlerinin etkisinde kaldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Arma'dan türetilen isimlerin Hipokome TAM II 168 yazıtında da bulunması göz önüne alınırsa, bölgede Ay Tanrıça költünün yaygın olduğu ya da etkilendiğini söylemek mümkündür. Bağış listesinde belirtilen, 200'e yakın isim arasında Harm-Herm adında adındaki isimler % 23'ünü oluşturmaktadır. Toplamda ise 35 farklı kişi teoforik kökenli isimlere sahiptir. Ancak birçoğu sıklıkla tekrarlanmıştır. Bu isimler ise; Hermaios, Hermon, Hermias, Hermatimos, Hermophontos, Harmadios, Hermonaks, Hermoleon, Hermontos, Hermokritos, Hermedumnos, Hermedymnos ve Hermoteimos olmak üzere 13 farklı türde listede yer almaktadır.

Yukarıda bahsedilen duruma benzer şekilde Artemis ve Apollon'un Lykia'da oldukça önemli költlere sahip olması sebebiyle Hippokome'da Artemis ve Apollon teoforik adlarıyla ilişkili 5 isim bulunmaktadır. Bu isimler Apollodoros (TAM II 168, A-45), Apollonidas (TAM II 168, A-53), Artemidoros (TAM II 168, A-34-38, B-34) olmak üzere dört farklı yerde bulunmaktadır.

Listede en sık adı geçen ve tamamen Anadolu adı olduğu bilinen isim ise Kendebes'tir. Kendebes yazıtta, farklı varyasyonlarda 7 ayrı yerde karşımıza çıkmaktadır. Bu isim dağılım alanı olarak Güney Anadolu olarak belirlenen Lykia,

¹¹⁹Balzat, s. 261.

Pamphylia ve Kilikia sınırlarında rastlanmaktadır.¹²⁰ Ancak kullanım merkezi olarak yoğunlaştırılmış bölge Lykia'dır. Karia'da ise Kendebes ya da çeşitli varyasyonlarına rastlanılmamıştır. Yazıtta ise Kendebos (TAM II 168 A-42), Kendebes(TAM II 168 A-47,B-53,C-16,C-20), Kendebuas (TAM II 168 C-14), Kendebos (TAM II 168 D-23) olarak 4 farklı varyasyonda ve 7 farklı yerde bulunmaktadır. Bu isim Hipokome dışında Arykanda, Telmessos, Tanagra ve Araxa'da görülmektedir.¹²¹

Mydas ismi de bağış listesinde karşımıza sık çıkan bir diğer isimdir. Mydas'ın kullanım merkezi Güney Frigya ve Kybratis olduğu düşünülmeyle beraber merkezi bölgelerde sıkça kullanılan grubun Hippokome TAM II 168 yazıtında 4 farklı yerde görülmesidir. Ancak ismin asıl kullanıldığı bölgenin Frigya ve Psidia olduğu, aynı zamanda Küçük Asya'nın kıyı bölgelerinde dağıldığını özellikle de Lykia bölgesi olduğu da vurgulanmıştır.¹²²

Tietz, Mydas isim grubu için Frig kökenli olduğunu ve Midas mitinin de yaygınlığı sebebi ile bu isimlerin evrilmiş olabileceğini ifade eder. Yazıtta yer alan ve sıkça farklı varyasyonlarda karşımıza çıkan diğer isimler gibi Mydas isim ve grubunun da toeforik kökenli bir isim olduğunu söylemek mümkündür. Mydas ismi yazıtta TAM II A-37, A-49, A-52'de geçmektedir. Ancak A-49 da iki kez (Mydas oğlu Mydas) ifade edilmektedir. Dolayısıyla Mydas adında 3 farklı kişinin olduğu diğer bir kişinin ise baba olma olasılığı mümkündür. Eğer bu varsayım doğru ise bir aileden birden fazla kişi bağışta bulunmuştur. Ancak bu varsayımı destekleyecek bir net bir bilgi henüz yoktur. Bu dağılıma yazıtta TAM II 168 A-44'de bulunan Marsyas ismi de dâhil olmuştur. Aynı durum Peigasis TAM II 168 A-23 ve Pigasis TAM II 168 D-10'da bulunan isimleri içinde geçerlidir. İki isim içinde aynı kişiyi ifade ettiği belirtilmektedir.¹²³

Stelde yer alan isimlerin bir kısmının onomastik detaylarına bakıldığı zaman, yazıttaki isimlerin Karia kökenli olmadıkları görülmektedir. Sadece A-53'de geçen Ouliades isminin Karia'lı bir isim olabileceği öner sürülmüştür.¹²⁴ Bu durumda Karia, kültürel ve onomastik açıdan Hippokome için öncelikli sırada yer

¹²⁰Tietz, s. 258.

¹²¹Tietz, s. 258.

¹²² Jean Robert – Louis Robert, "La Carie. Histoire et géographie historique avec le recueil des inscriptions antiques", Cilt :II, **Le Plateau de Tabai et ses environs**, Paris, 1954, s. 78.

¹²³ L. Zgusta, "Kleinasiatische Personennamen", **Monografie orientálního stavu Československá Akademie**, Prag, 1964.

¹²⁴Tietz, s. 259.

almamaktadır. İsimlerin çoğunlukla teoforik kökenli olmasıyla birlikte Hippokome'un kült etkisi altında kalan bir yerleşim olduğunu söylemek mümkündür. Bu doğrultuda, teoforik ve epikorik olarak Hippokome'un doğuda Lykia'dan, kuzeydoğuda Kbyratis/Frigya ile Karia'ya göre daha yakın kültürel bağlar kurduğu anlaşılmaktadır. Hippokome'da bulunan Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen TAM II 168 ve diğer yazıtlardaki isimlerden de anlaşılabacağı üzere kent, Hellenleşmiş küçük bir polis olduğu açıktır.

Yukarıda hamam yapısının Hippokome'da inşaa edilme sebepleri üzerine tartışılmış ve bu konu hakkında kesin bulgular olmadığı için en makul olasılığın, kentin bölgesel önemi olduğu üzerine durulmuştur. Bununla beraber yazıtta bulunan birçok ismin, bölgedeki başka yazıtlarda rastlanmaması, Hippokome'a bağlı olduğu düşünülen diğer ilgili yerleşimlerin (Sestos, Kastanna, Pallene, Lyrnai, Loanda, Myndos) politik olarak Hippokome'a bağlı olup olmadıkları ya da Hippokome kadar bağımsız olup olmadıkları henüz çok açık değildir. Bu konuda daha net ifadelerde bulunabilmek için Lyrnai (Karacaören) hariç bahsedilen yerleşimlerin keşfedilmiş olması kolaylık sağlayacaktır.

1.4.2. Patara Yol Anıtı (Stadiasmus Patarensis)

Hamam Yazıtı'ndan sonra Hippokome ismin geçtiği ikinci epigrafik belge Patara Yol Anıtı'dır. (res.13) MS 43 yılına tarihlenen yazıt, 1993 yılı yaz döneminde Patara kent merkezinde meydana gelen yangın ile ortaya çıkmıştır. Yangın sonunda MS 6. ve 7. yy'lara ait Erken Bizans surları civarında bulunan tüm eserler tahrip olmuştur. Şahin, tahrip olan sur çevresindeki yazılı ve yazısız blok taşların arasında bir bağlantı olduğunu düşünmektedir. Bu düşünce yangın sonrası ilk incelemelerde belli olmasada zaman içerisinde bu durum değişkenlik göstermektedir. Yangın alanında, monumental vaziyette duran blok taşlardaki yazıların biçimsel olarak benzemeleri ve aynı tarz yazı biçimi ile anıtın in-sute halde bulunduğu alandaki yazı tipi ile benzerlik göstermiştir.¹²⁵ Aynı zamanda blok taşların bazılarının üzerinde Lykia kentlerinin isimleri sırayla yazılmış bazılarında ise Yunan uzunluk birimi olan stadion ile mesafeler belirtilmiştir. Tüm bu bulgular sonucunda, blok taşların Bizans

¹²⁵Şahin, s. 1.

döneminde devşirme sisteminde kullanıldığı ve esasında başka bir kullanıma hizmet ettiğini söylemek mümkündür. Anıt, konum olarak kent topografyasında politik yaşamın en yoğun olduğu bölgede, kamusal bir alanda dikili olma ihtimali yüksekti.¹²⁶ Patara'nın, Lykia'nın başkenti¹²⁷ olarak tanımlanmasıyla anıtın merkezi bir alanda olması olağandır.

Patara'da bulunan Yol Anıt'ı, MS 43 yılında bir Roma'nın Lykia eyaletinin ilk Roma'lı valisi Quintus Veranius tarafından yaptırıldığı öne sürülür. Ancak ön yüzündeki ithaf yazıtı dikkate alındığında İmparator Claudius onuruna dikilmiş bir anıt olarak kabul edilmektedir. İthaf yazıtında Lykialılar, Claudius'in bir süredir devam eden iç çatışmayı sona erdirdiğini, Lykia halkını isyandan kurtardığını ve Roma'yı seven sadık bir müttefik olduğunu ifade eden itaatkâr bir üslup ile İmparator Claudius'a sadık kaldıklarını ifade eder.¹²⁸ İmparator tarafından atanan vali Quintus Veranius, anıtın ön yüzünde de bahsedilen ve Lykia'da hüküm süren isyanın önlenmesi için İmparator Claudius'tan aldığı yetki neticesinde Lykia'da yol yapım ve ölçüm çalışmaları başlatmıştır.

Yol Anıtı genel olarak Erken İmparatorluk Dönem'i blok taşları üzerindeki yazılar ile benzeşmektedir. Ancak listede sıralanan güzergâhlar ile listelenen istasyonları arasında stadion ölçüleri değişkenlik göstermektedir. Bu nedenle Şahin,

Patara anıtı bir "Yol Kılavuz Anıtı" olmasından ziyade bir yol listesi özelliği taşıdığını ifade eder. Anıt, Lykia ulaşım sisteminin bir parçası niteliği taşımakla birlikte, yerleşimler birbiri ardını takip eden güzergâhlar değildir.¹²⁹ Aksine bu yollar, yerleşim bölgelerine göre sırayla dizilmekten ziyade "itinera" (rotalar) planını göz ardı ederek birbirinden bağımsız halde listelenmişlerdir.¹³⁰ Dolayısıyla anıt, bu yönüyle kılavuz özelliği taşıması düşük bir ihtimaldir. Bu durumda anıtta kaydedilen yerlerin bağımsız birer yerleşim olması oldukça kuvvetlidir.¹³¹ Aynı zamanda adı geçen yerleşimlerin listede yer alması için ortak bir sebep taşıma olasılığı yüksektir. Ancak yol listesini düzenleyenlerin asıl amacı, askeri yönlü inşa edilmiş olan

¹²⁶Şahin, s. 14.

¹²⁷ H. İşkan, "Kum'dan Kent'e Patara Kazılarının 25 Yılı", **Uluslararası Sempozyum Bildirileri**, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2013, ss. 1-21.

¹²⁸Onur, "Patara Yol Anıtı", Havva Işık- E. Dünder, "Lukka'dan Lykia'ya: Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi", **Yapı Kredi Yayınları Anadolu Uygarlıkları Serisi 5**, (PYA) İstanbul, 2016, s. 571.

¹²⁹Şahin, s. 16.

¹³⁰Onur, PYA, s. 572.

¹³¹Tietz, s. 276.

yolların, istasyonların ve mesafelerin resmi olarak dökümünü kamuya sundukları ileri sürülür. Bu nedenle kaydedilen isimlerin bir gezi rehberi niteliği taşımadığı, aksine kamusal bir faaliyet sonucu listeye alındığını söylemek doğrudur. Yazıta kaydedilen yerleşim isimleri doğrudan bir rota planı sunmasa da mevcut istasyonlardan tahmini rotalar oluşturmak mümkündür. Ancak listede bulunan tüm yolların inşa edilip edilmediği bir tartışma konusudur. Dolayısıyla anıta kaydedilen yollar, inşa edilmek dışında sadece ölçümü yapılan yolların olması da düşünülebilir.¹³² İnşası yapılmadığı halde ölçümü yapılan yol ve güzergâh isimlerinin listeye eklenmesi, Lykia'da Roma egemenlik vurgusunu ifade etmektedir.

Patara Yol Anıtı'nda kaydedilen yol ve güzergâhlar özellik bakımından incelendiğinde, yukarıda da bahsedildiği üzere anıt, yapım sebebiyle askeri faaliyetlere yönelik bir amaç taşımaktadır.¹³³ Dolayısıyla belirtilen rotalar oluşturulurken sosyal, ekonomik ya da sivil amaçlara yönelik inşa edilmemiştir. Bununla birlikte güzergâhlar zorunda olmadıkça liman çevresinden geçmemekte ve oluşturulan rota kara odaklıdır. Ayrıca Lykia bölgesi topografik özellikleri nedeniyle yolların hemen hemen hepsi yaya ve hayvan taşımacılığına uygundur. Bu sebeple yollar, oldukça dar ve diktir. Yol güzergâhları boyunca araç kullanarak geçilebilecek bir rotaya rastlanmamıştır. Aynı zamanda anıtta adı geçen yerleşimler, kent merkezlerini hedef almadan, ana güzergâh üzerindeki kent mansio'sundan diğer kent mansio'suna kadar belirlendiği ifade edilir. Patara Yol Anıtı'nın diğer ortak özelliklerinden biri, yol ölçüm faaliyeti olarakta ön plana çıkmasıyla beraber, birçok güzergâhın Hellenistik geçmişe sahip olup Stadiasmos Patarensis çerçevesinde sağlamlaştırılmış olma ihtimalidir.¹³⁴

Stadiasmos Patarensis'te bulunan güzergâhların bir kısmı birkaç istasyondan oluşsa da, birbiri ardına yerleşimleri sıralayan istasyonlarda bulunmaktadır. Bu güzergâhlarda üçten fazla sayıda istasyon sıraladığı gözlemlenmiştir. Listedeki kaydedilen isimler coğrafi konumlarına bakıldığında 3 farklı bölgeye uzanmaktadır. Bunlar Lykia'nın kuzeyinde Mylias, doğuda Mnarika, batısında ise

¹³² Rousset, s. 68 -70; S. Polla – E. Rinner, ‘‘Der Stadiasmos und das Lykische Strassennetz’’ Bern, 2009, ss. 85-86; Ayrıca bkz. S. Biagi, ‘‘Le Stadiasmos de Patara et la definition de l’espace romain dans la nouvelle province de Lycie-Pamphylie’’, **Res Antiquae** 5, 2008, ss. 299-307.

¹³³ Onur, PYA, s. 573.

¹³⁴ Şahin, s. 25.

Oktapolis'tir.¹³⁵ Farklı bölgelere uzanan bu istasyonlar şunlardır. GZR 1-3: Patara–Ksanthos–Sidyma–Kalabatia, GZR 10-12: Tlos–Telmessos–Kalynda–Kaunos, GZR 13-17: Kalynda–Lyrnai–Hippokome–Symbra–Kadyanda–Telmessos, (res.14) GZR 21-24: Araxa–Oinoanda–Balboursa–Kibyra, GZR42-46: Idebessos–Kitanaura–Kosara –Typallia–Trabenna–Attaleia.¹³⁶ Bu sıralamada 3. sırada bulunan güzergâh yerleşim olarakta birbiri ardına sıralanmış ve dairesel bir hat oluşturmaktadır. (res.14) Çalışmanın konusu gereği Hippokome ile sosyal, siyasal, coğrafi ilişkiler ile bağlantılı yerleşimler incelenecektir.

1.5. HİPPOKOME İLE İLİŞKİLİ YERLEŞİMLER

1.5.1. Kalynda

Kalynda, Fethiye Körfezi'nin yaklaşık 28 km kuzeybatısında kalan antik bir yerleşimdir.¹³⁷ (res.15) Kentin Hititçe isminin Yalburt yazıtında (Kuwa) Kuwaluwa(n)ta olarak geçtiği düşünülür.¹³⁸ Kentin isminin rastlandığı ilk edebi kaynak ise Herodotos'un eseridir. Herodotos'un söylediğine göre Kalynda halkı ve kralları Damasithymos ile birlikte MÖ 5. yy'da Pers savaşlarına katıldığı kaydedilmiştir.¹³⁹ Kentin MÖ 309 yılında Anadolu'nun güneybatısı Ptolemaios egemenliği altına alındığı ileri sürülür ancak bu kesin değildir. MÖ 2. yüzyılın ortalarına doğru Ptolemaios'un etkisi altında olduğu ileri sürülmüştür.¹⁴⁰ Ancak bu durum yüzyılın ortalarına doğru değişkenlik gösterip, kent Ptolemaios'un etkisinden kurtulmuştur. Bu süreç içerisinde Kaunos ve Rhodos arasında çıkan bir anlaşmazlık sonucunda Kaunos toprak varlığını genişletme çabasına girmiştir. Rhodos ise Peraia sınırını oluşturan Daidala'yı ve Kalynda kara parçası ile korumaya çalışmıştır.¹⁴¹ MÖ 191/190 yıllarında Rhodos Ptolemaios'lardan Kaunos'u 200 talanta karşılığı satın

¹³⁵Onur, PYA, s. 575.

¹³⁶Şahin, s. 17.

¹³⁷Hellenkemper ve Hild, s. 594.

¹³⁸Curuba, "Neues zur Frühgeschichte Lykiens", (Ed.) Fremde Zeiten. **Festschrift für Jürgen Borchhardt I**, Viyana, 1996, s. 32.

¹³⁹Herodotos VIII 87.

¹⁴⁰L.A. Mayer-J Garstang, "Index of Hittite Names 1: Section A. Geographical", **British of School Archaeology in Jerusalem Supplementary 1**, Londra, 1923, s.62; Tietz, 2003, s. 214.

¹⁴¹Tietz, s.214.

almıştır.¹⁴² Bununla beraber Kalynda'nın Kaunos ile beraber satın alındığını ileri sürmektedir. MÖ 188 yılı Apameia Barışı ile birlikte Kalynda, birçok Karia ve Lykia kenti gibi Rhodos egemenliğine girmektedir.¹⁴³ MÖ 167/8 yıllarında Rhodos, Fethiye Körfezi'nde Apameia Barışı ile kazandığı toprakları kaybetmesi ile birlikte Kalynda'da elinden çıkmıştır. ¹⁴⁴ Bu olaydan Kaunos, Rhodos egemenliğinden kurtulmak istemiş ve Rhodos topraklarından çıkan Kalynda Kaunos'a bağlanmıştır. Daha sonrasında MÖ 164/3 yılları arasında Kaunos'tan ayrılmak isteyen Kalynda, ayrılmış olduğu Rhodos ve Knidos'a yardım çağrısında bulunmuştur. Rhodos ise Roma Senatus'tan, tekrar kendi egemenliği altına almak istediği Kalynda'yı almayı başarmıştır.¹⁴⁵ MÖ 1. yüzyıla gelindiği zaman Kalynda'nın tekrar Rhodos egemenliğinden ayrıldığı düşünülmektedir. Ancak tüm bu gelgitli sürecin sonunda kent, Kaunos'un değil Rhodos'un bir parçası olduğu ileri sürülmektedir.¹⁴⁶ Devamlı olarak egemenlik altında ya da etki altında kalan Kalynda, tam bağımsızlığını muhtemelen MÖ 43/42 yıllarında Caesar-Cassius savaşı sırasında kazanmıştır.

MS 43 yılında Lykia bölgesinin bir Roma eyaletine dönüşmesi sırasında Kalynda'nın bir Lykia Birliği üyesi olduğunu söylemek mümkündür. ¹⁴⁷ Bu durumu destekleyecek nitelikte olan Patara Yol Anıtı'nda kentin adı polis statüsünde anılmaktadır.¹⁴⁸ Bunun yanı sıra kent, İmparator Nero dönemine takabül eden Andriake Gümrük Yazıtı'nda Kaunos, Lissai, Lydai ve Kyra ile birlikte anılmaktadır.¹⁴⁹ Gümrük yazıtı, burada kent ile alakalı özel bir durumdan

¹⁴²Tarihleme için, Tietz, s. 215; D.Magie, **Roman Rule in Asia Minor I-II. Prienceton**, 1950; P. M. Fraser ve G. E. Bean, **The Rhodian Peraea and Islands. Oxford**, 1954; Meyer tarihleme için MÖ 197 olduğunu belirtir.

¹⁴³G. Reger, **The Relations between Rhodes and Caria from 246 to 167 BC. V**, (Ed.) Gabrielsen, L. Hannestad ve J. Zahle, "Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society, Studies in Hellenistic Civilization 9", 1999, Aarhus, s. 89; A.Bresson, **Rhodes and Lycia in Hellenistic Times. V**, (Ed.) Gabrielsen, L. Hannestad ve J. Zahle, "Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society, Studies in Hellenistic Civilization 9", Aarhus, s. 106; Fraser-Bean, s. 70.

¹⁴⁴Tietz bu durum için Peraia bölgesinde kalan son toprağın Daidala olabileceğini söyler. Tietz, s. 216.

¹⁴⁵Bkz. Magie s. 110; Gabrielsen, s. 177; Tietz, s. 218.

¹⁴⁶Tietz, s. 218.

¹⁴⁷Magie, 1950; Tietz, s. 224; S. Jameson, "The Lycian League: Some Problems in its Administration", 1980, **ANRW II**, ss. 832-855.

¹⁴⁸Şahin, s. 45.

¹⁴⁹Str. 22; εἰ[σα[γομέ]νω[v] πάντων ἔστω ἀτέλεια· ἐν δὲ Καύνῳ κα[ὶ Κα]λύνδοις καὶ Λί[σσαις κα]ὶ Λύδαις).

bahsetmektedir. Ancak ilgili bölümü tahrip edildiği için net bir şey söylemek mümkün değildir.¹⁵⁰

Kalynda, hem antik yazarlar hem de modern araştırmacılar tarafından lokasyon tartışmasına maruz kalmıştır. Maruz kaldığı tartışmalara rağmen kent şu anda da Muğla ili Dalaman ilçesine bağlı Şerefler Köyü, Kozpınar antik yerleşimde yer almaktadır. Bu yerleşim Dalaman'ın 6 km doğusunda, Fethiye ilçesinin 36 km batısında bulunan bir tepe üzerine konumlanmıştır.¹⁵¹ Antik kent merkezi, denizden yaklaşık 11 km içerde ve İndos Nehri'nin (Dalaman Çayı) batısına denk düşmektedir. Antik yazarlar ise kentin lokasyonunu farklı ifadelerle aynı konumuna işaret etmektedir. Strabon Kalynda'nın denizden 60 stadia (yak. 11 km) içerde yer aldığını söyler. Ptolemaios'a göre Kalynda bir sahil yerleşimidir.¹⁵² Plinius ise, Karia kentlerini doğudan batıya doğru "...*oppida Daedala, Kyra fugitivorum, flumen Axon, oppidum Kalynda, amnis Indus...*" diyerek Kalynda'nın Akson Irmağı'nın batısına düştüğünü ifade eder.¹⁵³

Antik kaynaklar dışında Patara Yol Anıtı'nda kentin konumu hakkında bilgi vermektedir. SP'de tanımlanan konuma göre Kalynda, Telmessos ve Kaunos arasında verilmektedir. Belirtilen mesafelere göre Telmessos'dan 184 stadia (yak. 34 km) ve Kaunos'dan 104 stadia (yak. 19 km) uzaklıktadır.¹⁵⁴ Belirtilen bu mesafe yukarıda da ifade ettiğim Kozpınar ören yerini işaret etmektedir.¹⁵⁵ Tietz, Patara Yol Anıtı'nda belirtilen mefese birimlerinin Kozpınar dışında başka bir yerleşim ile eşleşmediğini söyler. Tüm bu bilgiler doğrultusunda Kalynda'nın modern araştırmacılar ve antik yazarların ifade ettiğine göre Şerefler Köyü Kozpınar mevkiinde olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu ortak düşüncenin aksine S. Şahin, Kalynda için başka bir lokasyon önererek, kentin İnlice Asarı'na yerleştirmiştir.¹⁵⁶ Kentin konumu hakkında sunulan fikir, Patara Yol Anıtı'nda geçen hatların seyhate

¹⁵⁰Takmer, "Lex Portorii Provinciae Lyciae", Ein Vorbericht über die Zollinschrift aus Andriake aus neronischer Zeit, **Gephyra**, Cilt: 4, 2007, s. 173.

¹⁵¹Şahin, s. 45.

¹⁵²Ptolemaios, 5.3,2 (sahil kentleri batıdan başlanarak sayıldığını söyler)

¹⁵³Plinius, NH 5. 103'dan aktaran Büşra Karabulut, BCO, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018, s. 15.

¹⁵⁴Şahin, s. 45, str: 19-20.

¹⁵⁵TOVA V 15; Talbert R.J.A, "Barrington Atlas of the Greek and Roman World, Lycia"-**Pisidia 65 (west), (BATL)**, 2000, Princeton University Press, Princeton ve Oxford, s.65; bkz. Robert, **Etudes Anatoliennes**, "Recherches sur les inscriptions grecques de l' A sie Mineure, Etudes orientales 5", 1937, Paris, s. 493.

¹⁵⁶Bkz. Şahin, s. 176-183, Daidala-İnlice Asarı detaylı anlatılmıştır. Ayrıca bkz. Tietz, s. 231-248.

yönelik olduğu düşüncesidir. Dolayısıyla listedeki istasyonların kestirme ve ulaşımı daha kolay yollar tercih edilmesi gerektiği fikrini öne sürer. Anıtta ise güzergâh şu şekilde sıralanmaktadır: Telmessos – Kalynda – Lyrnai – Hippokome – Symbra - Kadyanda. S. Şahin'e göre seyahat rotası fikri taşıyan hat, Kalynda'nın, Telmessos'tan Lyrnai'a giden güzergâh üzerinde olacağını söylemektedir. Kentin, iki güzergâh arasında kalan Göcek yakınlarında bulunan İnlice'de olduğunu ve Kozpınar'a lokalize edilen Kalynda'nın, rotanın çok batısında bulunduğunu düşünmektedir. Eğer Telmessos'tan Lyrnia'a gidecekler, Kalynda'nın Kozpınar lokasyonunu dikkate alırlarsa iki yerleşim arasındaki mesafe dahada uzayıp yaklaşık 55 km'ye çıkacaktır. Ancak bu uzunluk anıtta belirtilmiş olan Telmessos – Kalynda ve Kalynda – Kaunos hattı arasındaki mesafeyi desteklememektedir. Bu sebeple taş ustalarının bir yanlışlık yapıp, iki yerleşim adının birbirinin yerine yazıldığını varsayılmaktadır.¹⁵⁷ Bununla birlikte İnlice'yi Kalynda kentinin yerleşim alanı olduğunu ifade etmekle beraber Kalynda'nın Oktapolis'in bir üyesi olabileceğini de söylemektedir. Ancak bunun için Hippokome'da bulunan Hamam Yazıtı'nda, Oktapolis'in üyesi olabileceği düşünülen yerleşimler arasında Kalynda'nın adı bulunmamaktadır.

Şahin'in Patara Yol Anıtı'nı bir seyahat rehberi olarak düşünmesi nedeniyle öneride bulunduğu lokasyon imkânsız değildir. Ancak anıt, yol yapım hizmetlerinin sunulması amacıyla beraber Roma'nın Lykia'yı eyaletleştirmesi ve çıkan karışıklıkların önlenmesi ile Roma hâkimiyetini duyurmaktır.¹⁵⁸ Bu sebeple Telmessos'tan Lyrnai'a ulaşma hedefi olan birinin Kalynda'dan geçme şartı yoktur. Aynı zamanda Heredotos'un Kalynda'yı bir Karia kenti olarak anması sonucu kenti Lykia sınırları içerisinde aramak doğru değildir. Tüm bu bilgiler doğrultusunda Kalynda'yı Lykia toprakları içinde kalan İnlice Asarı'nda olduğu düşünülen Daedala'da aramaktansa Karia sınırlarında gösterilen Kozpınar'da aramak mümkündür.

¹⁵⁷Şahin, s. 169.

¹⁵⁸Krş. Onur, "Stadiasmus Patarensis'te Yollar, Yerleşimler ve Teritoryumlar", (Ed.) N. E. Akyürek Şahin, M. E. Yıldız ve H. Uzunoğlu, Eskiçağ Yazıları 8, (SPYT) 2016, İstanbul, s. 90; Onur, PYA, s.573; Salway, "The perception and description of space in Roman itineraries", M. Rathmann (Ed.), **Wahrnehmung und Erfassung geographischer Räume in der Antike**, 2007, Mainz am Rhein, s. 195.

1.5.2. Lyrnai

Kuzeybatı Lykia coğrafyasında yer alan Lyrnia¹⁵⁹ antik yerleşimi karşımıza ilk kez Hippokome kentine ait Hamam Yazıtı'ndaki Λυρνῖται ethnikonu vasıtasıyla çıkmıştır.¹⁶⁰ Ancak Λόρναια, Λόρνεα, Λούρναια ve Λόρναι gibi birçok varyasyonu ile karşılaşılmıştır. Hamam Yazıtı, kentin yeri hakkında bilgi vermeyip, bağış listesinde katılımcı olarak yerini almaktadır. Ancak Patara Yol Anıtı'nın keşfi, Lyrnai'nin lokasyonu hakkında yardımcı olmuştur. Yol Anıtı'na göre Lyrnai kenti, Kalynda ve Hippokome arasında, Kallimache'nin (Göcek) kuzeybatısında, Oktapolis içinde bulunan Kızılkaya'ya işaret etmektedir. İki kent arasındaki mesafe birimleri günümüze ulaşmamıştır. Ancak tarif edilen bölgelerin antik kalıntıları Lyrnai yerleşim merkezi için ipuçları barındırmaktadır.

Yol Anıt'ı, bölge güzergâhını verirken Lyrnai'den εἰς Λόρναις τῆς Ὀκταπόλεως şeklinde bahsetmiştir. Oktapolis'in Lyrnai'sı ifadesi, başka bölgelerde de Lyrnai adında yerleşimler olacağından dolayı böyle ifade edildiği düşünmek mümkündür. Bunun yanı sıra Lyrnia'nın Oktapolis ile teritoryal bir bağlantı içinde olduğunu gösterir.¹⁶¹ Aynı zamanda Ptolemaios'da Oktapolis'i Kragos'un iç kesimlerde bulunan bir kent olacağını söyler. Tüm bu bilgiler doğrultusunda Lyrnai, Hippokome ve Kalynda kentleri arasında bulunan Kayadibi/Kızılkaya'da gözlemlenen antik kalıntıların olduğu alana yerleştirilir.¹⁶² (Res.16) Bazı araştırmacılar bahsedilen bölgede TAM II 164 ve 165 numaralı yazıtların bulunmasından ötürü Kayadibi/Kızılkaya mevkiinin Oktapolis olduğunu ve Oktapolis'in merkezine de Lyrnai'i yerleştirilmektedir. Ancak bu fikir ilerleyen zamanlarda değişkenlik gösterir.¹⁶³ Buna karşılık Şahin, çoğunlukla kabul edilen bu fikre yeni bir görüş ile yaklaşır. Lyrnai'nin Kızılkaya/Kayadibi mevkiine yerleştirilmesi, Patara Yol Anıtı'nda belirtilen güzergâh (Kalynda–Lyrnai–

¹⁵⁹Ruge, Cilt: II, 1927, Lyrnis; Hellenkemper ve Hild s. 692; Zgusta, Cilt: III, ss. 348- 732; Ayrıca bkz.Tüner, s. 77, Karabulut, BCO, s. 21.

¹⁶⁰TAM II 168, A-42.

¹⁶¹Şahin, s. 171.

¹⁶² F. Hild, s. 152; N. Tüner, s. 77; Tietz, s. 269; Hansger Hellenkemper - F. Hild, **Lykien and Pamphylien**, Viyana, 2004, s. 692. Kızılkaya'daki antik yerleşim kalıntıları için bkz. Arkwright-Frontier, s. 98; P. Roos, **Topographical and Other Notes on South-Eastern Caria, (TSEC)** Opuscula Atheniensia IX: 1969, s. 85.

¹⁶³Robert, BCH, 318;Robert, **Documents d'Asie Mineure**, "Bibliothèques de l'Ecole française d'Athènes et de Rome - Série Athènes", (DAM) Cilt: II, 1987, s. 280; TAVO B V 15.

Hippokome) ile örtüşmemektedir. Kalynda'yı İnlce Asarı'na yerleştiren şahin, anıtta verilen hat Karacaören üzerinden geçerek Hippokome'a ulaşması gerektiğini ifade eder.¹⁶⁴ Eğer güzergâh, şahin'in belirttiği gibi İnlce Asarı'ndan başlayıp Karacaören mevkiinden devam ederse Kızılkaya/Kayadibi yerleşimine denk gelemez. Bu duruma ek olarak Kızılkaya/Kayadibi'nde mevcut olan antik kalıntılar herhangi bir yerleşimin varlığına ikna edecek kadar güçlü değildir. Ancak Karacaören civarındaki antik kalıntılar küçük bir yerleşimin varlığına işaret etmektedir.¹⁶⁵ (Res. 17) Bu durumda Karacaören'in, Yol Anıtı'ndaki güzergâha denk gelmesi ve yeterli antik buluntuya sahip olması nedeniyle küçük bir antik kent sıfatı taşıması olağandır. Ancak Kızılkaya/Kayadibi yetersiz antik kalıntı sebebiyle kent sıfatı taşıması mümkün değildir.

Lyrnai lokasyonu için farklı fikirler söz konusu olsa da birçok araştırmacı tarafından kentin Kızılkaya/Kayadibi'nde olduğu kabul edilmektedir. Kızılkaya yerleşimi ise Göcek'in yak. 8 km kuzeyinde ve Fethiye'nin 24 km kuzeybatısında bulunmaktadır. Kent alanında bulunan antik kalıntılar Klasik Dönem ve Bizans Dönemlerine işaret etmektedir.¹⁶⁶ Kızılkaya/Kayadibi mevkiindeki antik kalıntılar güney yönünde kalan bir yükselti üzerinde seyrek halde bulunur. Yukarıda sözünü ettiğimiz TAM II 165 yazıtı uzun bir arşitrav üzerinde ele geçmiştir.¹⁶⁷ Tepe üzerinde yaklaşık 5 metre uzunluğunda bir Bizans duvar kalıntılarına rastlanmaktadır.¹⁶⁸ Yine ay nı tepe üzerinde, poligonal taşlarla harçsız örölmüş oda kalıntıları dikkat çekmektedir.¹⁶⁹ (Res. 18) Nekropol kalıntılarına rastlanmamıştır ancak iki adet podyum ve podyumlara ait lahit parçaları görölmüştür.¹⁷⁰ Tietz, alanda kalan diğer kalıntıların Bizans dönemine ait olduğunu belirtmektedir.¹⁷¹

Kızılkaya/Kayadibi mevkiinde göze çarpan antik kalıntılar ise yerleşimin kuzeyinde, dik kayalıklar üzerinde kalan üç kaya mezarıdır. Mezarlardan iki tanesi tapınak cepheli olup diğerisi ise daha küçük forma sahip bir kaya mezarıdır. Mezarların tipolojisi hakkında bazı tartışmalar ileri sürölmüştür. Tietz, mezarların

¹⁶⁴Kalynda'nın lokasyonu için bkz. ss. 24-25.

¹⁶⁵Krş. şahin, s. 172.

¹⁶⁶Krş. Arkwright s. 98; Tietz, s. 270.

¹⁶⁷Cousin, s. 44.

¹⁶⁸Bkz. Arkwright, s. 98; Hild, s. 152; Tietz, s. 270.

¹⁶⁹řahin, 177.

¹⁷⁰Hild, s. 152; Tietz, s. 271.

¹⁷¹Tietz, s. 271.

Karia tipi olduğunu ifade ederken¹⁷², Arkwright ve Hild ise Lykia tipi olduğunu düşünmektedir.¹⁷³ Üç kaya mezarının yapılış dönemleri ile ilgili de farklı görüşler hâkimdir. Küçük boyutta olan mezar, kayalık üzerinde sol tarafta yer almaktadır. Cousin, bu mezarın diğerlerinden daha eken bir dönemde yapılmış olduğunu düşüncesindedir.¹⁷⁴ Ancak Cousin'ın mezarı erken döneme tarihleme nedeni mezarın bitmemesi ile ilgili olduğudur. Buna karşılık Tietz, erken döneme tarihlemek için mezarın bitmemiş görüntüsünün yeterli olmadığını, bu nedenle tarihleme konusunun açık bırakılması gerektiğini ifade eder.¹⁷⁵ Şahin ise bu bölgedeki mezarlar için Hellenistik Dönem'i tarih göstermektedir.¹⁷⁶ Bitmeden ham halde bırakılan mezara sağdan ve üstten kolaylıkla erişilebilir durumdadır.¹⁷⁷ Aynı zamanda diğer iki mezardan küçük olmasıyla beraber tapınak özelliği taşımamaktadır. Diğer iki mezar için ise işlemsiz tymphanumlara ve önlerinde iki adet sütuna sahiptir.¹⁷⁸

Lyrnai kentinin geç dönemlerde piskoposluk statüsü aldığı ileri sürülür.¹⁷⁹ Notitiae Episcopatum'da konumlandığı yer Oktapolis ile yakınlık gösterebilir. Lornaia adında bir yerleşimin piskoposluk merkezi olduğu anlaşılmaktadır.¹⁸⁰ Lornaia, Lykia eyaletinin 10. yüzyıldan 12. Yüzyılda merkezi Myra olan piskoposluk merkezi listeleri arasındadır. Bu listelerde kentin adı farklı şekillerde ifade edilmiştir. Ancak 9. yüzyıl ve öncesinde listede kentin adına denk gelinmemiştir.¹⁸¹

¹⁷² W. Tietz, ss. 183-270.

¹⁷³ W. Arkwright, s. 98; Hild, s. 152.

¹⁷⁴ G. Cousin, s. 45; P. Roos, **TSEC**, s. 85.

¹⁷⁵ W. Tietz, ss. 270-184.

¹⁷⁶ S. Şahin, s. 173.

¹⁷⁷ Krş. P. Roos **TSEC**, s. 85; W. Tietz, s. 270.

¹⁷⁸ Bkz. Mezarların detaylı bilgisi için. P. Roos, **Survey of rock-cut chamber-tombs in Caria**, 1. South-Eastern Caria and the Lyco-Carian borderland. (SSL), (SIMA 72: 1), 1985, Göteborg, ss. 27-30; W. Tietz, s. 270.

¹⁷⁹ J. Darrouzès, **Notitiae Episcopatum Ecclesiae Constantinopolitanae**, Paris, 1981, 7,352; 9,234; 10, 283; 13, 287; G. Fedalto, **Hierarchia Ecclesiastica Orientalis I: Patriarchatus Costantinopolitanus**, II: Patriarchatus Alexandrinus, Antiochenus. Hierosolymitanus. Padova. 1988, s. 321; N. Tüner, s.7; B. Karabulut, BCO, s. 22.

¹⁸⁰ W. Tietz, s. 293.

¹⁸¹ L. Robert, **BCH**, s. 309.

1.5.3. Oktapolis

Oktapolis, kuzeybatı Lykia’da, Fethiye Körfezi’nin iç kesimlerindeki dağlık alanda yer almaktadır.¹⁸² Kent adının da çağrışım yapması ile birlikte birden fazla statüye sahip olduğu düşünülmektedir. Gerek epigrafik belgeler gerekse araştırmacıların vardığı kanılar doğrultusunda Oktapolis, bir bölge, bir topluluk adı ya da yerleşim yeri olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bu ihtimallere karşın kentin statüsü henüz bir netlik kazanmamıştır. Oktapolis’in statüsünde ki bu belirsizliğin kaynağı yeterli edebi ve epigrafik belgelerin olmamasıdır.¹⁸³ Ptolemaios’un MS 2. yüzyılda yazmış olduğu eser dışında başka hiçbir edebi kaynakta Oktapolis adına rastlanmamıştır. Ptolemaios bu eserini kaleme alırken Oktapolis’i Kragos Dağı çevresindeki kentlerin arasına yerleştirmiştir.

Oktapolis adı, Yunanca’da ‘ὀκτώ’ ile ‘πόλις’ kelimelerinin birleşimi ile ‘‘sekizkent’’ anlamı taşımaktadır. Dolayısıyla kelime anlamı olarak Oktapolis hakkında sekiz yerleşimin oluşturduğu kentler topluluğuna işaret ettiğini düşünmek doğaldır. Klasik Dönem’den Bizans Dönemi’ne kadar çok sayıda kent toplulukları oluşturulduğu bilgisinden ötürü çözümü kentin kelime manasında aranmıştır.¹⁸⁴ Hippokome’da MÖ 2. ya da 1. yüzyıla tarihlenen yazıt, sekiz kent anlayışına hizmet eder niteliktedir. Yazıt, inşa edilecek olan bir hamamın bağışçılarını listlemektedir.¹⁸⁵

Bağışçı

listesini ise kentin yakınlarında ki yerleşimlerin oluşturduğu düşüncesi ile Σησιτών ὁ δῆμος, Παλ[λη?]έων ὁ δῆμος, Κασταννεῖς, Λυρνῖται, Μυνδεύς

¹⁸² TAM II 164; Ruge, s. 393; R. MacDonald, W. L. ve M.H. McAliste, “The Princeton encyclopedia of classical sites”, 1976, (PECS), Princeton, N. J. Princeton University Press; Hellenkemper ve Hild, s. 754; Şahin, s. 171; Karabulut, BCO, s. 4; N. Tüner, s. 76.

¹⁸³ Karabulut, BCO, s. 4.

¹⁸⁴ Hild, s. 151, Ek olarak, Lemnos’ta bulunan Dipolis, Lykia’daki Kibyra Tetrapolis’i, Phrygia’da Pentapolis ve Karia’da Hektapolis gibi.

¹⁸⁵ Detaylı bkz. Robert, “Villes et monnaies de Lycie”, *Hellenica*, 1955, (VMLH), 10: 194; Robert, EGA: 152; Robert, *A travers l’Asie Mineure: Poètes et prosateurs, monnaies grecques, voyageurs et géographie*, (TPMV), Paris, 1980, s. 378; Robert, BCH, ss. 319-316; Robert, DAM, ss. 278-281; Migeotte, ss. 253-258; Tietz, ss. 250-263. Yazıtın net tarihlmesi yoktur. MÖ 1. yy için bkz. J. Dolerme, *Gymnasion. Etude sur les monuments consacrés à l’éducation en Grèce*, 1960, Paris, s. 244; Robert, EGA, s. 152; Migeotte, s. 258; F. Quaß, *Die Honoratiorenschicht in den Städten des griechischen Ostens*, “Untersuchungen zur politischen und sozialen Entwicklung in hellenistischer und römischer Zeit”, 1993, Stuttgart, s. 201. MÖ 2. yy tarihlmesi için bkz. A.H.M. Jones, *The Cities of the Eastern Roman Provinces*, Oxford. 108; 1971; M. Zimmermann, ss. 88-141; Farrington, s. 41; A. Balland, “Inscriptions d’époque Impériale du Létoon”, *FdX*, VII, 1981, Paris, s. 194.

ethnikonları yer almaktadır. Bu yerleşimlerden bazılarının yeri tespit edilmemiş olsa da adı geçen demosların Oktapolis'i oluşturdukları düşüncesi hâkimdir.

Hippokome Hamam Yazıtı'ı haricinde bulunan birkaç epigrafik belge, kentin statü olarak neye hizmet ettiğini anlamak için yardımcı olmuştur.¹⁸⁶ Oktapolis'in adının geçtiği iki kaya mezarı Kızılkaya mevkiinde bulunmuştur. (Res.19) Bu mezar yazıtlarından birincisi Oktapolis'i διὰ τῶν ἐν Ὀκταπό[λ]ει ἀ[ρ]χείων ile bitmektedir. İkinci mezar yazıtında ise Ὀκταπολῆτις ethnikonu görülmektedir. Bununla beraber yine Lykia kentlerinden biri olan Pınara'da Ὀκταπολῆ[τ]ις ethnikonu ile yazılı bir başka mezar yazıtı ele geçmiştir. Ancak tüm bu bulguların arasında en dikkat çekici olan ise Patara Yol Anıtı'ndır. Oktapolis bu anıtta Λύρνας τῆς Ὀκτα[π]όλεως ifadesi ile anılmaktadır.¹⁸⁷ Kentin adının geçtiği son epigrafik belge ise, Şahin'in Yol Anıtı kapsamında ziyaret ettiği Hippokome kentinde, bir bahçe duvarında devşirme malzeme olarak kullanılan blok taşlar üzerinde yazan ithaf ya da onu yazıttır.¹⁸⁸ Yazıt üzerinde yazan Ὀκταπ[ολ]ειτῶν ὁ δῆμ[ος] ifadesini Şahin, İmparator ailesi ile ilgili olduğunu düşünmektedir.

Oktapolis, ele geçen epigrafik belgelerin yetersizliği sebebiyle statüsü hakkında kesin konuşma fırsatı vermemiştir. Ancak zaman içinde keşfedilen buluntular sayesinde kent profilinin dönemlere göre değişkenlik gösterdiği açıktır. Oktapolis'in kentsel sıfatını tanımlamak için epigrafik belgeleri sırayla ele almak yardımcı olacaktır. Oktapolis adının geçtiği ilk yer Patara'da buluna Yol Anıtı'dır. Bu anıt ile birlikte, yukarıda kentin adınında da çağrıştırdığı gibi Oktapolis'in synoikismos yoluyla oluşturulduğu ve yazıtta Lyrnai'nin εἰς Λύρνας τῆς Ὀκταπόλεως şeklindeki ifadesi, Oktapolis'in bir bölge statüsü taşıdığını destekler niteliktedir.¹⁸⁹ Oktapolis'in anıtta anılma şeklindeki gibi bölgede yer alan isimleri artikel ile bağlı olması, Lyrnia'nın bağımsız kent statüsünü taşıdığını söylemek mümkündür. Ancak, Yol Kılavuzu'nda kuzey ve kuzeybatı Lykia kent isimlerinin arasında sadece Lyrnai εἰς Λύρνας τῆς Ὀκταπόλεως şeklinde ifade edilmiştir. Bu ifade şekli birçok yorumu beraberinde getirmiştir. Şahin, bu kullanım tarzının

¹⁸⁶TAM II 164, TAM II 165; Şahin, s. 175-192.

¹⁸⁷Şahin, s. 46, str. 21.

¹⁸⁸Şahin, ss. 175-192.

¹⁸⁹Sencer Şahin ve Mustafa Adak, "Stadiasmus Patarensis, Itinera Romana Provinciae Lyciae", İstanbul, 2007, s. 39; Hild, s. 153; Senem Dinç, "Hellenistik ve Roma Çağları Likyası'nda Sympoliteia'lar", **Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü**, İstanbul, 2009, s. 83.

sebebini çevrede Lyrnai ile aynı adı taşıyan başka bir yerleşim varsa karışıklığı önlemeye yönelik olduğunu düşünmektedir.¹⁹⁰ Ancak Onur ise bu düşünceye tereddütle yaklaşarak farklı bir yorumda bulunmuştur.

Kent adının bölge adı ile tanımlanmasını ilgili kente verilen yolla birlikte o bölgeye girildiğini ifade ettiğini düşünmektedir.¹⁹¹ Bununla beraber Oktapolis'in kent değil de bir bölge olarak anılması MS 1. yüzyılda, Claudius'un Lykia'yı Roma eyaletine dönüştürmesi sırasında yapılan düzenlemelerden biri olduğu ileri sürülür.¹⁹² Bu düşüncenin yanı sıra daha önceden var olan bu bölge adlandırmasının anıta eklendiği de bu düşünceler arasındadır. Oktapolis'in statüsü hakkındaki ihtimaller arasında, yine Patara Yol Anıtı'nda geçen Mnarika'da olduğu gibi¹⁹³ Oktapolis'in de bir coğrafi bölge adı olabileceği düşünülmektedir. Anıtta Mnarika bölgesine ait olduğu belirtilen Kosara örneğinde Kosara'nın ilk anılışında Mnarika ile sonraki anılışında ise tek başına verilmesi ve son olarak üçüncü anılışında da Mnarika ile verilmesi, anıtın yol sıralamasında Mnarika bölgesine giriş ve çıkışı ifade ettiği, bu durumun Lyrnai için de geçerli olduğu düşünülmektedir.¹⁹⁴

Patara Yol Anıtı'nda Kalynda'dan Lyrnai'ye verilen yol hattının Oktapolis bölgesi'ne giriş yaptığını düşünmek makuldür. Lyrnai'den Hippokome'a devam eden yol hattında Lyrnai tek başına verilmiştir. Bu bağlamda Hippokome'un MS 1. yüzyılda Oktapolis bölgesi'ne dâhil olduğu çıkarılmaktadır. Ancak, Kalynda'nın Kozpınar'a yerleştirilmesiyle birlikte Kalynda, Oktapolis bölgesi sınırları içine girmemektedir. Lyrnai'den sonra Hippokome' giden hattın devamında Symbra ve Kadyanda yerleşimleri bulunmaktadır. Ancak Oktapolis bölgesi içerisinde bu yerleşimlerin var olup olmadığı yeterli buluntuların olmaması nedeniyle belli değildir. Fild, Hippokome'da bulunan Geç Hellenistik Dönem hamam yazıtında geçen Sestos, Loanda, Kastanna, Pallene, Lyrnai, Myndos haricinde, Ptolemaios'un da eserinde bahsettiği gibi Symbra'nın bu kentler topluluğuna dâhil olabileceğini

¹⁹⁰Şahin, s. 174 dn. 255 ile birlikte. Meşhur Oinoianda'lı Demosthenes vakıf yazıtında geçen [.]ορνεια yerleşim ismini yol anıtındaki Lyrnai örneği ile [Λ]ορνεια'ya tamamlanabileceğini iler sürmüştür. Ayrıca bk. orada s. 201vd. nr. 4. Ayrıca Kodopa τῆς Μυλιάδος örneği ile savını desteklemek istemiştir. Kilikia'da aynı isme sahip bir yerleşim örneği için bk. orada s. 229 dn. 462c ile birlikte. Bu fikre karşılık ayrıca bkz. Onur, PYA, s. 97. Ayrıca bk. Rousset, S. 72 dn. 70 ile birlikte. Ayrıca bkz. Karabulut, BCO, s. 8.

¹⁹¹Onur, PYA, s. 97 vd.

¹⁹²Krş. Şahin, s. 174.

¹⁹³Şahin ve Adak, s. 41.

¹⁹⁴Tietz, s. 269; Rousset, s. 73; Onur, PYA, s. 98.

ileri sürmektedir.¹⁹⁵ Bu doğrultuda Lyrnai ve Hippokome'nin kesin olarak Oktapolis'in bağımsız ve önemli iki yerleşimi olduğu düşünülebilir.¹⁹⁶ Hippokome'daki hamam yazıtında bulunan yerleşim yerleri bu dönemde de varlıklarını sürdürüyorsa Oktapolis bölgesi sınırlarında olma ihtimalleri oldukça yüksektir. Eğer yukarıda da ifade edildiği gibi Oktapolis adı bir coğrafi bölgeyi temsil ediyorsa, Fethiye Körfezi'nde kuzey ve kuzeybatı Lykia'nın iç kesimleri arasında kalan kentlerin bu bölge sınırları içinde yer aldığı muhtemeldir.

Yukarıda da sözünü ettiğimiz gibi ilk kez adına Patara Yol Anıtı'nda rastlanan Oktapolis'in Erken İmparatorluk Çağı'nda bir bölge olarak tanındığını söylemek mümkündür. Ancak ilerleyen dönemlerde bu durum, muhtemelen politik sebeplerden dolayı değişkenlik göstermektedir. Yeterli düzeyde edebi ve epigrafik belgelerin ele geçmemesi nedeniyle, zamansal olarak Oktapolis'in statüsünü tanımlamak kolay olmamıştır. Kızılkaya ve Pınara kentlerinde ele geçen yazıtlarda Oktapolis'in ethnikon olarak geçmesi onun bu dönem sıralarında polis statüsünde anıldığını destekler niteliktedir.¹⁹⁷ Bununla beraber TAM II 165 no'lu yazıtta mezar cezası için ödenmesi gereken tutarın kente (τῇ πόλει) yapılması gerektiği ifadesi bu durumu destekler durumdadır.¹⁹⁸ Aynı zamanda TAM II 164 numaralı yazıt, Oktapolis'te kamu kurumu olan ἀρχεῖα'nın (resmi kayıtlar) korunduğu ve kamusal işleve sahip olduğu anlaşılmaktadır.¹⁹⁹ Bu durumda Oktapolis'te başka kamu kurumlarının olduğunu düşünmek olasıdır.²⁰⁰ Her ne kadar Oktapolis, Erken İmparatorluk Dönemi ve muhtemelen öncesinde de bölge statüsü taşıyor olsa da

¹⁹⁵Hild, s. 153.

¹⁹⁶Dinç, s. 83.

¹⁹⁷Krş. Tietz, s. 266; Schuler, "Ein Vertrag zwischen Rom und den Lykiern aus Tyberrissos", Schuler (Ed.), **Griechische Epigraphik in Lykien, Eine Zwischenblanz, Akten des int. Kolloquiums, München**, ss. 24-26 Februar 2007, Viyana, s. 77: Kodopa'nın polis statüsünü Arykanda'da ele geçen bir yazıtta Κοδοπηνή ethnikonu ile onaylanmıştır; Ayrıca bkz. Schuler, "Priester πρὸ πόλεως in Lykien: Eine neue Inschrift aus dem Territorium von Patara" **ZPE**, 2010, Cilt: I, s. 81 dn. 79; Onur, "Patara Yol Anıtı / «The Monument of Roads» at Patara". H. Işık ve E. Dündar (Ed.). Lukka'dan Likya'ya": Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi, **Yapı Kredi Yayınları Anadolu Uygarlıkları Serisi 5**, İstanbul, 2016b, s. 572.

¹⁹⁸Ayrıca TAM II 164 no'lu mezar yazıtında Kalinka tarafından tanımlanmış ancak yanına soru işareti koyularak kesin olmadığını belirttiği [ἀποτ]ε[ί]ει? τῷ [Οκταπολειτῶν δήμῳ?] ifadesinde de görmekteyiz.

¹⁹⁹Karabulut, BCO, s. 9.

²⁰⁰Tietz, s. 266; Şahin, s. 172'de Oktapolis'in ἀρχεῖα yönetim sistemi ile idare edilen kentler topluluğu olduğunu ileri sürmüştür. Ancak Tietz ἀρχεῖα sisteminin siyasi bir birlik alanında değil, bir yerleşim alanında uygun olduğunu söylemektedir, bkz. s. 267.

sonrasında polis sıfatı ile karşımıza çıkması, yetersiz bulgu sebebiyle teorik olarak ifade edilmektedir.

Oktapolis'in zaman içerisinde statü değişikliğine uğrama nedenini politik ve yönetsel değişikliklerle bağlamak mümkündür. Vespasianus'un Lykia eyaletinde uyguladığı düzenlemeler ve Kaunos'un Lykia'ya dâhil edilmesiyle²⁰¹ yönetimin doğruya doğru büyümesi Oktapolis'in statü kaybına neden olmuştur. Dolayısıyla bölge yeni yerlerin katılımıyla dağılmış ve zaman içinde işlevini kaybetmiştir. Bu durumun neticesinde, Ptolemaios'un MS 2. yüzyılın ortalarına doğru kaleme aldığı eserinde de belirttiği gibi Kragos civarında Oktapolis'i 9 küçük yerleşimden biri olarak kaydetmiştir. Ancak bu küçük yerleşimlerin, bölgenin dağılma sürecinde zamanla yok oldukları ve yahutta hepsi bir araya gelerek bir topluluk oluşturduklarını düşünmek mümkündür. Plinius'un Lykia kentlerinde zamanla azalma olduğunu gözlemlemiş olması bu durumu destekler niteliktedir.

Oktapolis, Erken İmparatorluk Dönemi sonrasında bölge vasfını kaybettikten sonra polis olarak devam ettiği teorisi üzerine, kentin lokasyonuna yeniden değinmek doğru olacaktır. İmparatorluk Dönemi'nde Kızılkaya mevkiine konumlanan Oktapolis,²⁰² muhtemelen statü değişikliğinden olacaktır ki kent merkezi olarak Kızılkaya'nın kuzeyinde kalan Çukurhisar ya da Çukur Asar olarak bilinen yere konumlanmıştır.²⁰³ Çukurhisar, oldukça sarp bir yükseklik üzerinde ve bu yükseltinin güneyi ve doğusunda sert uçurumları olan bir yerleşim alanıdır.²⁰⁴ Burada antik yerleşimin olduğunu kanıtlayacak çok sayıda kalıntılar mevcuttur. Bunun yanı sıra

²⁰¹ Kaunos'un Lykia'ya dâhil olduğu konusu üzerine birçok tartışma vardır. Marek, "Die Inschriften von Kaunos", Münih, 2006, s. 101 Hadrianus dönemine ait gümrük yazıtında yer alan eponym Lykiarkhes Licianus Stasithemis tarihlemesi ile Kaunos'un Lykia'ya dâhil olduğunu dile getirmiştir; Şahin ve Adak, s. 93 ve 291 ve Şahin, s. 423 Kaunos'un yeni kurulan Lykia eyaleti içinde yer almadığını ileri sürmüştür; Takmer, s. 173'de Kaunos'un Andriake gümrük yazıtı ışığında Lykia'ya dâhil edildiğini dile getirmektedir; Marek, **Kaunos und Lykien**, Adalya, c. 14, 2011, s. 57: Patara Yol Anıtı'nda Kaunos'un hiçbir yere ait olarak verilmemesinin Kaunos'un yeni kurulan Lykia eyaletinde yer aldığına dayandırmaktadır; Mustafa Adak ve Mark Wilson, "Das Vespasiansmonument von Döşeme und die Gründung der Doppelprovinz Lycia et Pamphylia", **Gephyra**, 2012, s. 13 vd.'da Kaunos'un yeni kurulan Lykia eyaleti içerisinde saymaktadır. Şahin, 2013: 33'de Kaunos'un Lykia eyaletine dâhil olma tarihlemesini Vespasianus döneminden itibaren gerçekleştirdiğini düşünmektedir; son olarak, Onur, PYA, s. 104; Kaunos'un Lykia toprakları içerisine dâhil edilme tarihini açık bırakmış, ancak Dion Khrysostamos'un pasajına dayanarak Ioulius-Claudius dönemlerinde Kaunos'un libera civitas statüsünü koruduğunu, Andriake gümrük yazıtı ve Kaunos gümrük yazıtlarının detaylı biçimde incelenmesi neticesinde tam tarihlemesini belirlemenin mümkün olacağını söylemiştir.

²⁰² TAM II 154; Ruge, s. 393; Robert, BCH, s. 318; Robert, DAM, s. 280; TAVO B V 15; BATL, s. 65.

²⁰³ Tietz, s. 269; Şahin, s. 172; Ayrıca bkz. Karabulut, BCO, s. 19.

²⁰⁴ Tietz, s. 271.

Çukurhisar, Patara Yol Anıtı'nın bu güzergâhtan geçirmiş olduğu hattın biraz dışında kalmaktadır. Kent, etrafında verimli birçok tarım alanı barındırmakta ve Zeytinbelen'i bu tarım ovalarından birini oluşturmaktadır.

Arkwright, Çukurhisar için diğer yerleşim alanlarından daha küçük olduğunu ancak çevredeki diğer yerleşimlere göre daha gösterişli olduğunu ifade etmiştir.²⁰⁵ Çukurhisar, kurulduğu tepe üzerinde birçok kalıntı barındırmaktadır. Kalıntılar, araştırmacılar tarafından farklı zamanlarda gözlemlenmesi nedeniyle olacaktır ki karşılaştıkları bulgular değişkenlik göstermektedir. Buluntular arasında; teras kalıntıları, basamaklar, ev ve bina temelleri yer almakta²⁰⁶ (Res.20) ve bununla beraber yerleşimin üst kesimlerinde kerpiç duvarlarla örülmüş bir kale ve büyük bir sarnıç bulunmaktadır. (Res.21) Çukurhisar'da mimari kalıntılar dışında da kentin önemini vurgulayacak buluntular ele geçmiştir. Tepenin üst kesimlerinde bir alanda üzerinde çelenkler ve bukranon kabartması bulunan mermer bir kaide, bu durumu onaylamaktadır.²⁰⁷ Tepe üzerinde tapınak kalıntılarına ve büyük yivli sütun parçaları da gözlemlenmektedir.²⁰⁸ Bu kalıntılardan birinde TAM II 167 net okunmayan yazıt bulunmaktadır.²⁰⁹ Çukurhisar, kuzey yönünde nekropolis alanı ile beraber oldukça büyük boyutlarda iki katlı mezarlar ve Roma dönemine ait tonozlu yapıda abit mezarları barındırmaktadır.²¹⁰

İmparatorluk Dönemi sonrasında merkezi Çukurhisar'a yerleştirilen Oktaplis'in çevresinde de pek çok ufak yerleşim kalıntılarına rastlanılmıştır. Bu yerleşimleri Hippokome bağış listesinde yer alan yerleşimler olduğunu düşünmek makul bir yaklaşımdır. Bu duruma eşdeğer olarak Oktapolis'in himayesinde var olduğu düşünülen sekiz kentin bu küçük yerleşimler olduğunu düşünmekte olasıdır. Oktapolis çevresinde yer alan bu küçük yerleşimler ise Delikkavak, Yenipınar, Dikili, Emirtaş, Gürlek ve Zeytinbelen'in antik kalıntılarını detaylıca incelemek soru işaretlerini gidermekte faydalı olacaktır.

²⁰⁵ Arkwright, s. 98.

²⁰⁶ Arkwright, s. 98; G. Cousin, s. 46; P. Roos, TSEC, s. 86 res. 54 ile birlikte; W. Tietz, s. 271.

²⁰⁷ Cousin, s. 46; Buna karşılık: Roos, TSEC, s. 86'da tepede böyle bir kaideye rastlamadığını söyler.

²⁰⁸ Cousin, s. 46; W. Arkwright, s. 98; P. Roos, TSEC, s. 86.

²⁰⁹ Karabulut, BCO, s. 11 dn. 58.

²¹⁰ Arkwright, s. 98; Cousin, s. 45; Roos, TSEC, s. 86; Tietz, s. 271.

1.5.4. Symbra

Symbra, çok az sayıda edebi metinde yer alması ve ethnikonlarına az rastlanması nedeniyle net ifadelerde bulunmak zor olmuştur. Yerleşimin adı ilk kez Ptolemaios'un kaleme aldığı eserinde Kragos çevresine yerleştirdiği kentlerden biri olarak kaydeder ve Kydna ile Oktapolis arasına lokalize eder.²¹¹ Stephones Byzantinos, MS 6. yüzyılda yaşamış Kapiton'un ifade ettiğine göre²¹² Symbra'nın bir Phyrigia kalesi olduğunu ileri sürmektedir. Bununla beraber kentin ethnikonunu ise Symbrianos olarak vermektedir. Fakat bahsi geçen Symbra ile aynı yerleşim olmama ihtimali de unutulmamalıdır.

Symbra ethnikonu ile ilk kez karşımıza Patara Yol Anıtı'nda çıkmaktadır.²¹³ Bunun öncesinde kent adına net bir şeyler söylemek oldukça zor olmuştur ancak anıtta Symbra'nın konumuna ilişkin bilgiler verilmesi sayesinde bu kısmen açıklık kazanmıştır. Anıt keşfedilmeden önce Ruge, kentin adının "Synbra" formunda olabileceğini ifade etmiştir.²¹⁴ Yol Anıtı'nda Symbra, Hippokome ile Kadyanda arasında yer aldığını kaydetmektedir. Hippokome'dan Symbra'ya 128 stadia (ya. 24 km) ve Symbra'dan Kadyanda'ya ise 72 stadia (yak. 13 km) mesafeye sahip olduğu bilgisi anıtta yer almaktadır.²¹⁵ Bu ölçü birimleri doğrultusunda Symbra, Telandros ile ilişkilendirilen, bugün ise Çal Dağı²¹⁶ etekleri mevkiine denk gelmektedir. Çal Dağı eteklerinde ise Nif Köyü ve Kızıl Dere'nin diğer kolu olan Nif Çayı'nın (Nymphe/Nymphaios) kaynakları bulunmaktadır.²¹⁷ Nitekim Symbra'yı Nif ile Arpacık köyü etrafında aramak mümkündür. (Res. 22) Ancak Tietz, kenti Arpacık Köyü yakınlarındaki Kulaklı Taş ile Çenger civarında bir yerlerde olacağını vurgulamıştır.²¹⁸ Çenger'in Kulaklı Taş'a göre daha küçük bir yerleşim olması ve anıtta Symbra için verilen mesafenin buraya kısa kalması nedeniyle kentin Arpacık Köyü'nün 30 km. güneyinde kalan Kulaklı Taş civarına lokalize edilme kararı

²¹¹ Ptolemaios, Geography, 5.3,3.

²¹² F. Jacoby (Ed.) " Die Fragmente der griechischen Historiker", **FGrHist**, Cilt: 14: 1923-1958, Leiden.

²¹³ Şahin, s.45, str.23-24.

²¹⁴ Ruge, RE 4 A1, Cilt: I, 1931, **Symbra**; Ayrıca bkz. L. Zgusta, s. 589.

²¹⁵ Şahin, s. 45, str. 23-24.

²¹⁶ Telandros için detaylı bkz. H. Hellenkemper ve F. Hild s. 875. Çal Dağı eteğindeki ören yeri için bkz. C. Ritter, **Die Erkunde von Asien**, Bd IX: Kleinasien, Teil II, 1859, Berlin, ss. 907-955.

²¹⁷ Şahin, s. 193.

²¹⁸ Tietz, s. 281.

alınmıştır.²¹⁹ Bölge coğrafi özelliği sebebiyle istasyonlar arası gerçek uzunluk ile kuşuçuğu uzunluk arasında neredeyse yarı yarıya farklılıklar gözlemlenmiştir. Symbra ile Hippokome arasında verilen 128 stadia'lık (yak. 24 km) mesafe her iki istasyon arasındaki kuşuçuğu mesafeden (yak.13) çok fazladır.²²⁰ Patara Yol Anıtı'nda verilen mesafe birimleri böylece hedefine ulaşmış ve Symbra'nın Hippokome ve Kadyanda arasında kalan bir istasyon olduğu anlaşılmıştır.

Nif ismi Türkçe bir isim olmayıp, Nymphaion ile özdeşleştirilmektedir.²²¹ Eski Yunanca'da Nymphaion ya da Nymphhe isimlerinden evrilerek Nif olarak son halini almıştır.²²² Bu sebeple Nif ve civarı Nympheler için kutsal kabul edilmiştir. Bu düşüncenin temelinde ise Benndorf ve Niemann, Quintus Smyrnaeus'un Troia Savaşı'nın Lykia'lı kahramanı Glaukos'un bedeninin Telandros civarında bir yere getirildiği ve Nymphelerin burada Glaukos olarak adlandırılan bir nehir yaratmasından ötürü, Nif mevkiinde bulunan kalıntıları Telandros yerleşimine atfetmişlerdir.²²³ Quintus Smyrnaeus'da geçen Nif ve civarı yerleşim adlarının bu yönde bir bağının olmadığını vurgular.²²⁴ Tüm bunlara karşın Ptolemaios ve Patara Yol Anıtı'nın sunduğu antik veriler sayesinde kentin adı Symbra olduğu teyit edilmiştir.²²⁵

Symbra kentinin Lykia Birliği üyesi olduğu ileri sürülmektedir.²²⁶ Bu düşüncenin temelinde ise kentin adının Patara Yol Anıtı'nda ve Ptolemaios'un eserinde yer alması nedeniyle Roma Dönemi'nde bağımsız bir yerleşim olma ihtimalidir. Symbra'da ele geçen buluntular bu düşüncüyü desteklemeye yetmemektedir. Ancak MS 141/142 yıllarında yaşanan depremin hasarını telafi etmek için Rhodiapolis Opramoas'tan bağış alan Lykia toplulukları arasında bulunan

²¹⁹Tietz, s. 281, dn. 224 ile birlikte; Tüner, s. 78.

²²⁰Krş. Tietz, s. 280; Şahin, s. 193.

²²¹Ritter, 955; BATL 65;Hellenkemper ve Hild, s. 665.

²²²D. J. Georgacas, "The Names for the Asia Minor Peninsula and a Register of Surviving Anatolian Pre-Turkish Placenames (Beitrage zur Namenforschung. Neue Folge, Beiheft 8)", 1971, Heidelberg, s. 118; L. Robert, **Opera Minora Selecta** IV, 1974, (OMS), Amsterdam, s. 244; Robert, TPMV, s. 384; A. Balland, **Inscriptions d'époque Impériale du Létion**, FdX, Cilt: VII. 1981, Paris, s. 21.

²²³O. Benndorf ve G. Niemann, **Reisen in Lykien und Karien, Reisen im Südwestlichen Kleinasien**, 1884, Viyana, s. 148 dn. 1: Ayrıca bkz. Çal Dağı mevki ve Nif Köyü yerleşiminin Telandros kenti ile uygunluğu için bkz. Arkwright, s. 94;Ruge, Cilt: I, ss. 193, **Telandros**; Roos, TSEC, S.92; Robert, TPMV, s. 377; TAVO B V 15; Hellenkemper ve Hild, s. 875; Ayrıca bkz. Telandros'un lokasyon tartışmaları için: Karabulut, BCO, s. 44.

²²⁴Krş. Tietz, s. 281 dn. 255.

²²⁵Ayrıca bkz. Symbra kenti hakkında tartışmalar: Karabulut, BCO, s. 18.

²²⁶Jameson, LLP, s. 842; Tietz, s. 284.

bir polis olarak geçmektedir.²²⁷ Bunun yanı sıra Symbra ethnikonu üç farklı yerde gözlemlenmiştir. İlk olarak Kaunos'ta ele geçmiş Hellenistik döneme tarihlenmiş bir yazıtta Μένιππος Ἀπολλωνίου Συμβρεῦς ifadesine rastlanmıştır.²²⁸ Ancak bu yazıtta Symbra, Kaunos'un demos'ları arasında değil yabancı şehirlerin arasında bulunmaktaydı. Bu nedenle Symbra'nın Kaunos'a ait olduğu düşüncesi yetersiz kalmaktadır. İkinci epigrafik belge ise Rhodos kentine ait Hellenistik döneme tarihli bir yazıtta dernek isimleri arasında, kentin aynı ethnikonuna sahip bir bağışçı ismi ile anılmaktadır.²²⁹ Son olarak Idyma kentinde Symbra'lı bir kadına ait olduğu düşünülen, MS 2. yüzyıla ait bir mezara ve üzerinde Σύμβρισσα ethnikonuna rastlanmaktadır.²³⁰

Symbra teritoryumunda günümüze ulaşan kalıntılara rastlamak mümkündür. Arpacık/Nif Köyü'nün güney ve güneydoğu yamacı yönünde bulunan bir tepe üzerinde kentin antik kalıntıları yer almaktadır. Mimari kalıntıların buluntular içerisinde duvar parçaları, bir teras ve iyi korunmuş bir bina bulunmaktadır.²³¹ (Res. 22) Schönborn, hayvan kabartmasına sahip bir altar ile beraber yivli sütunlar ve kaideler olduğunu bildirmiştir.²³² Symbra'nın doğu yamacı yönünde tahrip edilmiş mezar kalıntıları bulunmaktadır. Mezarlar üzerinde genellikle, kalkan, miğfer ve yunus kabartmaları olduğu kaydedilmiştir.²³³ Bunun yanı sıra nadiren de olsa seramik parçalarına denk gelinmiştir.²³⁴ Akropolis tepesinde sur dudavı kalıntılarına rastlandığı kaydedilmiştir.²³⁵ Akropolis'in güneydoğu yönünde ise bir kayalığın üzerinde sol elinde bir sopa, sağ elinde ise bir nesne tutan erkek figürü ya da muhtemelen Herakles figürü ve yahut bir vatandaşın kabartması bulunmaktadır.²³⁶ (Res.23)

²²⁷Tietz, s. 285.

²²⁸G. E. Bean, *Notes and Inscriptions from Caunos*, s. 23; Marek, s. 299 nr. 39, str. 34.

²²⁹*Inscriptiones Graecae, consilio et auctoritate Academiae Litterarum Borussicae ed. (IG) maior*: Berlin 1873- 1939,Cilt: 1, s.127, str. 77.

²³⁰P. Özlem Aytaçlar ve Mehmet. Gürbüzer, "The Chamber Tomb of a Woman from Symbra in Idyma. Symbralı bir Kadının Idyma'da bulunan Oda Mezarı", *Arkeoloji Dergisi (Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları)*, 2007, ss. 133-142.

²³¹R. Hoskyn, "Narrative of a Survey of a part of the South Coast of Asia Minor; and of Tour into the Interior of Lykia in 1840-1". *Journal of the Royal Geographical Society*, Cilt: 12: s. 158; Benndorf ve Niemann, s.144; Roos, s. 92; Tietz, s. 282.

²³²Ritter, s. 907.

²³³Ritter, s. 907; Benndorf ve Niemann, s. 148; Roos, TSEC, s. 92.

²³⁴Roos, TSEC, s. 92.

²³⁵Benndorf ve Niemann, s. 148; Roos, TSEC, s. 92;Tietz, s. 281.

²³⁶Roos, TSEC, s. 92; Karabulut, BCO, s. 21 dn. 148.

1.5.5. Telandros

Telandros kenti²³⁷ araştırma tarihi boyunca çok kez lokasyon sorunu ile karşılaşmıştır. Genel olarak bakıldığı zaman Telandros, Lykia ile Karia sınırında yer almaktadır. Ancak lokasyon üzerine düşünceler Fethiye Körfezi'nin kıyı kesimlerinden çok iç kesimlerde olduğu üzerinedir. Arkwright, Telandros kentini başta Hippokome'a yerleştirmiş olsa da Hamam Yazıtı'nın keşfi bu iddiayı noktalamıştır.²³⁸ Bununla birlikte bir diğer iddia ise Telandros, Nif-Arpacık civarına yapılan hatalı lokasyondur.²³⁹ Ancak Patara Yol Anıtı'nın keşfi ile bu yerleşimin Telandros değil Symbra olduğu anlaşılmıştır. Telandros adına bir epigrafik belge ya da kalıntı bulunmaması nedeniyle kentin konumuna ulaşmak oldukça zordur.

Kent hakkındaki en detaylı bilgi Quintus Smyrnaeus'un edebi kaynağında geçmektedir. Quintus'a göre Lykia'lı Glaukos'un cesedi Telandros'un yakınlarında bir yere akarsu ile taşınmış ve Glaukos, adını bu kahramandan almış ve nehir Nympheler tarafından yaratılmıştır. Glaukos Çayı'nın günümüzde Kızıl Dere ile özdeşleşiyor olması Telandros kentinin Fethiye Körfezi civarında aranması gerektiği ileri sürülmektedir.²⁴⁰ Nympheler'in Glaukos Çayı'nı yarattığı satırlardan anlaşılacağı üzere, Nif Çayı'nın Glaukos Çayı'nın bir kolu olduğunu ifade edilmiştir.²⁴¹ Ancak Patara Yol Anıtı'nın keşfi ile Telandros'u yerleştirmek istenen yer Symbra'ya denk gelmekte ve böylece bu iddia geçerliliğini yitirmektedir. Buna rağmen Telandros toprakları içerisinde Glaukos Çayı'nın geçmesi gerektiği düşünülmektedir.²⁴²

Robert, Telandros için bir kent olmaktan ziyade bir dağ olabileceğini ifade etmiştir.²⁴³ Bu düşüncenin yanı sıra Telandros'u Lykia topraklarına yerleştirmeyip Fethiye Körfezi'nde bulunan bir adada olabileceğini ileri sürmüştür.²⁴⁴ Bunun

²³⁷Ruge, RE 5 A1, col. s. 193; Kaletsch, s. 86; Tietz, ss. 286-296; Hellenkemper ve Hild, Lykien s. 876.

²³⁸Arkwright, s. 94.

²³⁹Benndorf ve Niemann, s. 148 dn.1; Arkwright, s. 94; Ruge, s. 193; Robert, OMS, s. 393; Kaletsch, s. 86; TAV0 B V 15.

²⁴⁰Arkwright, s. 93; Onur, s. 58; Hellenkemper ve Hild, s. 426; Ayrıca bkz. Karabulut, BCO, s. 44

²⁴¹Benndorf ve Niemann, s. 148 dn. 1.

²⁴²Krş. Tietz, s. 286.

²⁴³Robert, TPMV, s. 379.

²⁴⁴Telandros-Çal Dağı ile eşleşmesi üzerine bkz. Takmer, s. 41;H. Hellenkemper ve F. Hild, s. 876.

üzerine ada karşısında kalan Lykia topraklarında Telandros'ta mülkiyet sahibiydi.²⁴⁵ Tietz'in lokasyon için önerdiği konum ise apayrı bir yerleşim alanıdır. Lykia'nın kıyı kesiminde yer alan ve antik yerleşim izlerine rastlanan Çalış Tepesi, Telandros için bir başka lokasyon önerisi olmuştur.²⁴⁶ Tietz'in rastladığı antik kalıntılar Geç Hellenistik Dönem'e kadar uzanan seramik ve harç duvarlarına rastlanmaktadır. Tepenin doğusuna doğru ilerledikçe duvar kalıntıları, bir sarnıç ve İmparatorluk dönemine ait seramik paralarına rastlanmaktadır.²⁴⁷ Ek olarak, Çalış Tepesine yerleştirilen Telandros'un yerleşim sınırlarının doğuda Üzümlü Ovası ve batıda ise Daidala ve Hippokome ya da Oktapolis'e sınır olarak Küçük Kargı Koyu'ndan Dumlu Dağ'a kadar uzanan bir yerleşim üzerinde olabileceği ileri sürülmüştür.²⁴⁸ Eğer Tietz'in öne sürdüğü bu iddia doğru ise yerleşim alanının Çal Dağ veya civarında olmazsı imkânsızdır. Çünkü Tietz'in önerdiği alan oldukça geniş ve yer yer düzlüklere sahip bir bölgedir. Bunun yanı sıra önermenin doğru olduğu varsayılırsa Kızıl Dağ ve Glaukos Çayı doğal sınır kabul edilebileceği ileri sürülür.²⁴⁹ Marek, Telandros için, ada, dağ, burun ya da bir kent olabileceğini söyleyerek Telandros adına yapılan lokasyon sorununu çözümsüz bırakmıştır.²⁵⁰

Telandros için araştırmacılar tarafından önerilen bir diğer yerleşim alanı ise Tersane Adası'dır. Fethiye Körfezi'nde yer alan adalar arasında en büyük olan Tersane Adası'nda, çok sayıda hayvan ve keklığın olduğu ileri sürülmüştür.²⁵¹ Adada antik kalıntılar içerisinde bir mezar kalıntısına ve yıkılmış bir gözetleme kulesine rastlanmaktadır.²⁵² Ek olarak Roos, Bizans dönemine ait apsisi sağlam bir kiliseye ait parçalara rastladığını ve parçaların içinden üzerinde yazıt olan bir bulguya raktarmaktadır.²⁵³

Telandros adına ilk kez MÖ 163 yılında Kaunos'ta çıkan bir onur yazıtında rastlanmaktadır. Bu durumda Telandros'un MÖ 163 yılında Kaunos topraklarında yer almış olabileceği düşünülmektedir.²⁵⁴ Ancak bahsedilen yıllarda Kaunos politik

²⁴⁵Robert, TPMV, s. 379.

²⁴⁶Krş. Tietz, s. 286

²⁴⁷Tietz, s. 293.

²⁴⁸Tietz, s. 290.

²⁴⁹Karabulut, BCO, s. 45.

²⁵⁰Marek, s. 88.

²⁵¹Hoskyn, s. 145.

²⁵²Roos, TSEC, s. 83; Bean, s. 37.

²⁵³Roos, TSEC, s. 83.

²⁵⁴Marek, s. 271; Krş. Tietz, s. 294.

gel gitlerinden ötürü bu iddiada değişkenlikler olabilmektedir. Söz konusu topraklar Apameia Barışı ile Rhodos'a verilmiş ve bu durumda Telandros Rhodos Peraia'sı sınırlarında da konumlu olabileceği ifade edilir. Neticesinde Telansros'un lokasyonu ve kentsel kimliği hakkında net bulgulara ulaşılamadığı için, kentin politik tarihi belirsizlik taşımaktadır.

Telandros'un lokasyon sorunu ve kent adına yetersiz buluntular neticesinde İmparatorluk döneminde Lykia Birliği'ne üye olup olmadıkları hakkında bir belge de ele geçmemiştir. Yetersiz bulgular dışında, meşhur Rhodiapolis'li Opramoas'ın bağış listesinde de adı geçmeemktedir. Bununla birlikte, eğer elandros'u bir kent olarak kabul etmek gerekirse, Telandros adı Patara Yol Anıtı'nda da geçmemektedir. Esasında kentin lokasyonu için iddia edilen yerleşimlerin civarından geçen Patara Yol Anıtı, Telandros'u dâhil etmemektedir. Bu durum Karabulut'un²⁵⁵ da söylediği gibi iki durumda açıklabilir. İlki anıtın sadece polis statüsünde ya da kentsel yapılanmanın kuvvetli olduğu yerleşimleri dâhil ediyor olması ya da Telandros'un o dönemde Kalynda ya da Telmessos teritoryumuna bağlı olmasıdır. Bunların dışında eğer Telandros bir dağ ya da burun ise zaten Yol Anıtı'na dâhil olması mümkün değildir.

²⁵⁵Karabulut, BCO, s. 47.

İKİNCİ BÖLÜM

HİPPOKOME ANTİK YERLEŞİMİNDEKİ BULUNTULAR

2.1. KAYA MEZARLARI

Lykia ve Karia bölgesi sınırları arasında kalan, Fethiye Körfezi'nin kuzeybatı kısmında yer alan Hippokome antik yerleşiminde kayaya oyulmuş oda mezarlara rastlanmaktadır. Hippokome kaya mezarları bilimsel olarak ilk kez Karia ve Lykia bölgelerindeki antik çalışmalardan yola çıkarak kaya mezarları üzerinde bir araştırma yapan Paavo Roos tarafından 1960'lı yıllarda çalışılmıştır.²⁵⁶ 1965 yılında tez konusu olan Kaunos kaya mezarlarını üzerine çalışma yaparken Kaunos mezarları ile karşılaştırmak için yaptığı kaya mezar araştırması sırasında rast gelmiştir. Daha sonra Roos'un farklı dönemlerde bölgeye yaptığı ziyaret neticesinde Hippokome ve civardaki antik yerleşimlerde bulunan kaya mezarları ile ilgili benzer ve farklı yönler saptanmıştır. Ancak mezarlar her ziyaretinde defineciler tarafından daha fazla tahrip edilmiş ve yerli halkın özel ihtiyaçları için kullanımına maruz kalmıştır.

Kaunos'un kaya mezarlarının çalışılmasıyla keşfedilen kuzeybatı Lykia'nın kaya oyması mezarları, Kaunos'dakiler ile karşılaştırıldığında Karya ve sınırındaki diğer mezarlardan daha fazla öneme ve ilgiye sahip olmadığı ifade edilmektedir.²⁵⁷ Karia ve Lykia sınırındaki kaya oyması mezarlar tipolojik olmaktan çok coğrafi olarak birbirinden ayrılmaktadır.²⁵⁸ Lykia'nın kuzeyinde kalan Kibyrtis bölgesinde kayaya oyulmuş mezarların sayıca daha az olduğu ve Lykia'daki gibi belirgin tipolojiye sahip olmayan kaya mezarlar doğal bir sınır oluşturmuştur.²⁵⁹ Fakat bununla birlikte Lykia mezar mimarisinde en yaygın olan ev mezar tipi kaya mezarlarından oluşan bir grupta Kibyra çevresindeki bazı mezar mimarisinde Lykia

²⁵⁶ Paavo Roos, "A Forgotten Tombs at Hippokome and Its Neighbours", *Opuscula, (FTH)*, 2008, s. 137.

²⁵⁷ Roos, SSL, s. 9.

²⁵⁸ Roos, SSL, s. 9, vd. Telmessos ve Kadyanda tipik Lykia mezar tiplerine oldukça uzak olmaları nedeniyle kaya oyması mezar araştırması bu bölgelerin batısından başlamaktadır.

²⁵⁹ Roos, SSL, s. 9, vd. Ama aslında Karya ile Lykia arasındaki sınırın nereye gittiği sorusu, yabancı valilerin vilayetlerinin oluşturduğu tarihi sınırla değil, etnik ve kültürel sınırla çok fazla ilgilenen özel bir muameleyi gerektirecektir. Böyle bir yaklaşım için her bölge için mezar tipinin konumu önemli bir rol oynar.

etkisi görüldüğü düşünülmektedir.²⁶⁰ Tapınak mezarları, Lykia mezar mimarisinde ortak bir özellik olarak kabul edilmesi ile birlikte hemen hemen her büyük nekropolde bağımsız anıtlar halinde ya da kayaya oyulmuş halde karşılaşılma olasılığı vardır.²⁶¹

Kaunos ve Daedala²⁶² dışında Hippokome gibi vadiler arasındaki yamaçlarda kalan mezarların çoğu antik kalıntılarla veya bilinen antik isimleri ile bağlantılı olmayan oldukça izole yerlerde yer almaktadırlar.²⁶³ Yukarıda da belirtildiği gibi bu tür izole yerlerde ya da daha açık alanlarda gözlemlenen kaya mezarlarına Karia ve Lykia ‘da karşılaşmak mümkündür. Bu mezarlarda Yunan unsurlarının kullanımı MÖ 4. yy’da gözlemlenmiş fakat yüzyılın ikinci yarısından itibaren kullanıma başlanmıştır.²⁶⁴ Dolayısıyla tamamen Yunan tapınakları olarak inşa edilen bu cepheli kaya mezarları, çoğunlukla MÖ 4.yy’ın sonlarıyla beraber ortaya çıkmaktadır.²⁶⁵ Aynı zamanda Hellenistik dönemde yaygın olarak kullanılan bir mezar türüdür. Bununla birlikte Lykia’da olduğu gibi Karia’daki çeşitli nekropollerde de çok sayıda kaya tapınak mezarlarına rastlanmaktadır ve neredeyse bölgenin yaygın bir türü niteliğindedir.²⁶⁶

Roos’un çalışmaları sonucunda Hippokome’daki kaya oymalarının sayıca Fethiye Körfezi’nin kuzeybatısında bulunan küçük yerleşimlerdeki kaya mezarlarından fazla olduğu tarafımdan gözlemlenmiştir.²⁶⁷ İthisar’ın güney yamacında bulunan akropolis tepesi ve kayaya oyulmuş mezarlar kentin belli başlı kalıntıları olarak karşımıza çıkmaktadır.²⁶⁸ Hippokome’daki mezarlar hakkında kesin bir tarihlendirme yoktur. Ancak Hellenistik ve Roma dönemi bulguları olabileceği ve

²⁶⁰Seyer, “Two Rock-Cut Temple Tombs in the Area of Boubon,” (TRB), (Ed.) C. Kokkinia (Hrsg.) Boubon, MEΛETHMATA 60, 2008, s. 128, dn.1.

²⁶¹Seyer, s.128 vd. Bağımsız örnekler MÖ 5. yy’ın sonlarından MÖ 4. Yy’ın başlarına kadar ortaya çıkmış başta Xanthos’taki Nereid Anıt’ı ve Lymra’daki Heroon gibi Arykanda, Myra, Oinoanda, Patara, Phaselis, Rhodiapolis, Sidyma ve Xanthos’tan birçok yapısında kanıtladığı gibi, Roma İmparatorluk döneminden Klasik ve Hellenistik dönemde ortak bir özellik olmuştur.

²⁶²Hellenkemper ve Hild, s. 510.

²⁶³Roos, SSL, s. 9.

²⁶⁴Seyer, s. 128.

²⁶⁵Seyer, s. 128 dn. 8.

²⁶⁶Roos, “The rock-tombs of Caunus, 1. The architecture “(SIMA 34: 1), (RTC), Göteborg, 1972, s. 95;Roos, s. 10, vd. Bu mezarların tarihlendirilmesi Lykia örneklerine benzer ve Lyco-Karia sınırındaki Kaunos mezarlarına olan benzer tipik özelliklerinde Xanthos ve Limyra’daki iyi bilinen örneklerden geldiği görülmektedir.

²⁶⁷Roos, FTH, s. 137-143; Roos, TSEC, ss. 59-93; Roos, SSL, ss. 1-49.

²⁶⁸Roos, TSEC, s. 86.

sonrasında da kullanılmış olduğu düşünülmektedir.²⁶⁹ Bölgedeki mezarlar büyük nekropol olarak gruplandırılmazlar ancak tek veyahut küçük gruplar halinde inşa edilmişlerdir.

Anadolu'nun bazı bölgelerinde de olduğu gibi öncelikle taş mimari üzerinde karşılaşılan ahşap mimari yansımalarına rastlanmaktadır. Genel olarak bu gözlem Lykia mezar yapıları için öncelik taşıyan bir vurgulamadır.²⁷⁰ Ancak P. Demargne,²⁷¹ K. Kjeldsen ve J. Zahle,²⁷² C. Strathmann²⁷³ ve L. Mühlbauer'ın²⁷⁴ yapmış olduğu çalışmalar neticesinde ev mezarlar ve anıtsal Lykia tipi lahitlerinde ahşap mezar geleneği izleri taşıdığı ve bu geleneğin bu yapılar üzerinde devam ettiği anlaşılmıştır.²⁷⁵ Anadolu'da ahşap mimari özelliği yukarıda da belirtildiği gibi birçok bölgede rastlanmaktadır. Ancak Henry, Anadolu'nun diğer bölümlerinde anıtsal mimari eserlerde ahşap mimari izlerin neredeyse hiç bulunmaması nedeniyle taşlaşmış ahşap mimarinin sadece Lykia sınırlarında olduğunu ifade etmektedir. Bununla beraber Lykia'nın komşu bölgesi olan Karia'daki mezar tiplerinde karşılaşılan bazı özellikler taşlaşmış mimari özellikleri vurgulamaktadır.²⁷⁶

Ahşap mimari yansıması olduğu düşünülen mimari öğelerden biri ise taşlaşmış kapılardır. Taşlaşmış mimari yapılara en çok Kaunos kaya mezarlarında rastlansa da bu tip Lykia ve güney Karia'da da çokça gözlemlenmektedir.²⁷⁷ Mezar odalarının kapılarını kapatmakla görevli olan bu yapılara farklı mezar tiplerinde rastlamak mümkündür.²⁷⁸ En çok karşılaşılan mezar türlerinden olan tapınak tipi mezarlardır ve bunun yanı sıra yeraltında inşa edilmiş oda mezarlar ile Tümülüs içine

²⁶⁹Roos, SSL, s. 9.

²⁷⁰O. Henry, **Wood Reflections on Stone Tombs in Southwest Asia Minor**, s. 3.

²⁷¹P. Demargne, **Fouilles de Xanthos V, Tombs Maisons, Tombes Ruspestres et Sarcophages**, Paris, 1974.

²⁷²K. Kjeldsen ve J. Zahle, "Lykische Graber. Ein Vorläufiger Bericht", 1975, ss. 312-350.

²⁷³C. Strathmann, "Grabkultur im antiken Lykien des 6. Bis 4. Jahrhundert v. Chr.", **Franckfurt am Main**, 2002, s. 366.

²⁷⁴L. Mühlbauer, **Lykische Grabarchitektur**, Wien, 2007.

²⁷⁵Henry, s. 3.

²⁷⁶Henry, s. 3.

²⁷⁷Roos, RTC; Roos, SSL, s. 19.

²⁷⁸Henry, s. 4.

yapılmış oda mezarlarda karşılaşılmaktadır.²⁷⁹ Hippokome’da ise tapınak tipi ve yeraltında inşa edilmiş mezar ve mimari öğeler saptanmaktadır.²⁸⁰

Kaya mezarı mimari öğelerinden bir diğeri ise tavan kirişleridir. Tavan kirişler de kapılar gibi ahşap mimarının taş örneklerle yansımaları olarak kabul edilir.²⁸¹ Bu kirişler MÖ 4. yy’dan itibaren tapınak tipi kaya mezarlarında rastlanmaktadır.²⁸² Henry tarafından bu tavan kirişlerinin mimari açıdan yapısal bir öğe olarak gerekli ya da yararlı olup olmadığı muallaktır. Ancak her durumda bu öğenin ahşap mimari geleneğinin bir yansıması olduğu anlaşılmaktadır. Tavan kirişlerinin kullanımının yaygın olduğu dönemlere tarihlenen Hippokome kaya mezarlarında araştırmacıların çalışmaları neticesinde bu detaya rastlanmamaktadır.²⁸³ Ancak Hippokome ile politik ve coğrafi bağları olan Oktapolis ve Delikkavak’ta tavan kiriş örneklerine rastlanmaktadır.²⁸⁴

Kaya mezarı mimari öğeler arasında yer alan dişlerin (dentil) sıraları, yükseklikleri ya da bakış açılarına göre oluşturdukları geometrik şekiller açısından da incelemeye tabii görülmüştür.²⁸⁵ Bu görüntüler dişlerin oranlarına göre kare ya da dikdörtgen olarak değişkenlik göstermektedir. Roos, bu gruplandırmalar için çok sayıda örnekler sunmaktadır.²⁸⁶ Dişlerin yükseklik ve genişliklerinin eşit olduğu kare görünümlü 5 mezar örneği mevcuttur.²⁸⁷ Kaya mezarlarında karşılaştığımız kare diş dizilerinin yanı sıra dikdörtgen biçimli dişlerde genel olarak yükseklikler fazlayken sadece birkaç örnekte genişliklerin fazla olduğu dikkat çekmiştir. Bu örneklerin iki tanesi İdyma ve bir tanesi Dalyan’da görülmektedir. Bu örneklerle

²⁷⁹ Yeraltında inşa edilmiş oda mezarları ve bu mezarlarda gözlemlenen taşlaşma fenomenine dair daha detaylı bir bildiri 2009 yılının Kasım ayında Bordo’da organize edilmiş olan Euploia konferansında sunulmuştur ve bu konferansın bildirileri arasında yayınlanacaktır.

²⁸⁰ Roos, FTH, s. 142, Ayrıca bkz. P. Roos, SSL, ss. 13-19.

²⁸¹ Henry, s. 7.

²⁸² Henry, s. 7.

²⁸³ Roos, SSL, s. 9-55; Roos, RTC, s. 54; Roos, FTH, s. 137-143; Roos, TSEC, ss. 59-93.

²⁸⁴ Detaylı bilgi için bkz. Henry, ss. 13-19.

²⁸⁵ Ö. Kaya, **Antik Çağ Karia Bölgesi Kaya Mezarlarında Ion ve Dor Düzeni Uygulamaları**, Muğla, 2018, s. 86.

²⁸⁶ P. Roos, “Observation on the Internal Proportions of the Ionic Dentil in the Aegean” (**OID**), 1976, ss. 103-112 vd. dikdörtgen biçimli dişlere sahip yapılara örnek verirken Nereidler Anıtı, Limyra Heroonu, Priene Athena Tapınağı ile birlikte Priene, Belevi, Magnesia ve Pergamon’dan başka Anadolu yapılarına da işaret etmiş; kare biçimli dişlere sahip örnekler olaraksa yine Anadolu’dan Maussolleion, Labraunda Zeus Tapınağı, Labraunda propylonları ve kuşku olmak üzere Messa Aphrodite Tapınağı örnek olarak gösterilmiştir.

²⁸⁷ Detaylı bilgi için bkz. Kaya, s. 87.

paralellik gösteren kaya mezar örneği ise Hippokome'da rastlanmaktadır.²⁸⁸ Bu durum ise Roma Dönemi'nde dışların alçak vaziyette olması ile açıklanmaktadır.²⁸⁹ Buna ek olarak kaya mezarının büyüklüğü ve mimari düzenine göre sütun eksenine arasına düşen dış sayısı değişkenlik göstermektedir.²⁹⁰ Bu değerlendirme genellikle iki ve dört sütunlu mezarlarda gözlemlenmektedir.²⁹¹ Sütun eksen aralıklarına düşen dışların sayıları Karia ve Lykia bölgelerinde benzerlik gösterdiği gözlemlenmektedir.²⁹² Hippokome, Oktapolis, Kyra, İnlice²⁹³ yerleşimlerindeki kaya mezar örneklerinde sütun eksenine arasına düşen dış sayıları bu benzerliği desteklemektedir.

Lykia mezarlarının genel olarak özelliklerine bakıldığında zaman zaman kaya mezar ve bağımsız oda mezarlar arasında belirli bir kurala sahip değildir.²⁹⁴ Lykia'da bu tür tipolojik gelişimler daha çok mezar sahibinin istek ve ihtiyaçlarına göre gelişmiş ve değişkenlik göstermiştir. Bu mezarların iç bölümlerinde genellikle iki ana form ile karşılaşılmuştur. İlki, kline formundaki taş oymalardan oluşan yataklar ve ikincisi ise arkaya ya da yana oyulmuş nişlerdir.²⁹⁵ İki formda Hippokome'da bulunan kaya oyması mezarlarda rastlanmaktadır. Bununla beraber Lykia'da yaygın görülen mezar özellikleri ile kesişen Hippokome mezar özellikleri arasında üç ya da dört duvar boyunca uzanan taş yataklar mevcuttur.²⁹⁶ Buna ek olarak Seyer, mezar içerisindeki taş yatakların kendi içlerinde kullanım amaçlarına göre farklılıklardan söz etmektedir. Bu ayrım kline olarak adlandırılan taş yataklardan yalnızca iki tanesinin ölen kişi için ayrıldığını, arka duvar önündekilerin ya da giriş bölümünde kalanların ise boş bırakıldığını belirtir. Bu bilgi doğrultusunda Lykia kaya mezarı oluşumunda sağ ve sol kanatlarda bulunan taş yatakların ölümler için ayrıldığını söylemek mümkündür. Lykia mezarlarının bir diğer özelliklerinden biri de 4 taraflı ölü yatağı olmaktan çok 3 taraflı ölü yatağından oluşmaktadır. Ancak 4 yönlü kline yatak sayıca alçak özelliklere sahipken 3 yönlü yatakta bu durum zaman zaman değişmektedir.²⁹⁷

²⁸⁸Kaya, s. 88.

²⁸⁹Roos, OID, ss. 105-108.

²⁹⁰Kaya, s. 88; dn. 578.

²⁹¹Detaylı bilgi için bkz. Roos 1972, dn. IV, 51

²⁹²Kaya, s. 88, dn.

²⁹³Roos, SSL, 13-19; Kaya, s. 88 dn. 579.

²⁹⁴Seyer, The Lycian Inscribed Monuments Project (**LIMP**) : 2006 Campaign, s. 123.

²⁹⁵Seyer, LIMP, s. 123.

²⁹⁶Seyer, LIMP, s. 123; Seyer, TRB, s. 49.

²⁹⁷Seyer, LIMP, s. 124.

Ölçüleri ise nadiren de olsa daha yüksek karşımıza çıksa da genellikle 25-30 cm olarak değişmektedir. Hippokome’ da ise ölçüler zeminin eğimine göre 24 – 68 cm arasında değişmektedir. Yüksekliğin değişkenlik göstermesinin nedeni kayanın bulunduğu topoğrafik şartlarla beraber ölünün daha iyi korunması veya ölünün ihtiyaçları olan herhangi bir şeyi kolaylıkla yerine getirmek gibi gereksinimleri yansıtmaktadır.

2.1.1. Hippokome Kaya Mezarları Genel Özellikleri

Lykia bölgesi Fethiye Körfezi’nin kuzeybatı kesiminde kalan İthisar olarak da bilinen Hippokome antik yerleşiminin doğu kesiminin güney yönündeki dik tepede çok sayıda kaya mezarına rastlanmaktadır.²⁹⁸ Bu tepenin Çöğmen Köyü’ne bakan kuzey yönünde de birkaç adet daha az işlenmiş basit kaya mezarları ile karşılaşmaktadır. Kaya mezarlarının dik kayalıklar üzerinde inşa edilmesi nedeniyle mezar mimarisinde bazı özel durumlar meydana gelmiştir. Bunun sonucunda küçük bir grup olan Hippokome kaya mezarlarında, mimari öğelerin oluşturduğu çeşitlilik dikkat çekmektedir. Doğal gibi görünen pronaos raflar aslında oldukça nadir gözlemlenmekle beraber kaya mezarlarının dikey kayalara oyulduğu yamaç bölgeler genellikle nekropol alanları için uygun değildir.²⁹⁹

Hippokome’daki mezarların en karakteristik özelliği, kentte bulunan tüm mezarlar için ortak olduğu gözlemlenen tympanondaki kılıçla delinmiş kalkanlardır.³⁰⁰ Bu özellik genel olarak Anadolu mezarlarında hem inşa edilmiş hem de kayaya oyulmuş oda mezar ve lahitlerde ortak bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Karia’da nadir olmakla beraber Lykia- Karia sınırındaki Hippokome ve Yenipınar’daki mezarlarda gözlemlenmektedir.³⁰¹ Hippokome’da her bir tymponumdaki kalkanlarda zaman zaman farklılıklar gözlemlenmiştir.³⁰²

Hippokome’daki kaya oyması mezarlarda en dikkat çekiçi özelliklerden bir diğeri ise büyük ancak oldukça boş olan odalara rastlanmaktadır.³⁰³ Kentte bulunan

²⁹⁸ Arkwright, s.94; Cousin, s. 47; Tietz, s. 249; Roos, SSL, s. 13; Roos, FTH, ss. 137-144.

²⁹⁹ Roos, FTH, s. 142.

³⁰⁰ Roos, SSL, s. 18; Roos, FTH, s. 142; Roos, TSEC, s. 86.

³⁰¹ Roos, SSL, s. 18; Roos, TSEC, ss. 59-93.

³⁰² Roos, SSL, s. 18.

³⁰³ Roos, FTH, s. 142.

mezarların çoğunda kline, niş ve girintiler ile karşılaşmaktadır. Mezarların eşiklerinden içeri girildiği zaman oluklara rastlanmaktadır.³⁰⁴ Ancak bu oluk sayısı her mezar yapısı için aynı değildir. Sıklıkla karşılaşılmayan bu detayın amacı net bir sonuca ne yazık ki ulaşmamıştır. Ancak kentte ki mezar yapılarını detaylı bir şekilde ele aldığımız zaman mezarlar arası bu farklılıklara ışık tutulacaktır. Tüm bunların yanı sıra kaya mezarlarının genellikle kapı çerçevelerinin üst kısımlarında ya da lentonun hemen üzerinde nişe benzeyen, stel yuvaları³⁰⁵ olarak adlandırılan güvercin deliği oyuklarına rastlanmaktadır. Kentteki pek çok kaya mezarı üzerinde bu oyukların paralelleri ile karşılaşmak mümkündür.³⁰⁶

Hippokome'de iki kaya mezarında bulunan yazıt Lykia bölgesi kaya mezarlarında yaygın olsa da Karia bölgesi mezarlarında nadir görülmektedir.³⁰⁷ Söz edilen yazılar mezar 1 ve mezar 8'de rastlanmaktadır. Her iki mezarda yazı için oluşturulan zeminler farklılık göstermektedir. Mezar 1'in yazısı daha düz ve cilalı bir zemine sahipken mezar 2'nin zemini düzensiz ve prüzlü bir bölgede yer almaktadır.³⁰⁸ Roos, iki farklı mezar üzerinde yazılara rastlanmasını oldukça ilginç bulmuş ve sözü edilen yazıları çağdaş bulmamaktadır.³⁰⁹ Bölgede kaya mezarları üzerine henüz daha kapsamlı ve detaylı bir çalışma olmadığı için bu duruma net bir açıklık getirilmemiştir.

2.1.1.1. Mezar 1

Roos'un farklı dönem ve farklı akademik çalışmalarında Hippokome kaya mezarlarını detaylı olarak incelemiştir. Kentin kuzeybatı yönüne bakan kısmında kalan mezar Hippokome'da en iyi korunmuş mezarlardan biridir. Mezar çevresinde koridor ve basamaklara rastlanmamaktadır. Mezarın konumu itibarıyla dik bir kayalık üzerinde olması sebebi ile mezarın önünde uygun bir alan yoktur. Oldukça sağlam bir görüntüye sahip bu mezar, tapınak mezar özelliği ile kentteki diğer mezarlardan ayrılmaktadır.(Res.24) Dor düzeni sahip 1 no'lu mezarı diğer

³⁰⁴Roos, FTH, s. 143 Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 19.

³⁰⁵Gülbüzer, s. 62 detaylı bilgi için Roos, SSL, ss. 18-19.

³⁰⁶Roos, FTH, s. 142.

³⁰⁷Roos, SSL, s. 10. ayrıca bkz. Roos, RTC, s. 93.

³⁰⁸Roos, RTC, s. 93. Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 10.

³⁰⁹Roos, SSL, s. 10; Roos, RTC, s. 93; Roos, FTH, ss. 137-143

mezarlardan ayıran özelliklerden biri ise antiste iki sütunun bulunmasıdır.³¹⁰ Hippokome’da bulunan diğer mezarlarda sütun ve geniş ölçekli mimari öğelere rastlanmamaktadır. Söz konusu sütunlarda Dor düzeni etkisi olarak bilinen entasis detayları ile karşılaşılmaktadır. Altta 45 cm, üstte 45 cm’lik ölçüsüyle sütunun gövdesinde hafif şişkinlik gözlemlenmektedir.³¹¹ Sütunlardan solda kalan oldukça hasar görmüştür. Sağda kalan sütun ise diğerine oranla daha iyi korunmuştur. Her iki sütunda 17 cm yüksekliğinde düzensiz kaideler üzerinde konumlandıkları.³¹² Ancak her iki sütunun da kaideler oldukça hasarlı olmaları sebebiyle neredeyse yoktur. Hippokome mezar 1’in sütun kaideleri, Kyra’daki mezar 4 ve mezar 5’in kaideleri ile Kaunos’taki bazı küçük tapınak mezarların kaideleri ile benzerlik taşımaktadır.³¹³

Sütunlar, Dor mimari etkisinde inşa edilmiş 9 cm yüksekliğinde abaküs, 52 cm genişliğinde bir kare üzerinde 10 cm yükseklikte hafif yuvarlak profilli ekhinus oluşmaktadır.³¹⁴ Eklinus yaklaşık olarak üstteki abaküs kadar genişliğe sahiptir. Dolayısıyla eklinus ve abaküs arasındaki ayrım çizgisi sadece köşelerde belirlenmektedir.³¹⁵ Mezar 1’in akroteri ile sima arasındaki bağlantının farklı kesilmesi Daedala ve Gürleyik kaya mezarları ile paralellik göstermektedir.³¹⁶ Hippokome’daki tapınak mezarın Tympanon’unda sadece bir tane kalkan bulunmaktadır.³¹⁷ Mezar 1’in kalkanında süsleme detaylarına rastlanmamaktadır. Bu özelliği ile Yenipınar’daki kalkanları ile paralellik göstermektedir. Bunun aksine İnlice’deki mezarların tympanonlarında yer alan kalkanlar süsleme detaylarına sahiptir.³¹⁸

Roos’un gözlemlerine göre antalardan sağdakinin alt kısmı düzensiz kesilmiştir. Sağda ki ise soldakine göre daha eğimli bir görünüme sahiptir. Sağdaki sütunun kaidesi önden bakıldığı zaman 9 cm genişliğinde ve 3 cm yüksekliğinde bir çıkıntı bulunur.³¹⁹ Sol sütun başlığı ise 9 cm yüksekliğinde, solda 59, sağda 45 cm

³¹⁰Roos, SSL, s. 13 Ayrıca resim için bkz. s. 60.

³¹¹Roos, SSL, s. 13.

³¹²Roos, SSL, s. 14

³¹³Roos, SSL, s. 43. Ayrıca bkz. P. Roos, RTC, s. 94.

³¹⁴Roos, SSL, s. 14

³¹⁵Roos, SSL, s. 14

³¹⁶Krş. Roos, SSL, ss. 1-23.

³¹⁷Roos, TSEC, s. 59-93; Roos, FTH, ss. 137-144; Roos, SSL, s. 29; Cousin, ss. 47-49.

³¹⁸G.E. Bean, “Turkey’s Southern Shore”, London, 1968; Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 29.

³¹⁹Roos, SSL, s. 14.

derinliğinde bir abaküsten oluşmaktadır.³²⁰ Sol sütun başlığı, gövdesinde de görüldüğü gibi oldukça hasarlıdır. Sütunların ve antaların üstünde, tek, 42 cm yüksekliğinde bir fascia ve üzerinde 11 cm yüksekliğinde bir geison bulunan bir dıştan oluşan bir arşitrav vardır.³²¹ Dorik sütunların İonik dentil ile birleşiminden oluşan mezar 1'in karmaşık düzeni Hippokome'daki tapınak mezar için kayde değerlidir.³²² Dışların ön kısmı geison ile arka kısmı ise arşitrav ile aynı hizada yer almaktadır. Mezar 1'de bulunan dişler genel olarak 12.5 cm yükseklik, 13 cm genişlik ve 7 cm derinlik ölçülerine sahip olmakla beraber her diş arası mesafe 8 cm mesafeden oluşmaktadır.³²³ En solda kalan ilk diş diğer dişlere oranla daha geniştir. Bunun sonucu olarakta arşitravların kenar kısımlarından dışarı yansımaktadır. Sağda kalan ilk diş ise arşitrav ile aynı hizada gözlemlenmiştir.

Hippokome'daki diğer mezarlarda olduğu gibi mezar içlerinde tarihllemeyi kolaylaştıracak herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.³²⁴ Kuzeybatı Lykia'da bulunan yerleşimler arasında kalan kentlerde kaya mezarları içinde en geç tarihlendirme MÖ 4. yy' a kadar gözlemlenmektedir.³²⁵ Bununla birlikte Oktapolis' teki kaya mezarlarının MÖ 4. yy' dan kalma Erken Hellenistik dönem olduğu ileri sürülür. Ancak Kyra'da bulunan kaya mezarları için ise daha erken dönemlere ait olduğu iddia edilmektedir.³²⁶ Tüm bunların aksine yine bölgeye ait bir yerleşim olan İnlice'deki³²⁷ mezar İmparatorluk dönemine ait olduğu ifade edilir. İnlice'de bulunan kaya mezarının oldukça karmaşık alınlığı ve tympanonda bulunan kalkan gibi detaylarla tarihlleme açısından oldukça kolaylık sağlamakta ve geç dönemin bir işareti olduğu göstermektedir.³²⁸ Bu doğrultuda mezar 1'in İnlice'deki kaya mezarları ile paralellik gösteren detayları ile Roos, bu kaya mezarını Geç Roma dönemine tarihlemektedir.³²⁹

Mezar 1'in kapı açıklığı pronaos tabanından yaklaşık 11 cm yüksekliktedir. Kapı açıklığı oldukça küçük ve düzensiz olmakla beraber dışarıda 57 cm

³²⁰ Roos, SSL, s. 14.

³²¹ Roos, SSL, s. 14.

³²² Krş. İçin bkz. Roos, SSL, s.23; Roos, TSEC, ss. 91-92.

³²³ Roos, SSL, s. 14.

³²⁴ Machatschek, "Die Nekropolen und Grammüler im Gehier von Elainssa Sebaste und Korykos im Rauhen Kilikien", **Denksehr Wien 96. TAM Erg. Bd. 2**, Wien, 1967, s. 93. Kaunos'ta kaya mezarlarının çoğu, içlerinde bulunan çanak çömleklerin dönemlerine oranla MÖ 4. Yy'a tarihlendirilirler. Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 50.

³²⁵ Roos, TSEC, ss. 59-93; Roos, FTH, ss. 137-144; Roos, RTC, s. 93; Roos, SSL, s. 50.

³²⁶ Roos, SSL, s. 50.

³²⁷ Şahin, s. 194.

³²⁸ Roos, FTH, ss. 59-93; Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 50.

³²⁹ Roos, SSL, s. 50 Ayrıca detaylı bilgi için bkz. E. Akurgal, "Die Kunst Anatoliens von Homer bis Alexander", **Gruyter**, Berlin, 1961, s. 177.

genişliğinde, içeride 62 ve 77 cm genişliğinde değişmektedir.³³⁰ Yanlarda ve üstte 4 cm genişliğinde 1 cm genişliğinde ince bir pervaz ile çevrelendirilmiş ve çok azı korunmuştur.³³¹ Roos, mezar 1'in önündeki açıklıkta düzensiz yerleştirilmiş 58 cm genişliğinde ve 37 cm yüksekliğinde dikdörtgen formunda bir yazıt olduğunu ileri sürmüştür.³³² Kenti ziyarete gelen araştırmacılar arasında da söz konusu yazıt rastlanmıştır. Yazıt, tırtıklı bir keski ya da çekiç ile düzleştirilmiş bir alanda mevcuttur. Bu sebeple mezar üzerinde yer alan bu yazıtın (TAM II 172) harflerini ayırt etmek oldukça zor olmuştur.³³³ Roos, Hippokome'a yaptığı ziyaret neticesinde bölgede rastlanan çoğu yazıt gibi Hippokome'daki mezar yazıtlarında Yunanca olduğunu belirtmiştir.³³⁴ Bununla beraber Roos, mezar 1 ve mezar 8'in yazıtları tarihleri ile ilgili bir ipucu ya da ayrıntı vermemeleri nedeniyle mezarlar ile çağdaş olma ihtimalini vurgulamıştır. Yazıt kısmen okunmaz halde olmasına rağmen mezar 1 ve söz konusu olacak olan mezar 8'de bulunan yazıt ile Kyra'daki mezar 5'teki yazıt Karya mezarları için ortalamanın oldukça üzerinde kabul edilmektedir.³³⁵

Kaya mezar odasının giriş kısmında, altta üstten daha geniş olan açıklık, önde 296 cm genişliğinde arkada 302 cm genişliğinde ve 306 cm derinliğinde düzenli bir odaya geçilmektedir.³³⁶ Kentte bulunan diğer odalarda bu durum değişkenlik göstermektedir.³³⁷ Tavan, mahya kirişi boyunca 166 cm, yanlarda ise 157 cm yüksekliğinde üçgen bir tavadan oluşmaktadır.³³⁸ Üçgen tavan mezar 4'te de karşımıza çıkacaktır. Duvarın üç kenarları boyunca zeminden 73 cm yükseklikte bir kline/ seki yer almaktadır. Klinelerin yükseklikleri yanlarda 76 cm, 68 cm genişliğinde değişmektedir. Önde sağ kısımda bulunan ve yerden yaklaşık 27 cm yukarıda yer alan iç eşik 33 cm genişliğinde bir kesim yapılmıştır. Esasında dış eşik ile aynı hizada bulunur ancak sürgülü kapının yerleştirilmesi için daha geniş boyutlarda kaya oyulmuştur. Ancak iç eşiğin sol kısmı sözü edilen seviyenin altında

³³⁰Roos, SSL, s. 14.

³³¹Roos, SSL, s. 14.

³³²Arkwright, s. 94; Cousin, s. 47; Şahin, ss. 175-176 vd. Tietz, s. 249; Roos, TSEC, ss. 13-19; Roos, FTH, ss. 137-144.

³³³Arkwright, s.94; Cousin, s.47; Roos, SSL, s.14. Ayrıca bkz. Karabulut, BCO, s. 16.

³³⁴Roos, RTC, s. 93. Ayrıca bkz. P. Roos, SSL, s. 50.

³³⁵Roos, TSEC, s. 50.

³³⁶Roos, SSL, s. 14.

³³⁷Roos, FTH, s. 137-147; Roos, SSL, s. 14.

³³⁸Roos, SSL, s. 14.

kaldığı belirtilir.³³⁹ Aynı durum sürgülü kapının eşiğe oturmasını sağlamak için açıklığın üst kısmı içinde geçerlidir.

2.1.1.2. Mezar 2

Tapınak mezarın (mezar 1) hemen sağ yanında, güneye bakan mezar 2 önündeki rafı mezar 1 ile paylaşmaktadır. (Res.25) Antalı küçük bir pronaosa sahip mezar, Mezar 1'den farklı olarak sütunları yoktur. Sol antanın bir kısmı hasarlı görünmektedir. Antalar, ön raf boyunca uzanan ve kısmen dış tarafta biraz daha çıkıntılıdır. Aynı zamanda 11 cm yüksekliğe ve 3 cm genişliğinde köşeli bir raftan oluşan zemine sahiptir.³⁴⁰ Bununla beraber, aynı şekilde anta başlığının tabanını oluşturan 4 cm yüksekliğinde bir şerit ve arkasında şerit ile aynı hizada bir dentil yer almaktadır.³⁴¹ Dişer 11 cm yüksekliğinde ve 11 cm genişliğindedir. Mezar 1'e oranla dişlerin boyutları daha küçüktür. Her diş 4 cm derinliğinde ve aralarındaki mesafe 7 cm mesafe bulunmaktadır.³⁴² Dişlerin üzerinde 12 cm yüksekliğinde bir geison bulunmakta ve dişin ön kısmı ile aynı hizadadır. Bu denge mezar 1'deki geison sırası ile aynıdır. Ancak aralarında sığ bir oluk vardır.

Tympanum, geisondan daha derin bir sima ile çevrelenmiştir.³⁴³ Bunun yanı sıra tympanum bir kılıçla delinmiş kabartmalı bir kalkan ile süslenmiştir. Kalkan, 28-30 cm çapında iki eş merkezli daireden oluşmaktadır. Simanın üzerinde üç akroteria yer almaktadır. Yanal olanlar yarım palmet formundadır.

Kapı açıklığı, pronaosun oldukça eğimli tabanının 6 cm yukarısında bulunmaktadır. Dışarıda 75 cm içeride ise 77 cm genişliğinde ve 91 cm yüksekliğe sahiptir.³⁴⁴ Eşiğin üzerinde 6 cm genişliğinde iki oluk bulunmaktadır. Mezar 1'de bu oluğa rastlanmamaktadır. Solda yer alan eşik 5 cm, sağda yer alan eşik ise 4 cm derinliğindedir. Eşiğin hemen sağ tarafında 4,5 cm çapında ve 2 cm derinliğinde

³³⁹Roos, SSL, s. 15.

³⁴⁰Roos, SSL, s. 14.

³⁴¹Roos, SSL, s. 14.

³⁴²Roos, SSL, s. 14 Krş. İçin bkz. Roos, FTH, s. 138.

³⁴³Roos, SSL, s. 14.

³⁴⁴Roos, SSL, s. 14.

daireysel bir delik bulunmaktadır. Her biri mezar 1'den 1 cm, dış duvardan çıkıntı yapan 5-3 cm genişliğinde üç fascialı bir çerçeve yer almaktadır.³⁴⁵

Mezar içerisindeki açıklık, 135 cm genişliğinde ve yaklaşık 221 cm derinliğindedir. Ortada 160 cm yüksekliğinde ancak arkaya doğru ilerledikçe biraz daha alçalan bir odaya açıkmaktadır. Mezar 2'yi diğer mezar gruplardan ayıran ise bir klineye sahip olmamasıdır. İç eşik 10 cm yükseklikle Mezar 1'e oranla daha kaba inşa edilmiştir. İçinden sürgülü kapı için 10 cm genişliğe sahip bir oluk açılmıştır. Açılan bu oluk, kapı levhası olduğu düşünülen parçanın farklı bağlantılarla da meydana geldiğini görülebilen kapı açıklıklarına yerleştirebilmek üzere³⁴⁶ plakalar halinde oluklara oturtulmaktadır.³⁴⁷ Ancak bu oluk sadece sağ taraftan görülebilmektedir.³⁴⁸ Solda, kapıyı rahatlıkla açabilmek için duvara bir niş açılmıştır. Sol duvara, ön duvardan 59 cm ve zeminden 68 cm yukarıda küçük bir niş daha kesilmiştir. Mezar 2, mimari öğelerinin sahip olduğu boyutlar ve işlevsel yönü ile mezar 1'den ayrılmaktadır.

2.1.1.3. Mezar 3

Mezar 3, 1 ve 2'ye oranla oldukça düzensiz ölçülere sahiptir. Mezar 2'nin hemen tarafında yer alan mezar 3 güneye bakan küçük bir mezardır. (Res.26) Düzensiz bir pronaos ile sütunsuz bir anteaya sahiptir. Mezarın sağ tarafı yukarı doğru sivrilirken iç tarafı çok eğiktir. Sol antea, dışında ve kısmen içine dikdörtgen bir niş kesilmiş olması nedeniyle altta oldukça dar görünmektedir.³⁴⁹ Altta 44 cm, üstte 37 cm, 91 cm yüksekliği ve 22 cm derinliği bulunmaktadır. Roos'a göre nişin biçimine bakılırsa, oluğa sokulması için yapılmış bir stel ve mermerden farklı olduğu düşünülen bir malzemeden yapılmıştır.

Antalar, genişliği çok değişken olan 11 cm yüksekliğinde, köşeli bir raftan oluşan bir zemini vardır. Bu raf anteanın hem ön hem de yanları boyunca uzanır ve

³⁴⁵Roos, SSL, s. 14.

³⁴⁶B. Varkıvaç, "Türsteine aus Kaunos in Studien zur Religion und Kultur Kleinasien und des ägäischen Bereiches", **Festschrift für Baki Ögün zum 75. Geburtstag (Asia Minor Studien, 39)**, Bonn 2000, 327-334

³⁴⁷C.H. Roosevelt, "Symbolic door stelae and graveside monuments in Western Anatolia", **AJA** 110:1, 2006, 65-91.

³⁴⁸Roos, SSL, s. 14

³⁴⁹Roos, SSL, s. 15. Krş. Roos, FTH, S. 139-142

pronaosun duvarı boyunca devam eder. Pronaos etrafında devam eden raf nadir olarak rastlanmakta ve Karia'da da çok az paraleli bulunmaktadır.³⁵⁰ Sol anteanın dışında, yukarıda sözü edilen nişin tabanını oluşturmaktadır. Başlıklar ise 9 cm yüksekliğinde, çıkıntılı ve eğimli bir abaküsten oluşmaktadır.³⁵¹

Antaların üzerinde 29 cm yüksekliğinde bir arşitrav, bir dentil ve 6 cm yüksekliğe sahip bir geison bulunmaktadır. Dişerin önü geison ile aynı hizadadır ve ve arşitrav ile kesilir. Dişler 9 cm yüksekliğinde, 12 cm genişliğinde, 5 cm derinliğinde olup aralarında 8 cm mesafe bulunmaktadır. Dişlerde yükseklik dışında diğer boyutlarda belirgin farklılıklar yoktur. Solda birkaç diş korunabilmiştir. Tympanon ve simanın yalnızca sol kısmı korunmuştur. Bu nedenle tympanonda herhangi bir bezeme olup olmadığı anlaşılmamaktadır.³⁵²

Kapı açıklığı, pronaos tabanının 3 cm yukarısında bulunur ve dışarıda 70 cm, içte 76 cm genişliğinde ve 98 cm yüksekliğindedir.³⁵³ Mezar 3'te üstte ve yanlarda 11 cm bir genişlik ile etrafındaki duvardan taşma yapan bir çerçeve bulunmaktadır. Bu açıklık, düzensiz şekilli bir odaya gitmektedir.³⁵⁴ Odanın düzensiz olması nedeniyle kesim 208 cm ancak önde genişliği ve derinliği solda 280 cm, sağda ise 295 cm'dir. Yükseklik ise 180 cm'dir. Ancak hem zemin hem de tavan arka tarafta daha yüksektir.³⁵⁵ Mezarın, odanın tabanından 25 cm yukarıda ve dış eşiğin 1 cm altında bir eşiği bulunmaktadır.³⁵⁶ İç eşiğin ön kısmında, açıklığın yaklaşık 7 cm soluna doğru uzanan sürgülü kapı mezar 2'de olduğu gibi ayırt edilemez.

Mezar 3'ün içerisinde bazı nişler gözlemlenmektedir. Biri zeminden yaklaşık 86 cm yukarıda ve tüm arka duvar boyunca uzanmaktadır. Arkaya doğru uzanan bu nişin sol kenarında düşüklük mevcuttur.³⁵⁷ Bu yönü ile mezar 3. Evgile mezar 3 örneği ile paralellik göstermektedir. Arka duvarın eğimine göre altta ve üstte yükseklikler değişmektedir.³⁵⁸ Alt cephe boyunca iyi korunmuş bir duvar mevcuttur.

³⁵⁰ Roos, "Survey of rock-cut chamber-tombs in Caria", (SCC), **Central Caria (SIMA 72: 2)**, Sävedalen 2006, Roos, SSL, s. 114. Krş. Roos, FTH, ss. 137-143. Ayrıca bkz. Seyer, TRB, s. 128

³⁵¹ Roos, SSL, s. 15. Krş. Roos, FTH, s. 139-142

³⁵² Roos, SSL, s. 15

³⁵³ Roos, SSL, s. 15. Krş. Roos, FTH, s. 139-142

³⁵⁴ Roos, SSL, s. 15

³⁵⁵ Roos, SSL, s. 15

³⁵⁶ Roos, SSL, s.15

³⁵⁷ Roos, SSL, s. 15. Krş. Roos, FTH, s. 140.

³⁵⁸ Detaylı bilgi için. Bkz. Roos, FTH, s. 140-143; Roos, SSL, s. 15.

Bir diğ er niş ise zeminden 65 cm yukarıda ve sağı duvara kesilmiştir.³⁵⁹ Bu nişin sağı üst tarafında küçük bir niş daha bulunmaktadır.

³⁵⁹ Roos, SSL, s. 15.

2.1.1.4. Mezar 4

Mezar 3'ün sağında ancak biraz uzağında yer alan güneybatı yönüne bakmaktadır. (Res.27) Sütunsuz, antea ve pronaosa sahiptir. Antealar, ön ve iç yanlarda, diğer mezarlarda olduğu gibi pronaos duvarı boyunca devam eder ve 6 cm yükseklikte düzensiz bir raftan oluşan bir tabana sahiptir.³⁶⁰ Antaalar, köşeli bir şeritten oluşmaktadır. Ön tarafta olduğu gibi yanlarda da uzanmakta ancak dış tarafta antaalar birkaç cm daha yüksektir. Anteanın üzerinde 20 cm yüksekliğinde bir arşitrav, 3 cm yüksekliğinde bir ovolo, 4 cm yüksekliğinde bir şerit ve 6 cm yüksekliğinde bir geison bulunmaktadır.³⁶¹ Dişler, şerit üzerinde ve arkası ovolo ise aynı hizadadır.

Tympanon, yatay geisondan biraz daha derinde yatan sima ile çevrilidir. Bir kılıçla delinmiş kabartma kalkanla süslenmiştir. Kalkanda bulunan kılıcın kabzası hafif hasar görmüştür. Yanal akroteri eksiktir ve yalnızca kabartma palmet şeklindeki merkezi akroter korunmuştur.³⁶² (Res.28)

Kapı açıklığı, antea kaidelerini oluşturan raf ile aynı seviyededir. Ancak ön tarafta hasar gözlemlenmiştir. Kapının yanlarında 8 ve 3 cm genişliğinde, birbirinden ve duvardan 1 cm çıkıntı yapan, ancak oldukça hasar görmüş iki fasciadan oluşan bir çerçeve mevcuttur.³⁶³ Çerçeve üstte dışa doğru çıkıntılıdır ve çerçevenin mimari öğeleri kapının üzerinde bulunur. Mezar 5'te de bulunan dışa çevrilmiş çerçeve kaya mezarlarında nadir rastlanmaktadır.³⁶⁴ Yanlarda konsolsuz, üstü ve altı eğimli lento bulunmaktadır. Açıklık derin, simetrik olmayan bir odaya götürür. Genişliği ve derinliği sağda biraz daha azdır. Tavan üçgen bir görünüme sahiptir. Odanın yüksekliği önden arkaya doğru ilerledikçe artmaktadır.³⁶⁵ Zeminden dış eşikle aynı seviyede olan bir eşik daha vardır. Odaya kesilmiş iki niş bulunmaktadır. Biri tüm arka duvar boyunca uzanmaktadır.³⁶⁶ Nişlerden biri zarar görmüştür.

³⁶⁰Roos, SSL, s. 15.

³⁶¹Roos, SSL, s. 15; Roos, FTH, s. 140-143

³⁶²Roos, SSL, s. 15.

³⁶³Roos, SSL, s. 15.

³⁶⁴Roos, SSL, s. 15 Krş. Roos, FTH, s. 141. Ayrıca bkz. Roos, RTC, s. 81 vd. Kaunos'taki enformasyonların altındaki örnekler ile paralellik gösterir.

³⁶⁵Roos, SSL, s. 15.

³⁶⁶Roos, SSL, s. 15.

2.1.1.5. Mezar 5

Hippokome'un kuzeybatı yönüne bakan mezar, mezar 2-3 ve 4 gibi küçük boyutlara sahiptir. Ancak kısmen yeraltın bir oda mezar pozisyonunda olması nedeniyle zemin toprakla kaplıdır ve net ölçülere sahip değildir.³⁶⁷ Eğimli bir yamaç üzerinde kaba bir işçilik ile yapılmıştır. Mimari öğelerine bakılırsa, sütunsuzdur ancak antea ve pronaosa sahiptir.³⁶⁸ Antea, ön ve iç tarafında bir raftan oluşan tabanı vardır. Taban seviyesi mezarın arkasına doğru ilerledikçe azalmaktadır. Bu durumda mezar 5'in de düzensiz proporsiyona sahip bir mimariye sahip olduğu anlaşılmaktadır. Anteaların oldukça eğik bir profilli vardır. 4 cm yüksekliğinde bir abaküs, ovolo kesitli 5 cm yüksekliğinde bir ekinus ve köşelerden yaklaşık 1 cm çıkıntı yapan 10 cm yüksekliğinde bir banttandır. Bu bant, kırmızı sıva ile kaplı ve cephenin başka kısımlarında da kırmızı sıva ile karşılaşılmaktadır.³⁶⁹ Kırmızı sıva detayı Hippokome'daki diğer mezarlarda gözlemlenmemiştir.

Anteanın üzerinde arşitrav, 1 dentil ve 8 cm yüksekliğinde geison bulunmaktadır. Dişlerin alt kısmı arşitravın üzerine doğru çıkıntı yapmaktadır. Bununla beraber diş boyutları neredeyse diğer 4 mezar ile yakınlık göstermektedir. Tympanom, kabartmalı bir kalkan ile dekore edilmiş ve bir kılıç yardımı ile delinmiştir.³⁷⁰ Tympanom mavi sıva ile kaplanmış ve birçok alanda bu sıva korunmuştur.³⁷¹ (Res.29) Sima çentikli bir oyuk ile geisondan ayrılmaktadır. Merkezi akroteryon simadan daha derinde olması sayesinde daha iyi korunmuştur.

Kapı açıklığı, pronaosun eğimli tabanından çok daha yüksek ve önünde bir raf bulunmaktadır.³⁷² Roos'a göre sağ iç köşede muhtemelen adak sunumları için bir raf bırakılmıştır.³⁷³ Kapı açıklığı iç kısımda olduğu kadar iç kısımda da devam etmektedir. Ancak üst taraflarda önemli ölçüde daralma gözlemlenmiştir.³⁷⁴ Kapı yanlarında bulunan fascialar oldukça hasarlıdır. Kapı açıklığı mezar 4'te olduğu gibi düzensiz bir odaya ilerlemektedir. Genişliği önden arkaya doğru artmakta ve

³⁶⁷Roos, FTH, s.141 Krş. Roos, SSC, s. 15 Ayrıca bkz. Henry, ss. 3-19.

³⁶⁸Roos, SSL, s. 15. Ayrıca bkz. Roos, FTH, ss. 140-143

³⁶⁹Roos, SSL, s. 15

³⁷⁰Roos, SSL, s. 15. Detaylı bilgi için bkz. Roos, FTH, 143 dn. 12; Roos, SCC, Örn. Daedala, Elmalı, İdyma.

³⁷¹Roos, SSL, s. 15 Krş. Roos, FTH, s. 140-143; Roos, RTC, s. 93.

³⁷²Roos, SSL, s. 15; Roos, FTH, s. 143; Detaylı bilgi için bkz. Roos, SCC, s. 10-11.

³⁷³Roos, FTH, s. 142.

³⁷⁴Roos, SSL, s. 15.

derinliği ise soldan sağa doğru azalmaktadır.³⁷⁵ Yükseklik ortadan yanlara doğru azalmakta ve tavanda beşik tonozludur. Sürgülü kapı için yaklaşık 12 cm genişliğinde bir oluk açılmıştır.³⁷⁶

2.1.1.6. Mezar 6

Kentin güneybatı yönüne bakan mezar 6, mezar 5'in sağında küçük bir mezardır.(Res.30) Diğer 4 mezarda olduğu gibi sütunları yoktur. Ancak antealı bir pronaosa sahiptir.³⁷⁷ Sağ anteanın tabanı korunamadığı için görünmemekte. Ön cepheden hiçbir belirti görünmesede iç tarafta bazı belirtiler antea başlıklarının aslında var olduğunu kanıtlar niteliktedir.³⁷⁸ Antea üzerinde 14 cm yüksekliğe sahip bir arşitrav bulunmaktadır. Dışlerin boyutları diğer mezarlar ile paralellik göstermektedir. Ancak dışlerin alt kısmı biraz daha yüksek ölçülere sahiptir.

Arşitrav, dentil, geison, tympanom ve sima sol taraftan oldukça hasar almıştır. Tympanom, kabartma bir kalkan ile süslü ve kalkan bir kılıçla delinmiştir.³⁷⁹ (Res. 31) Kapı açıklığı mezar 6'da da düzensizdir ve pronaosun tabanına kadar ilerlemektedir. Dışardan içeriye doğru yükseklik artmaktadır. Kapının yan ve üstlerinde kapıyı saran bir çerçeve vardır. Ancak sol tarafta hiçbir şey korunmamıştır.³⁸⁰ Açıklık düzenli bir odaya ilerlemekte ve ortalama yükseklik 180 cm'dir. Ancak yükseklik hem tavan hem de tavanda arkaya doğru artmaktadır. Tavan ise hafif kıvrımlıdır.³⁸¹ İç eşik zeminden yukarıda ve dış eşiğin anlındadır. Dış eşikten sağa doğru daha geniş bir ölçü ile sürgülü bir kapı için açılmış bir oyuk bulunmaktadır.³⁸² Ancak oyuk, sol tarafında hasar almıştır. Kapı açıklığının tepesine karşılık gelen, neredeyse odanın sol duvarına ulaşan bir okul daha bulunmaktadır. Odanın duvarlarında biri arkada diğer ikisi ise yan duvarlarda arka köşeleri kapsayan

³⁷⁵Roos, SSL, s. 15.

³⁷⁶Roos, SSL, s. 15; Varkıvanç, s. 327-334; Roos, FTH, s. 143.

³⁷⁷Roos, SSL, s. 15.

³⁷⁸Roos, SSL, s. 15; detaylı bkz. Roos, FTH, s. 137-142.

³⁷⁹Roos, SSL, s. 15; P. Roos, FTH, S. 143; Detaylı bkz. Roos, RTC, s. 93.

³⁸⁰Roos, SSL, s. 16, Krş. Roos, FTH, s. 137- 142.

³⁸¹Roos'un diğer kaynaklarında verdiği bilgiler doğrultusunda, Hippokome'da karşılaşılan kaya mezar tavanlarında çeşitlilik gözlemlenir. Mezar 1'de düz bir tavan, mezar 2-3-4'te üçgen tavan, mezar 5'de ise beşik tonozlu tavanlar gözlemlenmiştir.

³⁸²Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 137-142.

toplamda 3 niş bulunmaktadır.³⁸³ Her üç nişte yerden yaklaşık 65-70 cm yükseklikte olup tavana kadar uzanmaktadırlar. ³⁸⁴ Mezar 6'da mezar 5 ve diğerlerinde olduğu gibi renkli sıva gözlemlenmemiştir.

2.1.1.7. Mezar 7

Mezar 6'nın altında, kentin güneyine bakan tarafta küçük bir mezardır. Anteali bir pronaosu olan sütüzsüz bir mezardır. (Res.30) Anteaların planı oldukça düzensiz ve eğimlidir.³⁸⁵ Tabanları eğimli ve düzensizdir. Bununla beraber ön ve iç yanlarda çok eşit olmayan raflara sahiptir.³⁸⁶ Başlıklarön ve yanlarda çıkıntılara neden olmaktadır. Anteanın üzerinde, sola doğru bir dentil, geisona doğru ayrılmıştır. Dişlerin arkası arşitrav ile aynı hizadadır. Tympanom, kılıçla delinmiş bir kabartma kalkan ile süslenmiştir. Kalkan, 25-30 cm çapında iki eş merkezli daireden oluşmaktadır. Mezar 7'nin tavanı tonozlu bir yapıya sahiptir.³⁸⁷

Kapı açıklığı, pronaosun eğimli tabanından çok daha yüksekte ve sağa hafif eğimlidir.³⁸⁸ Genişlik alttan üste doğru daralmaktadır. Kapı açıklığı, simetrik olmayan hafif düzensiz bir odaya açılmaktadır. Kabaca 215 cm kare olup, yüksekliği ortadan 169 cm ve tavanı üçgen olduğu için yanlarda yaklaşık 20 cm daralma mevcuttur.³⁸⁹ Hem tavan hem de zemin, önden arkaya doğru daha yüksek ve duvarları eğimlidir. Odanın sağ duvarına ulaşamayan, zeminden yüksek ve dış eşikten aşağıda bir eşik bulunmaktadır.³⁹⁰ Dış eşikten 12 cm genişliğinde bir oluk ile bölünmüştür. Solda güçlkle görülebilen bir sürgülü bir kapı, açıklığın solunda uzanmaktadır.³⁹¹ Açıklığın sağ üst kısmına karşılık gelen yerde 10 cm genişliğinde 10 cm'ya kadar uzanan bir oluk bulunmaktadır.

³⁸³ Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 137-142.

³⁸⁴ Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 137-142.

³⁸⁵ Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 137-142.

³⁸⁶ Roos, SSL, s. 16 Krş. FTH, s. 137-142

³⁸⁷ Roos, SSL, s. 16; Roos, FTH, ss. 137-142; Roos, RTC, s. 93

³⁸⁸ Roos, SSL, s. 16. Detaylı bilgi için bkz. Seyer, TRB, s. 128

³⁸⁹ Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss. 137-142

³⁹⁰ Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 137-143; Roos, SCC, s. 10-12; Varkıvanç, s. 327-334; Roosevelt, s. 65-91.

³⁹¹ Roos, FTH, s. 142; Roos, SSL, s. 16. Ayrıca bkz. Roos, SCC, s. 10-11; Roosevelt, ss. 65-91.

Mezarın sağında yaklaşık 50 cm genişliğinde bir niş mevcuttur.³⁹²(Res.32) Derinliği altta 40 cm iken üstte daha azdır. Nişin üzerinde her ikiside çok hafif bir kabartma ile yatay bir geison ve bir sima ile özetlenen bir tympanom bulunmaktadır.³⁹³ (Res.33) Nişin hemen dip kısmında dikdörtgen bir kesme, nişin yanında ise nişten daha alçak bir basamak vardır. Dikdörtgen kesime bakıldığı zaman, niş mezar 3'ün solundaki tabanı yuvasına yerleştirilecek bir stel için yapıldığı gözlemlenmiştir.³⁹⁴

2.1.1.8. Mezar 8

Mezar 7'nin sağında ve biraz daha yüksekte bulunan, güney yönüne bakan küçük ve düzgün mimariye sahip bir mezardır.³⁹⁵(Res.31) Diğer küçük mezarlarda olduğu gibi sütunsuz ve antealı bir pronaosu vardır. Antea hafif eğimli, ön ve yanlarda 5 cm genişliğe ve 4 cm yüksekliğe sahip bir raftan oluşur. Pronaos duvarı boyunca kapıya doğru devam eden tabanlara sahiptir.³⁹⁶ Anteaların iç ve ön kısımlarında başlıklar vardır ancak dış taraflarda yoktur. Anteaların üzerinde 15 cm yüksekliğinde bir arşitrav ve 13 cm yüksekliğinde bir geison bulunmaktadır. Ancak mezar 1-2-3-4-5-6-7'den farklı olarak mezar 8'de dış bulunmamaktadır.³⁹⁷ Tympanom, düz kabartmalı bir kalkan ile süslenmiş ve bir kılıç yardımıyla merkez noktasından delinmiştir.³⁹⁸ (Res.34) Kabartma oldukça ince bir tabaka halinde ve oldukça korunmuş vaziyettedir.

Kapı açıklığı neredeyse pronaosun tabanına kadar uzanmaktadır.³⁹⁹ Bu durum neredeyse Hippokome'daki tüm mezar tabanlarında gözlemlenmektedir. Mezar 8'in en nitelikli özelliği TAM II'de yayınlanan 171 no'lu yazıtın bulunmasıdır.⁴⁰⁰ Yazıtın sol tarafı su akıntısından ötürü aşınmış ve okunmaz haldedir. Kapı açıklığı, simetrik

³⁹²Roos, SSL, s. 16; Roos, FTH, s. 138-143;Gürbüzer, s.64; Roos, SCC, s. 10-11; Roos, RTC, s. 93.

³⁹³Roos, SSL, s. 16.

³⁹⁴Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss. 137-143.

³⁹⁵Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss. 138-143.

³⁹⁶Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, s. 138-143. Detaylı bilgi için bkz. Seyer, TRB, s. 128.

³⁹⁷Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss.137-143.

³⁹⁸Roos, SSL, s. 16. Krş. Roos, FTH, s2. 143; Seyer, TRB, s.128 vd. Mezar 3 ve Elmalıyurt'taki mezarların tympanomlarında kalkan bulunmamaktadır. ; Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 32 vd. Yenipınar mezar 2'deki tympanomda bulunan kalkan ile Hippokome mezar 8 paralellik göstermektedir.

³⁹⁹Roos, SSL, s. 16; P. Roos, FTH, ss. 137-143; Roos, SCC, ss. 10-11. Ayrıca bkz. Roos, SSL, s. 23 vd. Gürlükte 2 no'lu mezar ve Daedala mezar 2 no'lu mezar paralellik göstermektedir

⁴⁰⁰Roos, SSL, s. 16, Ayrıca bkz. Roos, TSEC, s. 50 vd. mezar 1 ile paralellik gösterir.

olarak yerleştirilmiş bir odaya doğru gitmekte ve zemin oldukça yatay pozisyonundadır. Oda yüksekliği 172 cm'dir. Ancak üçgen tavana sahip olduğu için yanlarda alçalmalar görülür.⁴⁰¹ Sürgülü kapı için zeminden 20 cm yukarıda ve dış eşiğin altında 9 cm derinlikte bir oluk açılmıştır. Açıklığın tepesinde karşılık gelen yerde 5 cm derinliğinde bir oluk daha bulunmaktadır. Sağda odanın duvarına kadar uzanır. Ancak sonuna doğru giderek sığlaşmakta ve sola doğru uzanmaktadır.⁴⁰²

Mezarın üzerinde yan yana ikişer nişli iki grup halinde dört niş bulunmaktadır.⁴⁰³ Yaklaşık olarak eşit büyüklüğe sahiptirler. Roos, nişlerin stellerin yerleştirilmesi için yapıldığını ileri sürmektedir.⁴⁰⁴ Aynı zaman da tepenin kuzeydoğusunda, Çöğmen Köyü'ne bakan yönde yan yana duran iki basit profilli kaya mezarı bulunmaktadır.

2.1.1.9. Mezar 9

Tepenin kuzeydoğu yönünde, 136 cm yüksekliğinde ve ön duvarı 13 cm kalınlığında bir mezardır. Diğer mezarlara oranla daha az işçiliğe sahiptir. Oda maksimum 280 cm genişliğinde ve 220 cm derinliğindedir.⁴⁰⁵ Zemin eşikten daha alçakta ve tavan, açıklığın üst kısmında birkaç cm daha düşüktür. Odanın yüksekliği girişten arka duvara doğru azalmaktadır.⁴⁰⁶ Sürgülü kapının oturtulması için oluğun izleri eşikte hafif izlerle görülmektedir. Odanın sol tarafında, duvarda zeminden yaklaşık 40 cm yukarıda iki niş mevcuttur.⁴⁰⁷

2.1.1.10 Mezar 10

Mezar 10, Mezar 9'un sağında, tepenin kuzeydoğu yönünde bir basit işçilikli bir kaya mezarıdır. (Res.35) 135 cm yüksekliğinde ve ön duvarı 26 cm kalınlığındadır. Oda, mezar 9'un düzeninden daha iyi konumdadır.⁴⁰⁸ Genişlik 280

⁴⁰¹Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss. 137-143.

⁴⁰²Roos, SSL, s. 16. Krş. Roos, FTH, ss. 137-143.

⁴⁰³Roos, SSL, s. 16 Krş. Roos, FTH, ss. 140.

⁴⁰⁴Roos, SSL, s. 18. Krş. Roos, FTH, ss. 140- 143.

⁴⁰⁵Roos, SSL, s. 18.

⁴⁰⁶Roos, SSL, s. 18 Krş. Roos, FTH, s. 143.

⁴⁰⁷Roos, SSL, s. 18.

⁴⁰⁸Roos, SSL, s. 18.

cm ve 210 cm derinliğindedir. Zemin eşiğın altında kesilmiştir. Mezar 10'un karşısındaki bir kayada, mezar 9 ve 10'a dönük olarak ulaşıl原因ayan sığ bir niş kesilmiştir.⁴⁰⁹

2.2. HİPPOKOME SİKKELERİ

Fethiye Körfezi civarında kalan yerleşim birimleri arasında yer alan Hippokome Antik Kenti'nde 2005 yılında definecilik vasıtasıyla ele geçen 184 adet sikke bulunmaktadır. Roma Dönemi İmparator ve İmparatoriçelerine ait bu gümüş sikkeler günümüzde Fethiye Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. Tez çalışmasının önemli bir kısmını oluşturan sikkelerin kondisyonları oldukça sağlam ve çok az zarar görmüş durumdadırlar. Hippokome'da bulunan bu sikkelerin içeriğinde 1 Vitellius, 3 Vespasianus, 11 Domitianus, 2 Nerva, 46 Trajan, 1 Trajan'ın kızkardeşi Ulpia Marciana, 36 Hadrianus, 3 Hadrianus'un eşi Sabina, 28 Marcus Aurelius, 28 Antoninus Pius, 10 Antoninus Pius'un eşi Faustina I, 4 Lucius Verus, 5 Commodus, 14 Faustina, 6 Lucius Verus'un eşi Lucilla'ya ait 10 Roma İmparatoru ve 5 Roma İmparatoriçesine ait gümüş sikke mevcuttur. En erken sikke MS 69 Vitellius'a, en geç sikke ise MS 164-169 Lucius Verus ve karısı Lucilla'ya aittir.

Bu sağlam görünüm neticesinde, sikkelerin çok fazla ticari işleme tabi tutulmadığı ya da darp edildikten sonra çok iyi korunmuş oldukları fikrini öne çıkarmaktadır. Sikke buluntularının kentin hangi bölgesinde ele geçtiği hakkında bir bilgiye rastlanmaması nedeniyle söylenecekler oldukça sınırlıdır. Aynı zamanda kentte henüz bilimsel bir arkeolojik çalışma yapılmaması sonucunda yorumlar tahminden öteye gitmemektedir. Ancak, 194 adet sikkenin aynı yerde bulunduğu bilgisi oldukça yoruma açıktır. Yukarıda da belirtildiği gibi sikkerin buluntu yerinin bilinmemesi ve sözü edilen Hamam Yazıtı için toplanan bağış paralarının bu toplu buluntuya işaret edip etmediği soru işaretidir. Ancak hamam ya da Hamam Yazıtı'nın lokasyonu hakkında da net bir bilgi olmaması dolayısıyla yapılacak yeni araştırma sonuçlarını beklemek kaçınılmazdır.

Detaylı ve bilimsel çalışmalar henüz yapılmasa da Hippokome'da daha önce araştırmacılar tarafından rastlanan sikkeler birkaç ipucu sunmaktadır. Tietz,

⁴⁰⁹Roos, SSL, s. 18.

Hippokome'a yaptığı ziyaret sırasında, Kavacık Köylüleri tarafından, harabeler arasından buldukları üç sikke göstermişlerdir. Bu sikkelerden iki tanesi MÖ 4. yy'a ait Rodos bronzu⁴¹⁰ bir diğeri ise MÖ 2/1. yy'a ait Mylasa'dan bir bronz⁴¹¹ sikkedir.⁴¹² Bunun yanı sıra Roos, Hippokome'da bir adet Side drahmisine rastmıştır.⁴¹³ Sikkelerin eletron olduğunu düşünen Roos, Side drahmisi üzerinde ön yüzde Athena başı ve arkada nar atribütü olduğunu söylemektedir.⁴¹⁴ Bu durumu açıklayacak net bir bilgiye ulaşılamasa da ticari faaliyetlerin ve yahut bilinmeyen bir başka sebeple Hippokome'a ulaştığını düşünmek olasıdır.

Kentte ele geçen Hamam Yazıtı'ndan yola çıkarak Hippokome'un Lykia Birliği'ne geç dönemlerde katıldığı ileri sürülmektedir.⁴¹⁵ Hippokome ile birlikte Lydae, Daedala, Kalynda ve Telmessus'unda aynı dönemde Lykia Birliği üyesi olduğu ifade edilmektedir. H. Troxell, Lykia Birliği'nin başmış olduğu sikkeleri beş farklı birimde incelemektedir. I.grupta beylik sikkeleri, II. grupta gümüş sikkeler, III. grupta bronz sikkeler, IV. grupta Lykia bölge'sinin başkenti statüsündeki kentlerin sikkeleri (Kyeanei, Limyra, Pınara ve Tlos) ve V. grupta ise IV. grupta adı geçen başkent statüsüne yenisi eklenmektedir.⁴¹⁶ V. gruba eklenen başkent statüsündeki yeni kentler ise Apollonia, Dias?, EIT?, Hippokome, Ksanthos, Kyaneia, Myra, Oinoanda/Termessos Minor'dur.⁴¹⁷

⁴¹⁰Tietz, s. 250 dn. 90.

⁴¹¹Tietz, s. 250 dn. 91.

⁴¹²Tietz, s. 250.

⁴¹³Roos, TSEC, s. 86.

⁴¹⁴Roos, TSEC, s. 86.

⁴¹⁵ Roos, TSEC, s. 85; Ayrıca bkz. A. Tolga Tek, **Arykanda Kazılarında Bulunan Antik Sikkeler Üzerine İncelemeler**, Ankara, 2002, s. 46.

⁴¹⁶ H.A. Troxell, **Coinage of the Lykian League**, American Numismatic Society, **Numismatic Notes and Monographs**, New York, 1982, ss. 111-184.

⁴¹⁷Troxell, s. 185-225.

SONUÇ

Kuzey Batı Lykia dağlık coğrafyasında yer alan Hippokome, Karia ile sınır bölgede yer almaktadır. Ancak yapılan çalışmalar ve ele geçen belgeler neticesinde Hippokome'un Lykia'ya ait bir antik yerleşim olduğu kabul edilmektedir. Yapılan epigrafik, coğrafi ve arkeolojik çalışmalar neticesinde Hippokome, Hamam Yazıtı'nın verilerine göre bir Geç Hellenistik Dönem'e ait bir polis olabileceği ileri sürülmektedir. Ancak adı ilk kez Roma dönemine ait bir yazıtta geçen Oktapolis'in bir üyesi olup polis özelliğini koruyup koruyamadığı henüz bilinmemektedir. Hippokome'da henüz yapılan bilimsel kazı çalışması yapılmadığı için ve yeterli bulgulara rastlanmadığı için kentin statüsü farklı fikirlere ve yorumlara açıktır. Kent, aktif yerleşim gördüğü en erken dönem Hamam Yazıtı'nın ele geçmesiyle Geç Hellenistik Dönem'dir. En geç dönem ise kent akropolünün en tepesinde bulunan Bizans dönemine ait sur duvarıdır. Böylece Hippokome, MÖ 1. Ya da 2. Yy ile M. S. 1. yy'ın son dönemleri arasında yerleşim görmüş olduğu akla gelmektedir.

Hamam Yazıtı'nda adı geçen yerleşimlerin, bağışçı isimleri ve miktarları ile anılması sebebiyle Hippokome ile politik ve sosyal bir ilişki içerisinde oldukları saptanmıştır. Ancak, yerleşimlerin konumları hakkında birçok fikir ayrılıkları yaşansa da Hippokome civarında oldukları araştırmacılar tarafından neredeyse kabul edilmiştir. Bununla birlikte bağışçı yerleşimlerin Hippokome'un civarında olduğu varsayılırsa coğrafi ve hidrografik özellikler bakımından benzerlik gösterdiği akla gelmektedir. Bu düşünceyle beraber Hippokome'un statüsünün kesin olarak bilinmemesinin yanı sıra neden Hippokome'u ortak hamam inşaatı için tercih ettikleri sorusu henüz sonuçsuz kalmıştır. Oktapolis'in adı Hamam Yazıtı'nda yer almamakta ve kentin statüsün hakkında bölge ya da yerleşim alanı mı olduğu hakkında fikir ayrılıkları vardır. İlk kez MS 1. Yy' da bir yazıtta anılan Oktapolis, Geç Hellenistik Dönem'de ele geçen epigrafik belgelere göre, Hippokome ile yazılı bir bağ kurmamıştır. Ancak bu bir varsayımdır.

Patara Yol Anıtı'nda anılan Oktapolis'in ve Hippokome'un aynı güzergâh üzerinde anılması sonucun aralarında teritoryal bir ilişki olabileceği sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte Hippokome ve yol hattı üzerinde olan Lyrnai'nin Oktapolis'in birer üyesi olduğu saptanmıştır. Hamam Yazıtı'nda adı geçmeyen

Symbra'nın Patara Yol Anıtı'nda ki güzergâhta anılması nedeniyle Oktapolis'in sekizinci üyesi olduğu ihtimali doğmuştur. Geç Hellenistik Dönem'de polis statüsü taşıdığı düşünülen Hippokome'un Roma döneminde Oktapolis'in bir üyesi olması kentin bir statü kaybı yaşadığı ihtimalini taşıdığı anlaşılmaktadır.

Hippokome kent kalıntıları üzerine yapılan araştırma sonucunda, kentin güney yönünde kalan nekropolde kayaya oyulmuş mezarlara rastlanmaktadır. Kaya mezarları detaylı olarak ilk kez 1969 yılında Paova Roos tarafından detaylı incelenmiştir. Geç Hellenistik ve Rome dönemine tarihlenen kaya mezarları, civarda yerleşimlerin kaya mezar özellikleri ile karşılaştırmalar yapılarak tekrar ele alınmıştır. Mezarlar üzerinde ve ya civarında rastlanan nişlere Hippokome'da sıkça rastlanmaktadır. Roos, çalışmasında kentte sıkça seramik kalıntılarına rastlandığını ifade etmiştir. Ancak kent seramikleri hakkında detaylı bir çalışma henüz yapılmamıştır. Bunun yanı sıra 2005 yılında defnecilik faaliyeti sonucunda ele geçen yaklaşık 184 adet sikkeler için bir katalog oluşturulmuştur. Sikkelerin buluntu yeri kesin olarak bilinmediği için yorum yapmak oldukça sınırlıdır.

Batı Lykia coğrafyasında yer alan Hippokome antik yerleşiminin tarihi coğrafyası, hidroğrafyası, statüsü ve epigrafik belgeler yapılan araştırmalar neticesinde detaylı olarak ele alınmıştır. Hamam Yazıtı'ı ve Patara Yol Anıtı, Hippokome ve çevre yerleşimler hakkında oldukça faydalı olmuştur. Hippokome ve yakınlarında anılan Kalynda, Lyrnai, Oktapolis, Symbra, Telandros detaylı olarak incelenmiştir. Hippokome ve civarda yapılacak olan ayrıntılı araştırmalar, Hamam Yazıtı'nda anılan yerleşimlerin keşfinde ve diğer antik kalıntıların bulunmasında oldukça fayda sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Akurgal, Ekrem, **Die Kunst Anatoliens von Homer bis Alexander**, Gruyter, Berlin, 1961.

Aristoteles, Fragmenta Verie, **Yunan Lirikleri**'den aktaran Karabulut, Büşra. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018.

Arkwright, Werner. "The Frontier of Lycia and Caria", **JHS**, Cilt: 15: 1985, ss. 93-99.

Arundell, Francis Vyvyan Jago. **Discoveries in Asia Minor; including a description of the ruins of several ancient cities, and especially Antioch of Pisidia**, Cilt: I-II, Londra, 1834.

Varkıvanç, Burak. **Türsteine aus Kaunos in Studien zur Religion und Kultur Kleinasien und des ägäischen Bereiches** Festschrift für Baki Ögün zum 75. Geburtstag (Asia Minor Studien, 39), Bonn, 2000.

Balzat, Sebastien Jean. **Names in EPM in Southern Asia Minor-A Contribution to the Cultural History of Ancient Lycia**, Mitteilungen Der Kommission Für Alte Geschichte und Epigraphik Des Deutschen Instituts, Cilt 44, 2014.

Bean, George Edward. "**Notes and Inscriptions from Caunos**", JHS, 1953.

Bean, George Edward. **Eski Çağ'da Lykia Bölgesi**, (Çev. H. Kökten). İstanbul, 1997.

Bean. George Edward. **Turkey's Southern Share**, London, 1968.

Benndorf, Otto. Ve Niemann, George. **Reisen in Lykien und Karien, Reisen im Südwestlichen Kleinasien 1.** Viyana, 1884.

Biagi, S. “Le Stadiasmos de Patara et la definition de l’espace romain dans la nouvelle province de Lycie-Pamphylie”, **Res Antiquae** 5, 2008, ss. 299-307.

Bresson, Alain. “**Rhodes and Lycia in Hellenistic Times**”, (Ed.) V. Gabrielsen, L. Hannestad ve J. Zahle (Ed.), *Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society, Studies in Hellenistic Civilization* 9, Aarhus, 1999.

Carruba, Onofrio. “**Neues zur Frühgeschichte Lykiens**”, (Ed.) Blakolmer ve Zeiten, Fremde. *Festschrift für Jürgen Borchhardt*, Cilt: I. Viyana, 1996.

Fellows, Charler. **An Account Of Discoveries In Lykia: Being a Journal Kapt During a Second Excursion in Asia Minor by Charles Fellows**, Londra, 1840-1841.

Gouffier, Choiseul, Gabriel, Marie ve Florent, Augusta. **Voyage pittoresque dans l'Empire ottoman, en Grèce, dans la Troade, les îles de l'Archipel et sur les côtes de l'Asie-mineure**, Paris, 1782.

Collignon, Mieg. ve L'Abbé Duchesne, “**Rapport sur un voyage archéologique en Asie Mineure**”. *Bulletin de correspondance hellénique*, c. 1: 1877, ss. 361-376.

Cousin, George. “**Voyage en Carie**”, *Bulletin de correspondance hellénique*, Cilt: II, 1900.

Demargne, Pierre. **Fouilles de Xanthos V, Tombs Maisons, Tombes Rupestres et Sarcophages**, Paris, 1974.

Dinç, Senem. “Hellenistik ve Roma Çağları Likyası’nda Sympoliteialar”, **Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü**, İstanbul, 2009.

Edward, Forbes. Abel, Thomos ve Brimage, Spratt. **Travels in Lycia Milyas ans the Cibyratis**, (Ed.) by T.a.B Spratt and E.Forbes, In Company With The Late Rev. E.T.Daniell, Londen,1847.

Farrington, Andrew. **The Roman Baths of Lykia, An Architectural Study/** Likya'daki Roma Hamamları Mimari Araştırmaları, Ankara, The British Institute of Archeology, 1995.

Beaufort, Francis. **Karamania or A Brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity with Plans**, Londra, 1811.

Fraser, Peter M. ve Bean, George Adward. **The Rhodian Peraea and Islands**, Oxford, 1954.

Gay. Kirstan A. ve Thomas Corsten, “ **Lycian tombs in the Kibyratis and the extent of Lycian Culture**” Anatst, 2006.

Cousin, George. “Voyage en Carie”, **Bulletin de correspondance hellénique**, Cilt: 24: 1900, ss. 24-69.

Georgacas, Demetrius J. **The Names for tine Asia Minor Peninsula and a Register of Surviving Anatolian Pre-Turkish Placenames**, (Beitrage zur Namenforschung. Neue Folge, Beiheft 8), Heidelberg, 1971.

Hellenkemper, Hansgerd ve Hild Friedrich. **Tabula Imperii Byzantini 8**, Lykien und Pamphylien, Verlag Der Österreichischen Wissenschaften, Viyana, 2004.

Head, V. Barclay. **Historia Numorum**, Oxford, 1911.

Henry, Oliver. “Wood Reflections on Stone Tombs in Southwest Asia Minor”, **Kazı Sonuçları Toplantısı**, Cilt: III, 2010.

Hild, Friedrich. “Die Lykische Oktapolis und das Bistum Lornaia”, **EA** 32, 2000, ss. 151-153.

Hoskyn, R. “Narrative of a Survey of a part of the South Coast of Asia Minor; and of Tour into the Interior of Lykia in 1840-1”, **Journal of the Royal Geographical Society**, Cilt: 12: 1842, ss. 143-161.

Jameson, Sh, “The Lycian League: Some Problems in its Administration”, **ANRW**, 7, 1980, Cilt. II: ss. 832-855.

Jones, Author. H. M. **The Cities of the Eastern Roman Provinces**, Oxford, 1971.

Kaletsch, Hubert. Der Neue Pauly, **Brill Online Reference Works**, Telandros, 2002.

Karabulut, Büşra. “**Batı Lykia Coğrafyasında Oktapolis**”,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2018.

Karabulut, Büşra. “Batı Lykia’da Oktapolis’in Politik Yapısı”, **Eski Çağ Yazıları 13-Akron 17**, Bilgin Kültür Sanat, Ankara, 2019, ss. 69-96.

Kaya, Özgür. **Antik Çağ Karia Bölgesi Kaya Mezarlarında Ion ve Dor Düzeni Uygulamaları**, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla, 2018.

Keen, Antony G. “Dynastic Lycia”, **A Political of History of the Lycians and Their Relations with Foreign Powers**, Leiden-Boston-Köln, 1998. ss. 362-545.

Kjeldsen, K. ve J. Zahle, “Lykische Gräber”, **Ein Vorläufiger Bericht**, AA, 1975, ss. 50-50.

Machatschek, “**ie Nekropolen und Grammüler im Gehier von Elainssa Sebaste und Korykos im Rauhen Kilikten**, Denksehr Wien 96. TAM Erg. Bd. 2, Wien, 1967.

Magie, David, **Roman Rule in Asia Minor**, Volume I-II, Prienceton, 1950.

Marek, Christian. “**Die Inschriften von Kaunos**” Münih, 2006.

Marek, Christian. “Kaunos und Lykien”, **Gephyra**, Cilt: 14: Adalya, 2011, ss. 57-60.

Mayer, Leo Ary. Ve Garstang, John, **Index of Hittite Names 1: Section A. Geographical**, British of School Archaeology in Jerusalem Supplementary 1, Londra, 1923.

Migeotte, Leopald. **Les souscriptions publiques dans les cités grecques**, Cenevre, 1992.

Mühlbauer, Lore. **Lykische Grabarchitektur**, Vom Holz zum Stein, Wien, 2007.

Onur, Fatih. “Antik Veriler Işığında Lykia’nın Hidrografyası”, **Likya İncelemeleri I**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2002, ss. 53- 61.

Onur, Fatih. “Patara Yol Anıtı /The Monument of Road at Patara”, (Ed.) H. Işık ve E. Dünder, **Lukka'dan Likya'ya: Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi**, Yapı Kredi Yayınları Anadolu Uygarlıkları Serisi 5, İstanbul, (2016b), ss. 570-577.

Onur, Fatih. Stadiasmus Patarensis’te Yollar, Yerleşimler ve Teritoryumlar, N. E. Akyürek Şahin, M. E. Yıldız ve H. Uzunoğlu (Ed.), **Eskiçağ Yazıları 8 [AKRON 10]**, İstanbul, (2016a), ss.73-126.

Aytaçlar, Pınar Özlem. ve Gürbüzler, Mehmet. “Symbralı bir Kadının Idyma’da bulunan Oda Mezarı” **Arkeoloji Dergisi**, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 2007, ss.133-142.

Polla. S ve E. Rinner, “Der Stadiasmos und das Lykische Strassennetz”, (Ed.) G. Grobhoff- F. Mitenburg, **Untersuchungen zum Stadiasmos von Patara Modellierung und Analyse eines Antiken Geographischen Streckennetzes**, Bern, 2009, ss. 63-88.

Reger, Gary. “The Relations between Rhodes and Caria from 246 to 167 BC”, (Ed.) V. Gabrielsen, L. Hannestad ve J. Zahle, **Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society, Studies in Hellenistic Civilization 9**, Aarhus,1999, ss. 76-97.

Ritter, Carl. **Die Erkunde von Asien**, Walter De Gruyter Incorporated, Cilt: II, Berlin, 1859.

Robert, Louis. “Documents d'Asie Mineure”, **Bibliothèques de l'Ecole française d'Athènes et de Rome - Série Athènes**, Cilt: II, 1987, ss. 271-281.

Robert, Louis. “Documents d'Asie Mineure”, **Bulletin de correspondance hellénique**, 1982, ss. 309 – 378.

Robert, Louis. “Villes et monnaies de Lycie”, **Hellenica**, 1955, Cilt: 10: ss.188-222.

Robert, L. **A travers l'Asie Mineure: Poètes et prosateurs, monnaies grecques, voyageurs et géographie**, Paris (BEFAR 239), 1980.

Robert, Louis. **Opera Minora Selecta IV**, Amsterdam Hakkert 19XX, 1974.

Roos, Paova. “Topographical and Other Notes on South-Eastern Caria”, **Opuscula Atheniensia IX**, 1969, ss. 59-93.

Roos, Paova. "Survey of rock-cut chamber-tombs in Caria", **1. South-Eastern Caria and the Lyco-Carian borderland, (SIMA 72: 1)**, Göteborg, 1985.

Roos, Paova. "A forgotten tomb at Hippokome and its neighbours", **Opuscula 1**: ss. 137-144, 2008.

Roos, Paova. **Survey of rock-cut chamber tombs in Caria**, 2. Central Caria, Savedalen, 2006.

Roosevelt, Christopher. **Symbolic Door Steale and Graueside Monuments in Western Anatolia**, Article in American Journal of Archeology, Jauray, 2006.

Rousset, Denis. "Le stadiasme de Patara et la géographie historique de la Lycie: itinéraires et routes, localités et citiés", (Ed.) P. Brun, L. Cavalier, K. Konuk ve F. Prost, **Euploia. La Lycie et la Carie antiques**. Bordeaux, 2013, ss.63-75.

Ruge, W. RE 8/2, col. 1926, s.v. Hippukome, 1913.

Ruge, W. RE 4 A1, col. 1095, s.v. Symbra, 1931.

Ruge, W. RE 5 A1, col. 193, s.v. Telandros, 1934.

Salway. Benet, "The perception and description of space in Roman itineraries, (Ed.) M. Rathmann, **Wahrnehmung und Erfassung geographischer Räume in der Antike**, Mainz am Rhein, London, 2007 ss. 181-211.

Schuler, Christof. **Der Neue Pauly**, Cilt: III, Daidala, 1997, ss. 271-272.

Schuler, Christof. "Ein Vertrag zwischen Rom und den Lykiern aus Tyberrissos", (Ed.) Cristof, Schuler, **Griechische Epigraphik in Lykien**, Kolloquiums, München, 24-26 Februar, Viyana, 2007, ss. 51-79.

Schuler, Christof. **Ländliche Siedlungen und Gemeinden im hellenistischen und römischen Kleinasien**, Alman Arkeoloji Enstitüsü, Münih, 1998.

Schuler, Christof. “Priester $\pi\rho\acute{o}$ πόλεως in Lykien: Eine neue Inschrift aus dem Territorium von Patara”, **Vestigia**, Cilt: I, Münih, 2010, ss. 69-86.

Schürr, Diether. **Mit Quintus Durch Lykien I-VII**, Quintus Von Smyrna, 2010.

Seyer, Martin. “Two Rock-Cut Temple Tombs in the Area of Boubon.” **(TRB)**, (Ed.) C. Kokkinia (Hrsg.) Boubon, 2006.

Seyer, Martin. **The Lycian Inscribed Monuments Project: 2006 Campaign**, Avusturya Bilimler Akademisi, ANMED 5, 2007.

Skylaks, P: **Periplos**, **Mediterranean Journal Of Humanities**, 2012.

Strathmann, Cordelia. **Grabkultur im antiken Lykien des 6. Bis 4. Jahrhundert v.Chr.** Franckfurt am Main, 2002.

Şahin, Sencer. **Stadiasmus Patarensis, Itinera Romana Provinciae Lyciae / Likya Eyaleti Roma Yolları**, İstanbul, 2014.

Şahin, Sencer. “Der neronische Leuchtturm und die vespasianischen Thermen von Patara”, **Gephyra**, 2018.

Şahin, S. ve Mehmet Adak, **Stadiasmus Patarensis. Itinera Romana Provinciae Lyciae**, İstanbul, 2007.

Takmer, Burak. “Lex Portorii Provinciae Lyciae”, **Ein Vorbericht über die Zollinschrift aus Andriake aus neronischer Zeit**, **Gephyra**, Cilt: IV, 2007, ss.165-188.

Takmer, Burak. “Lykia Oroğrafyası”, **Likya İncelemeleri I**, 2002, ss. 33-52.

Tek, Ahmet Tolga. **Arykanda Kazılarında Bulunan Antik Sikkler Üzerinde Yeni İncelemeler, (Yayınlanmış Doktora Tezi) Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 1971-2000 Sezonları, Antalya, 2002.

Texier. Charles, **Description de l'Asie Mineure: faite par ordre du gouvernement français en 1833 - 1837**, Cilt: I-III, Paris, 1834.

Tietz, Werner. **Der Golf von Fethiye**, Politische, ethnische und kulturelle Strukturen einer Grenzregion vom Beginn der nachweisbaren Besiedlung bis in die römische Kaiserzeit, Bonn, 2003.

Tüner, Ninal. “Lykia’nın Yerleşim Coğrafyasında Yeni Lokalizasyonlar”, **Likya İncelemeleri I**, 2002, ss. 60-78.

Zgusta, L. **Kleinasiatische Ortsnamen**, Beiträge zur Namensforschung, Heidelberg, 1984.

ANTİK KAYNAKÇALAR

Gaius, Plinius Secundus. **Naturalis Historia** Mayhoff, C. (Ed.). C. Plini Secundi Naturalis Historiae Libri XXXVII. Vols. 1-5. 1892-1909.

Herodotos, **Historiae**, Legrand, Ph.-E. (Ed.). Herodote. Histoires, 9 vols. Paris: Les Belles Lettres, 1: 1932; 2:1930; 3: 1939; 4 (3rd edn.): 1960; 5: 1946; 6: 1948; 7: 1951; 8: 1953; 9: 1954 (repr. 1: 1970; 2: 1963; 3: 1967; 5: 1968; 6: 1963; 7: 1963; 8: 1964; 9: 1968).

Ptolemaios, **Geographia**, Nobbe, C. F. A. (Ed.). Claudii Ptolemaei geographia, vols. 1-2. Leipzig: Teubner, 1: 1843; 2: 1845 (repr. Hildesheim: Olms, 1966).

Quintus Smyrnaeus. **Posthomerica** (Ed.) Vian, F. Quintus de Smyrne. La suite d'Homere, 3 vols. Paris: Les Belles Lettres, 1: 1963; 2: 1966; 3: 1969.

Skylaks Periegetes, **Periplus Scylacis**, Muller, K. (Ed.). Geographi Graeci minores, vol. 1. Paris: Didot, 1855 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

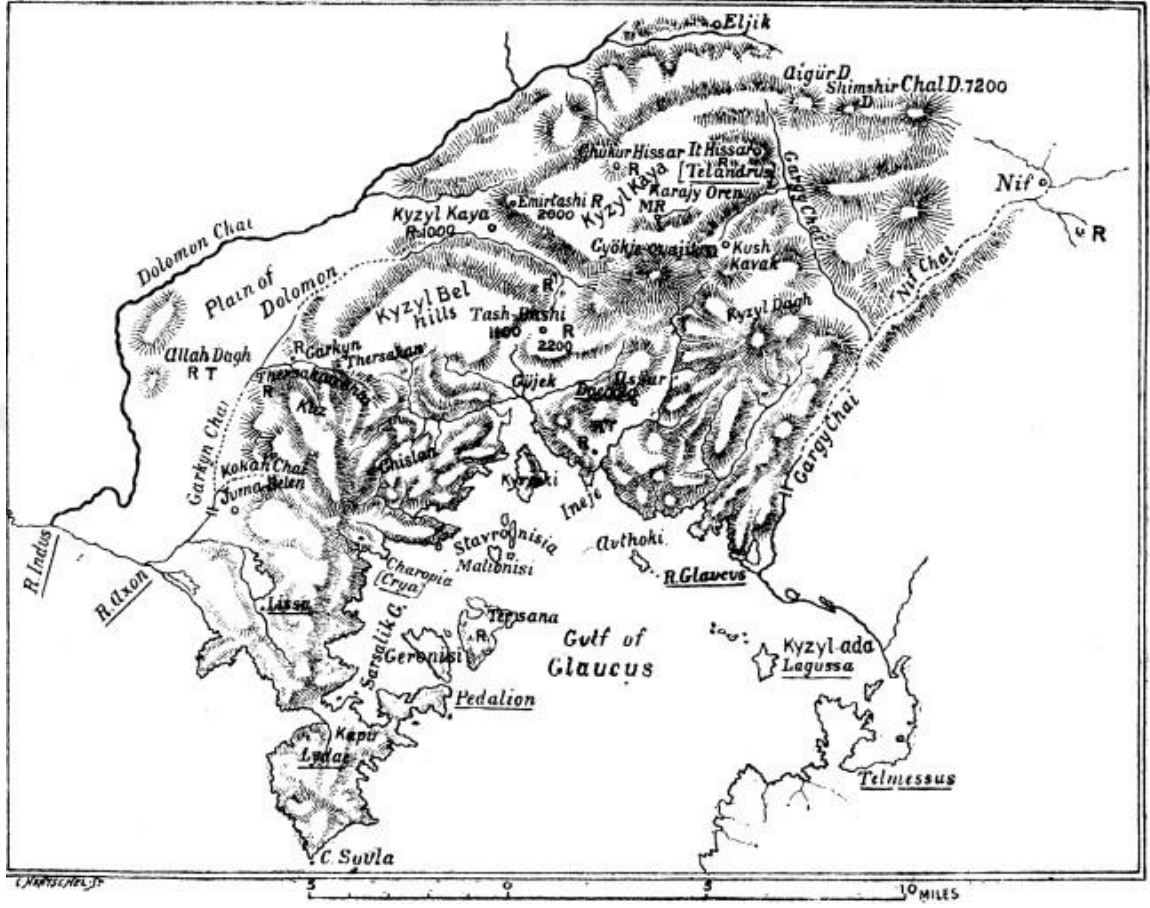
Stephanos Byzantinos, **Ethnika** , (Ed.) Westermann, A, Stephanii Byzantii, Ethnikon. Lipsae, 1839.

Strabon, **Geographica**, A. Meineke, A. (Ed.). Strabonis geographica, 3 vols. Leipzig: Teubner, 1877 (repr. Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1969).

Ek 1: Haritalar

Harita 1: Kuzeybatı Lykia Glaukos Çayı, Aygır Çayı ve Akarsu Kolları.

Kaynakça: W. Arkwright, The Frontier of Lycia and Caria, s. 93

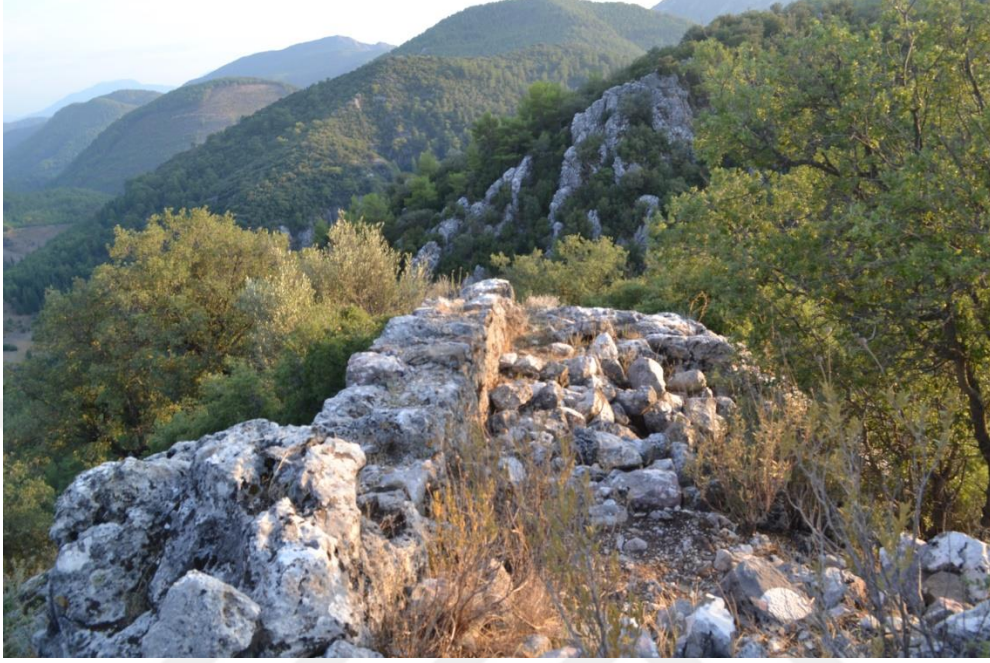
Harita 2: Kuzaybatı Lykia Yerleşim Alanları.

Kaynakça: Paova Roos, South-Eastern Caria and the Lyco-Carian Borderland s. 141

Ek 2: Resimler

Resim: 1 Hippokome Bizans Sur Duvarı.

Resim: 2 Hippokome Sur Duvarına Güney Yönünden Bakış.

Resim: 3 Hippokome Kare Sarnıç.

Resim: 4 Hippokome- Oktapolis Demos'unun Bir İmparatora İthaf Yazıtı.

Kaynakça: Sencer Şahin, Stadiasmus Patarensis s. 190

Resim: 5 Hippokome, Bahçe Duvarlarında Blok Taşlar.

Resim: 6 Hippokome, Heykel Kaidesi?

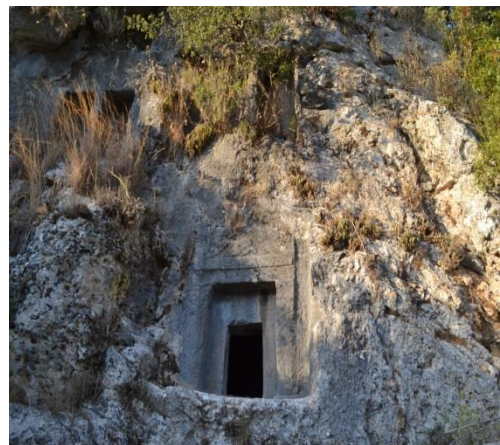
Resim: 7 Hippokome, Öğütme Taşı?

Resim: 8 Hippokome, Tapınak Kaya Mezar 1 ve Mezar 2.

Resim 9: Hippokome, Sütünsüz Kaya Mezarları.

Resim: 10 Hippokome, Kaya Mezarı Tympanumda Kalkan.

Resim: 11 Hippokome, Kaya Mezarı Civarında Niş.

Resim: 12 Hippokome, Güney Yamaçta Merdivenli Yapı.

Resim: 13 Stadiasmus Patarensis, Üç Boyutlu, B yüzü.

Anıtın Üç Boyutlu Görünümü: B-Yüzü

Kaynakça: Sencer Şahin, Stadiasmus Patarensis, s. 29

Resim: 14 Stadiasmus Patarensis B yüzü GZR. 11-14.

Kaynakça: Sencer Şahin, s. 168

Resim: 15 Kalynda-Kozpınar Duvar Kalıntıları.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 191

Resim: 16 Hippokome-Lyrnai Claudius Yolu.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 191.

Resim: 17 Lyrnai-Karacaören Yapı Kalıntıları.
Duvar Kalıntısı.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 188.

Resim: 18 Karacaören Lyrnai

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 188.

Resim: 19 Kayadibi Kaya Mezar Kalıntıları
Oda Kalıntıları.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 187.

Resim: 20 Çukurhisar-Oktapolis.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 187.

Resim: 21 Çukurhisar-Oktapolis.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 22.

Resim: 22 Symbra- (Nif).

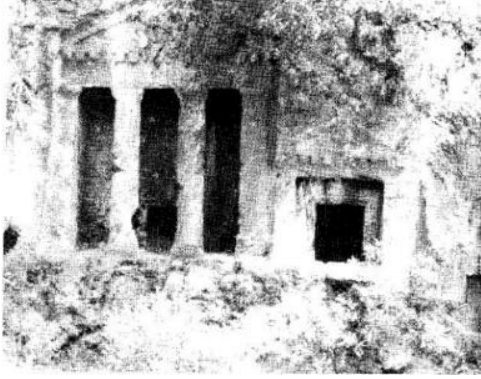
Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 207.

Resim: 23 Hippokome (Çöğmen)-Symbra (Nif) Antik Yol Kalıntısı.

Kaynakça: Sencer Şahin, SP, s. 207.

Resim: 24 Hippokome Kaya Mezar 1 ve mezar 2. **Resim: 25** Hippokome Kaya Mezar 2.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim: 26 Hippokome, Kaya Mezarı 3.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim: 27 Hippokome Kaya Mezarı 4.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim: 28 Hippokome, Kaya Mezar 4 Tympanum. **Resim: 29** Hippokome Kaya Mezar 5 Tympanum.

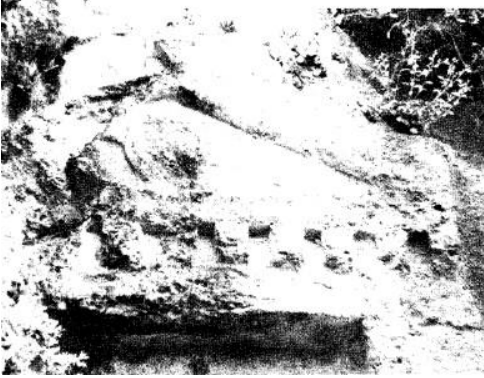

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim: 30: Hippokome, Kaya Mezarı 6'nın Alınlığı. **Resim: 31:** Hippokome, Kaya Mezar 6 Tympanumu.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim 32: Hippokome, Kaya mezar 7 ve Nişi. **Resim 33:** Hippokome, Kaya Mezar 7 Tympanum.

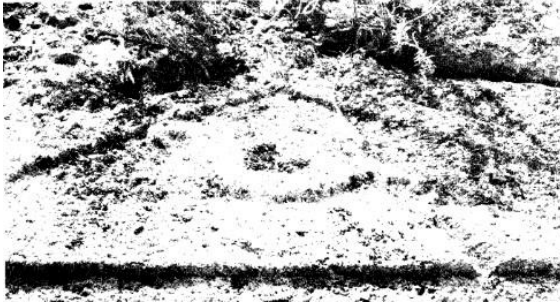

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Resim: 34: Hippokome, Kaya Mezar Tympanum. **Resim: 35:** Hippokome, Kaya Mezar 8-9.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Kaynakça: Paova Roos, SSL, s. 60.

Ek 3: Sikke Kataloğu

Envanter No: 16105

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Vitellius'un büstü ile çevresinde soldan sağa "AVITELLIUS-GERM-IMP-AVG-TRP" yazısı ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde tripot lebes etrafında "XVVIR-SACR" yazısı yer almaktadır. Lebes üzerinde yunus balığı sağ yöne doğru atlar vaziyette belimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön yüzde ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC, Roma, cilt. I, (370 s. 272) ; RIC 1, Cilt.I (86, s.272) **Resim:** 36

Sikke Dönemi: Roma MS 69 İmparator Vitellius

Envanter No: 16106

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 18,5 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

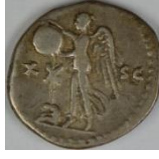
Ön Yüz: Sağa yönelmiş, profilden Vespasianus büstü etrafında "IMP-CAESER-VESPASIANUS-SAVG" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Seçilebilen noktalı bordür içinde, yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Pax sol elinde kadukeus sağ elinde bir dal tutmaktadır. Etrafında ise "COS(ITER)-TR-POT" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE2 ciltII (21, s. 4); **Resim:** 37

Sikke Tarihi: Roma MS 69-79 İmparator Vespasianus

Envanter No: 16107

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık: 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen seçilebilen noktalı bordür içerisinde, Sağa dönmüş, profilde imparator Vespasianus büstü etrafında sağdan sola yazılmış ‘‘ DIVVS-AVGUSTVS-VESPASIANUS’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde sola hareketli Victaria, elleri arasında küre tutmaktadır. Kürenin hemen altında ‘‘XX’’ monogramı, arkasında ise ‘‘SC’’ monogramı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön yüz sağdan sola, arka yüz soldan sağa

Benzerleri: BMC RE2, cilt II. 247, s. 51; RIC2/1, cilt. III 1068 S. 135. Resim: 38

Dönemi: Roma MS 69-79 İmparator Vespasianus

Envanter No: 16108

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator büstü etrafında sol yönlü yazılmış ‘‘ (IMP)CAES(AR)-VESPASIANVS’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktoli bordür içerisinde sol profilden, taht üzerinde oturan Annona etrafında ‘‘ANNONA-AVG’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön yüz ve arka yüz soldan sağa

Benzerleri: BMC RE2, CiltII 296 s.51; RIC2/1 969 S. 128 Resim: 39

Dönemi: Roma MS 69-79 İmparator Vespasianus

Envanter No: 16109

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık: 3,35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında sağdan sola yazılmış ‘‘IMP-CAES-DOMI(TIAN)VS-AVG-PM’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde sağa hareketli, bir elinde kalkan diğer elinde mızrak tutan Minerva, etrafında soldan sağa ‘‘TRPOT-II COS-VIII DES-XPP’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RCS 120 no.219; RIC2 70 s.725 **Res: 40**

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16110

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı = 18mm Kalınlık=2 mm Ağırlık: 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında (IMP)CAES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TRP-VIII’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde sol profilde ayakta duran Minerva’nın ayağının yanında kalkan bir eliyle mızrak diğeriyle şimşek demeti tutmaktadır. Etrafında ise ‘‘IMP-XIX-COS-XIII-CENS-PPP’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

REF: RIC2 cilt II. 250 no. 670; Ex Hirsch 155, 1987 no.519 **Res: 41**

Dönemi: Roma MS 81-89 İmparator Domitianus

Envanter No: 16111

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık = 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında (IMP)CAES-DOMIT-AVG-GERMPM-TRP-VII” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisinin üzerinde ayakta betimlenen Minerva, sağa hamle yapar halde, bir elinde mızrak tutar diğerinde kalkan tutmaktadır. Etrafında ise “ IMP-XX-COS-XV-GENS-PPP” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 ciltII/I no.719; BMC RE2 no. 176; RSC no.265 **Resim:** 42

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16112

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilmiş İmparator Domitianus büstü, etrafında “(IMP)-CAES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TRP” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde, sağa doğru hamle yapar pozisyonda, bir elinde kalkan diğer elinde mızrak tutan Minerva tasvir edilmektedir. “IMP-XXI-COS-XV-CENS-PPP” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 ciltII. no.725; Ex Hirsch 120 no. 219 **Resim:** 43

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16113

Buluntu Yeri: Hippkome Antik Kenti

Ölçüsüleri: Çap = 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TR-PX’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde ayakta ve sola dönük halde, ayağının yanında kalkan, bir elinde mızrak diğer elinde şimşek demeti tutan Minerva tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘IMP-XX(COS ?) GENS-PPP’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 Cilt. II no.741; **BMC RE2** cilt. II no.205; **RSC** no.279 **Resim:** 44

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16114

Ölçüleri: 19x2 mm

Ağırlığı: Çap = 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden imparator Domitianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TRP-XI’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülenilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde Minerva; ayakta bir elinde mızrak tutar vaziyette tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘IMP-XXI-COS XVI-CENS-PPP’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC no. 207; RIC2 Cilt II no. 742; CBN no. 186 **Resim:** 45

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16115

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında ‘IMP-CAES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TRP-XIII’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Sağa doğru kısmen görünmeyen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde Minerva; bir elinde kalkan diğer elinde mızrak tutar haldedir. Figür etrafında ‘IMP-XXII-COS-XVI-GENS-PPP’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE2 Cilt. II no.216; RIC2 cilt. II no.762 **Resim:** 46

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparator Domitianus

Envanter No: 16116

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap = 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık = 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Domitianus büstü, etrafında ‘(IMPCA)ES-DOMIT-AVG-GERM-PM-TR-PXV’ yazmaktadır.

Arka Yüz: Minerva, ¾ oranında sola dönük, sağ ayağının yanında kalkan, bir elinde mızrak ile betimlenmektedir. Etrafında ise soldan sağa ‘IMP-XXII-COS-XVII-GENS-PPP’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüz soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II/I no. 741; BMC RE2 cilt. II no. 205; RSC no.279 **Resim:**

47

Dönemi: Roma MS 81-96 İmparatoru Domitianus

Envanter No: 16117

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap =19 mm Kalınlık =2 mm Ağırlık = 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: İmparator Nerva sağ profilden betimlenmekte, etrafında ‘‘IMP-NERVA-CAES-AVG-PM-TRP-COS II-PP’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Güçlükle görünen noktalı bordür içerisinde sola  /4 oranında dönük Fortuna, bir elinde gemi dümeni diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında ise ‘‘FORTUNA-AVGVST’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü:  n ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 16 no.224 **Resim:** 48

Dönemi: Roma MS 96-98 İmpartoru Nerva

Envanter No: 16118

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri:  ap = 19mm Kalınlık =2 mm Ağırlık = 3,25 gr

Sikke Metali: AG

 n Yüz: Noktalı bordür içerisinde sa  profilden İmparator Nerva büstü, etrafında ‘‘IMP-NERVA-CAES-AVG-PM-TRP-COSII-PP’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde sola dönük vaziyette taht üzerinde oturan Salus, sağ elinde mısır koçanı tutmaktadır. Etrafında ‘‘SALUS-PVBLICA’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü:  n ve arka yüzde sağdan sola

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 20 no. 3; RIC2 cilt. II 9 no. 223 **Resim:** 49

Dönemi: Roma MS 96-98 İmparator Nerva

Envanter No: 16119

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 9 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık = 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden drapeli İmparator Traian büstü, etrafında“(IMP-CAES-NER-TRAIAN)M-AVG-GERM-DAC” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Sola ¾ oranında dönük, ayakta duran Felicitas, bir elinde kadukeus diğer elinde bereket boynuzu kornukopia tutmaktadır. Etrafında ise “PARTICO-PM-TRP-COS VI- PP-SPOR” yazmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 629, no.122; RIC2 cilt. II 333, no.268 **Resim:** 50

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparatoru Traian

Envanter No: 16120

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı = 18mm Kalınlığı=1,5 mm Ağırlığı: 3,25 gr

Sikkenin Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-CAESNER-TRAIAN-OPTIMO-AVG-GER-DAC” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde sola dönük halde taht üzerinde Fortuna, bir elinde gemi dümeni diğer elinde bereket boynuzu kornukopia tutmaktadır. Etrafında “PM-TRP-COS VI-PP-SPOR” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 203, no.60; RIC2 cilt. II 173, no.256 **Resim:** 51

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparatoru Traian

Envanter No: 16121

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 19 mm Kalınlığı=2 mm Ağırlığı: 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden drapeli İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESNER-TRAIANO-OPTIMO-AVG-GER-DAC’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük ayakta erkek figürü bir elinde patera diğer elinde buğday başağı tutmaktadır. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS VI-P(?)’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 348 **Resim:** 52

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16122

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlığı=2 mm Ağırlığı= 2,95 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESNER-TRAIANO-OPTIMO-AVG-GER-DAC’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde sağa doğru hareket eden Mars, bir elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ise ‘‘PM-TRP-COS VI-PP SPQR’’ yazmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 537,no. 109; RIC2 cilt. II 337, no. 268 **Resim:** 53

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16123

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlığı=1 mm Ağırlığı= 2, 85 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden drapeli İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-CAESNER-TRAIANO-OPTIMO-AVG-GER-DAC” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Güçlkle görülebilen noktalı bordür içerisinde Virtus sağa hareket halinde ve ayakta, bir elinde parazonium diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ise “(P)M-TRP-CO-SVI-PP(?)” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 563, s. 112; RIC2 cilt. II 337, no.269 **Resim:** 54

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16124

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlığı=1 mm Ağırlığı= 2,85 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden, drapeli İmparator Traian büstü, etrafında “(IMP-CAESNER-TR)IANO-OPTIM-AVG-GER-DAC-PART(HICO)” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde, ¾ oranında sola dönük erkek ayakta, sağ elinde patera sol elinde mısır koçanı tutmakta ve “PM-TRP-COS VI- PP-SPQR” yazar.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 347, no. 268 **Resim:** 55

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16125

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlığı=2 mm Ağırlığı= 3,05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenmiş drapeli İmparator Traian, etrafında ‘‘IMP-CAESNER-TRAIAN-OPTIM-AVG-GERM-DAC’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden drapeli Helios büstü, sola dönük şua taç ile betimlenmektedir. Etrafında ‘‘PARTHICO-PM-TRP-COS VI-(PP-SPQP)’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 326, no. 267 **Resim:** 56

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16126

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Maddesi: AG

Ön Yüz: Sağ profilde İmparator Train büstü, etrafında ‘‘IMP-CAES-NERVA-TRAIAN-AVG-GERM’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Cepheden tasvir edilmiş Victoria, bir elinde çelenk diğerinde palmiye yaprağı ile ayakta betimlenmektedir. Etrafında ‘‘PM-TRP- COS IIII-PP’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 58, no.248 **Resim:** 57

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16127

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüsü: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: İmparator Traian, sağ profilden, etrafında ‘(IMP-CAES)NER-VA-TRA-IA-AVG-GERM’ yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Ayakta ve cepheden betimlenen Victoria, bir elinde çelenk diğer elinde palmye yaprağı tutmaktadır. Etrafında ‘PM-TRP-COS IIII-PP’ yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no.38; RSC no.222 **Resim:** 58

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Traian

Envanter No: 16128

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘IMP-CAESNER-VA-TRAIAN-AVG-GERM’ ifadesi ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde, ayakta ve cepheden betimlenen Herkül; bir elinde lobut diğerinde Nemea Arslanı postu tutmaktadır. Etrafında ise ‘PM-TRP-COS IIII-PP’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzden soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 88, no. 43; RIC2 cilt. II 49, no. 247 **Resim:** 59

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16129

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2,80 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: İmparator Traian sağ profilden tasvir edilmektedir. Etrafında ‘IMP-CAES-NERVA-TRAIAN-AVG-GERM’ yazısı ile edilmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağ profilden Mars, bir elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘PM-TRP-COS IIII-PP’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 95, no. 43; RIC2 cilt. II 52, no. 248 **Resim:** 60

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparatoru Trajan

Envanter No: 16130

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘IMP-CAES-NERVA-(TRAI)AN-AVG-GERN’ yazısı betimlenmektedir.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde, sola dönük halde taht üzerinde oturan Vesta etrafında ‘PM-TRP-COS III-PP’ yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 671, no. 131 **Resim:** 61

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16131

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Roma İmparatoru Traian, sağ profilden betimlenmektedir. Etrafında "IMP-CAES-NERVA-TRAIAN-AVG-GERM" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Sol $\frac{3}{4}$ oranında dönük halde olan Felicitas, bir elinde Victoria diğer elinde ise bereket boynuzu kornukopia ile betimlenmektedir. Etrafında ise "PM-TRP-COS III-PP" yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 74, no. 40; RIC2 cilt. II 38, no.247 **Resim:** 62

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16132

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikken Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında "IMP-NERVA-TRAIANVS-AVG-GER-DACICUS" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde karşılıklı duran imparator ve Victoria; imparator solda mızrak tutmakta, Victoria ise sağda imparatora çelenk uzatmaktadır. Diğer elinde ise palmiye yağı uzatmaktadır. Etrafında ise "PM-TR-COS V- PP" ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 154, no. 53; RIC2 cilt. II 85, no. 250 **Resim:** 63

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparatoru Trajan

Envanter No: 16133

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüsü: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,90 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-(GER-DAC-PM-TRP)” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük, ayakta Victoria bir elinde çelenk uzatır halde diğer elinde palmiye yaprağı tutmaktadır. Etrafında “COS V- PP-SPQR-OPTIMO-PRINC” ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 128, no. 253 **Resim:** 64

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16134

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP” yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Sol profile $\frac{3}{4}$ oranında dönük olan Victoria, bir elinde çelenk uzatmaktadır. Diğer elinde palmiye yaprağı, etrafında ise “COS V-PP-SPQR-OPTIMO-PP-AVG” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde sağdan sola

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 328, no. 76; RIC2 cilt. II 128, no.253 **Resim:** 65

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16135

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC—PM-TRP” yazısı ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük halde kadın (Felicitas?) bir eli ile çelenk uzatmaktadır. Etrafında “COS V-PP-(SPQR)OPTIMO-PRINC” yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 126, no. 252 **Resim:** 66

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16136

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP” yazısı ile ifade edilmektedir.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük, elinde zeytin dalı tutan kadın etrafında “COSV-PP-(SPQR)-OPTIMO-PRINC” yazısı ile ifade edilmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 126, no. 252 **Resim:** 67

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Tarjan

Envanter No: 16137

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TRAIANO-(AVG-GER)-DAC-PM-TRP’’ yazısı ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Kısmen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük Fortuna, bir elinde gemi dümeni, diğer elinde bereket boynuzu kornukopia bulunmaktadır. Etrafında ‘‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 309, no. 74; RIC2 cilt. II 122, no. 252 **Resim:** 68

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16138

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2,75 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-(PM-TRP)’’ yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde Fortuna $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük etrafında ‘‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 309 no. 74; RIC2 cilt. II 122, no. 252 **Resim:** 69

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16139

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘(IMP)-TRAIANO-AVG-GER-(DAC-P)M-TRP’’ yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Sola dönük, taht üzerinde bol dökümlü elbisesi ile oturan Aegitas, etrafında ‘‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-P(RINC)’’ yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 290, no. 72; RIC2 cilt II 119, no. 252 **Resim:** 70

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16140

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında, ‘‘IMP-TRAIANO-AVG-(GER)-DAC-PM-TRP’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görünen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük, ayakta duran Roma elinde Nike, diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında, ‘‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 272, s. 70; RIC2 cilt. II 115, no. 252 **Resim:** 71

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16141

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Madeni: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde 3/4 oranında sola dönük ayakta Spes, etrafında COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 319, no. 75; RIC2 cilt. II 127, no. 253 **Resim:** 72

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16142

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında (IMP-TR)AINO-AVG-GER-DAC-PM-(TRP) yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Sola ¾ oranında dönük ve yer çizgisi üzerinde Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu kornukopia tutmaktadır. Etrafında “COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 118, no. 252 **Resim:** 73

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16143

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC -TRP’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: ¾ oranında sola dönük imparator, ayakta ve bir elinde Nike diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘(COSVP)P-SPQR-OPTIMO-PRINC’’ yazısı ile çevrelenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 273, no. 70; RIC2 cilt. II 115, no. 252 **Resim:** 74

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16144

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3. gr

Sikke Madeni: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘(IMP)-TRAIANO-AVG-GER-DAC-(PM-TRP)’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sağa dönük, ayakta Victoria ‘‘DACIA’’ yazılı çelenk uzatmaktadır. Etrafında, ‘‘COSV-PP-SPQR-OP(TIMO)-PRINC’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 324, no. 75; RIC2 cilt. II 130, no. 252 **Resim:** 75

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16145

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çapı= 19x2 mm Ağırlığı= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden drapeli İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TR(AIANO-AVG-GER)-(DAC-PM-TRP)’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Sola dönük ayakta duran Aegittas, elinde terazi ve bereket boynuzu kornukopia ile betimlenmektedir. ‘‘(CO)S-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 336, no. 76; RIC cilt. III 128, no. 253 **Resim:** 76

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16146

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profildeb tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-(DAC-PM-TRP)’’ yazısı ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Sol profilden betimlenen ve taht üzerinde oturan Minevra, bir elinde Nike diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘COSV-PP-SPOR-OPTIMO-PRINC’’ yazı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. III 116, no. 259 **Resim:** 77

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16147

Buluntu Yeri: Hippokome AntiK Kenti

Ölçüleri: Çapı= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde, sağa dönük profilde tasvir edilen İmparator Traian büstü, etrafında ‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP’ yer alır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde ayakta 3/4 oranında sola dönük Felicitas figürü bir elinde bereket boynuzu diğer elinde kaudukeus tutmaktadır. Etrafı ‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’ yazısı ile çevrelenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 121, no. 292 **Resim:** 78

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16148

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-D(AC-PM-TRP)’ ifadesi ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Güçlkle görülebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde ‘DACIA’ yazısı ile sola dönük taht üzerinde oturur vaziyette ve etrafında ‘COSV-PP-SPQR-OPTIMO-PRINC’ yazısı ile çevrelenmektedir. Yer çizgisi altında ‘DACCAP’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 291, no. 84; RIC2 cilt. II 98, no. 251 **Resim:** 79

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16149

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, sağa dönük profil ile tasvir edilen İmparator Traian büstü, çevresinde "IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-PM-TRP-COSV-PP" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, ¾ oranında sola dönük imparator, bir elinde çelenk diğer elinde bereket boynuzu, diğer elinde patera tutmaktadır. Etrafında "SPQR-OPTIMO-PRINC" yazısı ile çevrelenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 206, no. 60; RIC2 cilt. II 184, no. 256 **Resim:** 80

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16150

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Madeni: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağa profilde İmparator Traian büstü, etrafında "IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSV-PP" yer alır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen Noktalı bordür içerisinde yer çizgisi üzerinde ayakta karşılıklı Victoria ve İmparator Trajan mızrak tutmaktadır. Victoria İmparatoru taçlandırır vaziyette ve diğer elinde palmiye yaprağı ile tasvir edilmektedir. Etrafında, "SPQR-OPTIMO-PRINCIPI" yazısı ile çevrilidir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 241, no. 64; RIC2 cilt. II 213, no. 258 **Resim:** 81

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16151

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSV-PP’’ yer alır.

Arka Yüz: ¾ oranında sol yöne dönük Romalı kadın figürü ayakta ve bir elinde öne doğru uzanmış hareket halinde betimlenmektedir. Etrafında ‘‘SPQR-OPTIMO-PRINCIPI’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 224, no. 64; RIC2 cilt. II 191, no. 252 Resim: 82

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16152

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3x45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görünen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden İmparator Traian büstü, etrafında ‘‘(IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSV-PP)’’ yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde sola dönük oturan ve taht üzerinde oturur vaziyette Pax, hareket halinde ve hediye kabul etmektedir. Etrafında ‘‘SPQR-OPTIMO-PRINCIPI’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 219, no. 62; RIC2 cilt. II 187, no. 256 Resim: 83

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16153

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-(TRAI)NO-AVG-(GER)-DAC-PM-T(RP)-COSV-PP” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Jupiter, hareketli ve pelerinini sol eli ile kavramaktadır. Etrafında, “SPQR-OPTIMO-PRINIP” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

REF: RIC2 cilt. II 191, no. 257; **CHRB VI** 56, no. 50 **Resim:** 84

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16154

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında “IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COS-PP” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Sağ yöne oturur halde betimlenen muhtemelen Dacia etrafında “SPQR-OPTIMO-PRINCIPI” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 191, no. 58; RIC2 cilt. II 222, no. 259 **Resim:** 85

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16155

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=1 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında ‘(IMP-TRAIANO)NO-AVG-GER-DAC-PM-T(RP)-COSVI-PP’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Güçlkle görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde 3’lü standart üzerinde sağ ve orta birer kuş ile tasvir edilmektedir. Etrafında, ‘SP(QR-OPTIMO)O-PRINIP’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 460, no. 95; RIC2 cilt. II 295, no. 264 **Resim:** 86

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16156

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında ‘(IMP-TRAIANO)NO-AVG-GER-DAC-(PM-TRP)-COSVI-PP’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde 3’lü standart yer almaktadır. Sağ ve ortada en üstte birer kuş ile betimlenmektedirler. Etrafında, ‘SPQR-OPTIMO-PRINICPI’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 463, no. 95; RIC2 cilt. II 294, no. 264 **Resim:** 87

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16157

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içinde sağ profilden Trajan ve ‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSVI-PP’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük Annona ve yanında bir Romalı ile betimlenmektedir. Annona bir elinde bereket boynuzu kornukopia tutmakta ve etrafında ‘SPQR-OPTIMO-PRINCIPI’ ve yer çizgisi altında ‘ANINITAL’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 469, no. 96; RIC2 cilt. II 243, no. 261; **Resim: 88**

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16158

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında ‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSVI-PP’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Güçlkle görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sola dönük uzanır vaziyette imparator bir elinde quadriga tekerleği tutmaktadır. Etrafında ‘SPQR-OPTIMO-PRINCIPI’ yazısı çevrelenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 486, no. 98; RIC2 cilt. II 267, no. 263 **Resim: 89**

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16159

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde İmparator Trajan ‘IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP-COSV-PP’ yazısı ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Güçlkle görülen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde , ayakta cepheden ve çıplak vaziyette tasvir edilen Romalı erkek figürü; bir elinde çelenk diğer elinde başak demeti tutmaktadır. Etrafında, ‘SPQR-(OPTIM)O-PRINIP’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 429, no. 90; RIC2 cilt. II 275, no. 263 **Resim:** 90

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16160

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında ‘(IMP-(TRA)IANO-AVG-(GER)-DAC-PM-T(RP)-COS(VI-PP)’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük bir eliyle sunu yapan diğer eliyle mızrak tutan giyimli Piatas figürü bulunmaktadır. Çevresinde ‘SPQR-OPTIMO-PRINCIPI-PIET’ yazmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 481, no. 97; RIC2 cilt. II 262, no. 262 **Resim:** 91

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16161

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve sağ profilden betimlenen İmparator Traian büstü, etrafında "IMP-TRAIANO-AVG-GER-DAC-PM-TRP" yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içinde ve yer çizgisi üzerinde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük bir elinde zeytin dalı diğer elinde kornukopia tutan Felicitas yer almaktadır. Etrafında, "COSV-PP-SPQR-(OPTIMO)-PRINC" yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 302, no. 73; RIC2 cilt. II 121, no. 252 **Resim:** 92

Dönemi: Roma MS 98-118 İmparator Trajan

Envanter No: 16162

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çapı= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2, 95 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden görülen İmparator Traian'ın kız kardeşi Marciana büstü, etrafında "DIVA-AVGUSTA-MARCIANA" yazısı ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, kanatları açık bir biçimde cepheden tasvir edilmiş kartal, etrafında "CONSEC(RATIO)" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. 745 **Resim:** 93

Dönemi: Roma MS 112-114 Roma İmparatoru Traian'ın kız kardeşi Ulpia Marciana

Envanter No: 16163

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,45 gr

Sikke Metali: AD

Darp Yeri: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Ön Yüz: Sağ profilden drapeli tasvir edilen İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Güçlükle görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde bulunan sola dönük taht üzerinde oturan Romalı kadın figürü, bir elinde Victoria diğer elinde mızrak tutmaktadır.  evresinde ise ‘‘(PM-TR)P-COS III’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü:  n ve arka yüzde soldan sağa

REF: RIC2 cilt. No. 78; **RSC no.** 1098; **Sear no.** 3519 **Resim:** 94

Dönemi: Roma MS 117-138

Envanter No: 16164

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

 l leri:  ap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

 n Yüz: Sa  profilden betimlenen İmparator Hadrianu büstü, etrafında ‘‘(HADRIANVS)-AVGVSTVS’’ yazısı ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde  /4 oranında sola dönük olan Mars, ayakta ve bir elinde Victoria diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘(CO)S III’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü:  n ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RSC no. 3150 **Resim:** 95

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16165

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden tasvir edilen İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘HADRIANVS-AVGVS TVS-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sola dönük oturan Victoria, taht üzerinde oturur vaziyette betimlenmekte ve Victoria bir elinde çelenk diğer elinde palmye yaprağı tutmaktadır. Çevresinde ise ‘‘COS III’’ ifadesi yazmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 183 **Resim:** 96

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16166

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde, sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus, etrafında ‘‘HADRIANVS-AVG-COS III-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Güçlükle görülebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde  /4 oranında sola dönük, ayakta tasvir edilen imparator patera i e sunu yapmaktadır. Etrafında ‘‘VOTA-PUBLICA’’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü:  n ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RVC 2000 no. 3550; RSC no.1481; BMC RE3 cilt. III no. 777 **Resim:** 97

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16167

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3, 25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, etrafı “(IMP)-CAESAR-TRAIAN-H-ADRIANVS-AVG” yazısı ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde sola dönük taht üzerinde oturan Roma, bir elinde Victoria diğer elinde mızrak tutarak betimlenmektedir. Etrafında “PM-(TR)-P-COS III” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 77a no. 1; RCV2 (2002) no. 3591 **Resim:** 98

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16168

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ile sağ profilden betimlenmektedir. Etrafında “IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG” yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Sağ profilden ayakta betimlenmiş Romalı bir kadın figürü elleri açık konumda tasvir edilmektedir. Etrafında “PM-TRP-COS III” yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16169

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden tasvir edilen İmparator Hadrianus büstü, saçları drapeli vaziyette tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘HADRIANVS-AVGUSTVS’’yer alır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük oturur vaziyette Roma, bir elinde defne ya da zeytin dalı uzatmakta diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘ROMA-FELIX-COS III-PP’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 706, no. 329; RIC2 cilt. II 264, no. 370; **Resim:** 100

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16170

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.00 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında, ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde ¾ oranında ve sola dönük halde bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu tutan Aeguitas, ayakta tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 160, no.261; RIC2 cilt. II 80, no. 350**Resim:** 101

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16171

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Güçlkle görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘HADRIANVS-AVGVSSTVS’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer alan Mars bulunmaktadır. Bir elinde kalkan diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘COS III’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 347, no. 284; RIC2 cilt. 154, no. 359; **Resim:** 102

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16172

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 19mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘HADRIANVS-AVG-COS III-PP’’ ifadesi bulunmaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde uzanır vaziyette duran Aegyptos, bir elinde sistrum tutmakta ve önünde uzun bacaklı bir kuş bulunmaktadır. Aynı zamanda üst kısmı ‘‘AEGYPTOS’’ yazısı çevrilidir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 798 no. 341; RIC2 cilt. II 296-7 no. 374; **Resim:** 103

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16173

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr

Ağırlığı: 3.20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafı, ‘‘HADRIANVS-AVGUSTVS-PP’’ yazısı ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük taht üzerinde oturan kadın (PAX ?) bir elinde bereket boynuzu diğer elinde bir dal parçası ile tasvir edilmektedir. Çevresinde ‘‘COS III’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 490, no. 300; **Strack no.** 206; **RIC2** cilt. II 238, no. 379; **RIC2/3** cilt. II no. 911 **Resim:** 104

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16174

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. ‘‘HADRIANVS-AVG-COS III (PP)’’ yazmaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa hareketli gemi etrafında ‘‘FELICITATI-AVGUSTA’’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 623, no. 320; **RIC2** cilt. II 240, no. 368; **Resim:** 105

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16175

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden tasvir edilen Hadrianus, başında çelenk ile tasvir edilmektedir. Çevrede "HADRIANVS-AVG-COS III-PP" yer alır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta ¾ oranında sola dönük tasvir edilen Pietos, önünde bamos figürü ile betimlenmektedir. Etrarı "PIETAS-AVG" yazısı ile çevrilidir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 623, no. 320; **Strack no.** 236; **RIC2** cilt. II 240, no. 368; **RIC2/3** cilt. II no. 2023 **Resim:** 106

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16176

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık: 3.05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden tasvir edilen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında "IMP-CAESAR-TR(AIAN)-HADRIANVS-AVG" yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük vaziyette taht üzerinde oturan İvstıtia, bir elinde uzatmakta diğer eli ile mızrak tutmaktadır. Etrafında "PM-TRP-COS III" yazısı, yer çizgisi altında ise "IVSTITI(A)" yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II 2, no. 42; **RSC no.** 877b **Resim:** 107

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16177

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus başında çelenk ve drapeli saçları ile tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘IMP-CAEZAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük oturan Salus, etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı, yer çizgisi altında ‘‘SALVS’’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 46; **BMC RE3** cilt. III no. 85; **RSC no.** 1350 **Resim:** 108

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16178

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘(IMP-CA)ESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, sağ yöne hareketli Victoria, etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 101; **RSC no.** 1132; **Sear no.** 3527 **Resim:** 109

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16179

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafı ‘‘HADRIANVS-AVG-COS III-PP’’ yazısı ile çevrelenmektedir.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde sola $\frac{3}{4}$ oranında dönük ayakta betimlenen Aeguitos bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu kornukopia tutmaktadır. Etrafında ‘‘MONETA-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 256; **RSC no.** 963 **Resim:** 110

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16180

Buluntu Yeri: Hippokome Antik kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı bulunmaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük taht üzerinde oturan Liberitos, bir elinde dal diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı, yer çizgisi altında ‘‘LIB-PUB’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RSC no. 903; RIC2 cilt. II no. 127; BMC RE3 cilt. II no. 284 **Resim:** 111

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16181

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3, 05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HASRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde, sola dönük pozisyonda taht üzerinde oturan Liberitas tasvir edilmektedir. Bir elinde dal diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘PM- TRP-COS III’’ yazısı mevcuttur. Yer çizgisi altında ise ‘‘LIB-AVG’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön vearka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 127; RCS no. 903 **Resim:** 112

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16182

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3. 10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde, yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Aeternitas, bir elinde çelenk diğer elinde bereket boybuzu tutmaktadır. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı mevcuttur. Figürün solunda ‘‘AET’’ sağında ‘‘AVG’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 376, no. 82; RIC2 cilt. II 91 no. 250 **Resim: 113**

Dönemi: Roma MS 117-138

Envanter No: 16183

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19mm Kalınlık= mm Ağırlık= 3. 20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘ IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilli Vota, iki eli açık ve yukarı doğru betimlenmektedir. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ figürünün solunda ‘‘VOT-PVB’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 141; RSC no. 1477 **Resim: 114**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 161184

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘ HADRIANVS-AVGVS-TVS’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde sola dönük ve yer çizgisi üzerinde ayakta betimlen Puducitia, etrafında ‘‘COS III’’ yazısı ile yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 407, no. 291; **Strack no.** 171; **RIC2** cilt. II 176, no. 360; **RIC2/3** cilt. II no. 846 **Resim:** 115

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16185

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık= 2mm Ağırlık= 3.15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde oturan Romalı, bir elinde Victoria diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘‘PM-TR-P- COS III’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 599; **Cohen** no. 784 **Resim:** 115

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16186

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sol profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘HADRIANVS- AVG-COS III-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sola dönük bir taht üzerinde uzanır vaziyette Aegyptos, önünde bir tavus kuşu elinde ise bir çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında ‘‘AEGYPTOS’’ yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 802, no. 342; **Strack** no. 294; **RIC2/3** cilt. II 296-7 no.374 **Resim:** 116

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16187

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 2. 85 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sol profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve drapeli saçları ile tasvir edilmektedir. Etrafında “IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Concordia, bol dökümlü elbisesi ile sola dönük taht üzerinde oturmaktadır. Bir elinde patera tutmakta diğer eli ile tahtına yaslanmaktadır. Etrafında “PM-TRP-COS II” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 396; **RSC** no. 252a **Resim:** 117

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16188

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bbordür içerisinde sağa dönük profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında “IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde Providenta, $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük sağ eli havada sol kolu ile de sütuna yaslanmaktadır. Etrafında “PM-TRP-COS III” yazısı mevcuttur. Figürinin solunda “PRO” sağında ise “AVG” yazar.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 133; RSC no. 1198a; Sear no. 3530 **Resim: 118**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16189

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘HADRIANVS-AVG-COS III-PP’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde Fides, ayakta ve cepheden ancak hafif sağa dönük betimlenmektedir. Bir elinde mısır koçanı diğerinde meyve tabağı tutmaktadır. Etrafında ‘FIDES-PVBLICA’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 628, no. 320; Strack no. 237; RIC2 cilt. II 241, no. 368; RIC2/3 cilt. II no. 2200 **Resim: 119**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16190

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3.30 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağa dönük profil ile İmparator Hadrianus büstü, saçları drapeli ve başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında ‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ¾ oranında sola dönük ve ayakta betimlenen Liberitos, bir elinde kese diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında ‘PM-TRP-COS III’ yazısı mevcuttur. Liberitos’un solunda ‘LIB’ sağında ‘PVB’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC2 cilt. II no. 128; RSC no. 906; Sear no. 3503 **Resim: 120**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16191

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3.60 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilde İmparator Hadrianus büstü, etrafında "HADRIANVS-AVG-COS III-PP" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Salus, bir elinde patera ile sunum yapmakta diğer elinde asasını tutmaktadır. Etrafında "SALVS-AVG" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE2 cilt. II 723, no. 331; RIC2/3 cilt. II no. 2346 **Resim: 121**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16192

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 18 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3.15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etyrafında "HADRIANVS-AVG-COS III-PP" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu ile betimlenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 679, no. 326; RIC2 cilt. II 256, no. 369; **Resim:** 122

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16193

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, etrafında ‘‘HADRIANVS-AVG-COS II-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde ayakta ve cepheden betimlenen Salus, sağa doğru hareket halinde ve sunu yapmaktadır. Etrafında ‘‘SALVS-AVG’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 719, no. 330; **Strack** no. 264; **RIC2** cilt. II 267, 371;

RIC2/3 cilt. II no. 2047 **Resim:** 123

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16194

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve drapeli saçları ile betimlenmektedir. Etrafında ‘‘IMP-CAESAR-TRAIAN-HADRIANVS-AVG’’ vardır.

Arka Yüz: Sağ profilden ayakta betimlenen Vota, yer çizgisi üzerinde, giyimli ve elleri yukarı doğru açık olarak betimlenmektedir. Etrafında ‘‘PM-TRP-COS III’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Ref: RIC2 cilt. II no. 141; **RSC** no. 1477 **Resim:** 124

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16195

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3,25 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve drapeli saçları ile betimlenmektedir. Etrafında ‘‘HADRIANVS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde cepheden ancak hafif sola dönük Romalı, bir elinde Victoria diğer eli ile eteğini tutmaktadır. Etrafında ‘‘COS-III’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 420, no. 292; **Strack** no. 177; **RIC2** cilt. 181, no. 361; **RIC2/3** cilt. II no. 714 **Resim:** 125

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16196

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık= 2 mm Ağırlık= 3, 25 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli olarak tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘HADRIANVS-AVG-COS-III-PP’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, cepheden ancak hafif sola dönük, yer çizgisi üzerinde tahtta uzanır vaziyette Aegyptos, bir elinde sistrum diğer eli ile tahta yaslanmaktadır. Aegyptos’un önünde tavus kuşu tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘AEGYPTOS’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 802, no. 342; RIC2 cilt. II 296, no. 374 **Resim:** 126

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16197

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,30 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus büstü, etrafında "HADRIANVS-AVGVS TVS" ifadesi ile tasvir edilmektedir.

Arka Yüz: Kısmen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde 3/ oranında sola dönük ve ayakta betimlenen Tranquillitas, bir elinde mızrak diğer eli ile bir sütuna yaslanmaktadır. Etrafında "TRANQVILLITAS-AVG-COS III-PP" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: Strack no. 353; RIC2 cilt. II 222 no. 363; **Resim:** 127

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus

Envanter No: 16198

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=3 mm Ağırlık= 3,65 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparatoriçe Sabina büstü, etrafında "SABINA-(AVG)VSTA" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde cepheden Venüs, başı hafif sağa dönük, bir eli başına doğru hareket halindedir. Etrafında "VENERIGE-NETRICI" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III no. 948, no. 360; **Strack** no. 378; **RIC2** cilt. II 396, no. 387; **RIC2/3** cilt. II no. 2576 **Resim:** 128

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus'un eşi Sabina

Envanter No: 16199

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2, 85 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük ve profilden betimlenen İmparatoriçe Sabina, etrafında " SABINA-AVG-VSTA" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sola dönük, taht üzerinde oturur halde betimlenen Concordia, bir elinde patera diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında "CONCORDIA-AVG" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III no. 394, no. 358; **Strack** no. 378; **RIC2** cilt. II 391, no. 386; **RIC2/3** cilt. II no. 2548 **Resim:** 129

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus'un eşi Sabina

Envanter No: 16200

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3,30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı borür içerisinde İmporotoriçe Sabina büstü, etrafında " SABINA-AVG-VSTA-HADRIAN-AVG-PP" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde sola dönük tahta oturan Concordia, bir elinde patera uzatmakta diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında "CONCORDIA-AVG" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE3 cilt. III 905, no. 354; **Strack** no. 369; **RIC2** cilt. II 399, no. 387; **RIC2/3** cilt. II no. 2504 **Resim: 130**

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Hadrianus'un eşi Sabina

Envanter No: 16201

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2,5 mm Ağırlık= 3,55 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilde İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında "M-AN(TO)NINVS-AVG-ARM-PARTH-MAX" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde görülen ve yer çizgisi üzerinde betimlenen Aeguitas, bir elinde patera uzatmakta diğer elinde ise bir dal tutmaktadır. Etrafında "TRP-XXII-IMP-III-COS III" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerler: BMC RE4 cilt. IV 435, no. 445; **RIC2** cilt. III no. 171, no. 227 **Resim: 131**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16202

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3,45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Antonius Pius büstü, etrafında "DIVVS-ANTONINVS" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve çelenk üzerinde kartal, cepheden ve kanatlarını yarım açmış konumda tasvir edilmektedir. Etrafında "CONSECRATIO" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III 420, no. 247 **Resim: 131**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antonius Pius

Envanter No: 16203

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görünen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında “ANTONINVS-AVG-PIVS-PP” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde tokalaşan iki el ve aralarında kadukeus bulunmaktadır. Etrafında “COS-II(II)” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16204

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.50 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, etrafında “ANTONINVS-AVG-P(I)VS-PP-TRP-COS III” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen seçilebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük ve ayakta Aeguitas betimlenmektedir. Etrafında “AEQVITAS-AVG” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 61 **Resim:** 132

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16205

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3,45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen Antoninus Pius büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında ‘ANTONINVS-PIVS-PP-(TRP)-XXI’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde ve çizgisi üzerinde ayakta ve sola dönük betimlenen Salus, bir elinde patera ile sunu yapmakta diğer elinde asasını tutmaktadır. Etrafında ‘SALVS-AVG-COS III’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 992, no. 147; RIC3 cilt. III 305, no. 63 **Resim:** 133

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16206

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük profil İmparator Antoninus Pius büstü, etrafında ‘DIVVS-ANTONINVS’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde betimlenen dört katlı pyre (ölülerin yakıldığı törensel odun yığını) etrafında ‘CONSERRATIO’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 64, no. 394; RIC3 cilt. III 438, no. 247 **Resim:** 134

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16207

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3,45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağa dönük profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "ANTONINVS-AVG-PIVS-PP" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen gözlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Liberitos, bir elinde abacus diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "TR POT-COS IIII" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 196; RSC no. 490 **Resim:** 135

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16208

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XVI" yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ve cepheden ancak hafif sola dönük Annona, bir eli hareket halinde diğer eli ile bir sütuna yaslanmaktadır. Etrafında "COS IIII" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. VI 786, no. 114; RIC3 cilt. III 220, no. 53 **Resim: 136**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16209

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,55 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, etrafında "DIVVS-ANTONINVS" yazısı ile betimlenmektedir.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde dört katlı pyre üzerinde cephede quadrika etrafında "CONSECRATIO" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV. 64, no. 394; RIC3 cilt. III 438, no. 247 **Resim: 137**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16210

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.50 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XXIIII" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Roma, sola dönük ve taht üzerinde oturmaktadır. Etrafında ‘‘ROMA-COS IIII’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 1016, no.152; RIC3 cilt. III 314, no. 64 **Resim:** 138

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16211

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,25 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilden betimlenen İmparator Antpninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘IMP-(CAES)-T-AEL-HADR-ANTONINVS-AVG-PIVS-PP’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük Pax, etrafında ‘‘TR POT-X IIII-COS III’’ yazısı yer almaktadır. Yer çizgisi altında ‘‘PAX’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerler: RIC3 cilt. III no. 200; RSC no. 582; BMC RE4 cilt. IV no.729 **Resim:** 139

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16212

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,05 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Liberitos, ayakta ve bir elinde abaküs diğer elinde bereket boynuzu yer almaktadır. Etrafında “TR POT-COS IIII”, yer çizgisi altında ise “LIB-III” ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC cilt. IV no. 567, RIC3 cilt. III no: 155; RSC no. 490; **Resim: 140**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16213

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3, 20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında “M-ANTONINVS-AVG-ARM-PARTH-MAX” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ¾ oranında sola dönük ayakta Aeguitas, etrafında “TRP-III-IMP-COS III” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 178; RSC no. 892 **Resim: 141**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16214

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sola dönük ve profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında “M-ANTONINVS-AVG-TRP X(XV)” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde ve yer çizgisi üzerinde cepheden Aeguitas, etrafında ‘‘IMP-VI-COS III’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerler: RIC3 cilt. III 253, no.232 **Resim:** 142

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16215

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3,40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-X(V)III’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi etrafında $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük Salus, ayakta ve bir elinde patera ile sunu yapmakta diğer elinde asa tutmaktadır. Etrafında ‘‘SALVS-AVG-COS IIII’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III 304, no. 63 **Resim:** 143

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16216

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-ARM-PARTH-MAX" yer alır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta duran Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "TRP-XXII-(IMP) COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 192; RSC no. 901; BMC cilt. IV no. 462 **Resim:** 144

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16217

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen Antoninus Pius büstü, etrafında "ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-IMP-II" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük taht üzerinde oturan Pax, bir elinde patera ile sunu yapmakta diğer eli ile de tahtına yaslanmaktadır. Etrafında "TR POT-XX- COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC cilt. IV no. 876; RIC3 cilt. III no. 259; RSC no. 1006 **Resim:** 145

Dönemi: Roma MS 117-138 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16218

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-COS II’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen bomos üzerinde buğday başakları ve haşhaş kozası etrafında ‘ANNONA-AVG’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV. 181 no. 29; RIC3 cilt. III 64, no. 33 **Resim: 146**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16219

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2mm Ağırlık= 3.50 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XI’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde, hafif sola dönük Annona, bir eli ile sunu yapmakta diğer eli ile saban tutmaktadır. Etrafında ‘COS III’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 657, no. 95; RIC3 cilt. III 175, no. 47 **Resim: 147**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16220

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Sağ profilden İmparator Antoninus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta betimlenen Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde asa, etrafında ‘‘COS- IIII ‘’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC cilt. IV no. 512; RIC3 cilt. III no. 127; RSC no. 228 **Resim: 148**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16221

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük profilde betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli, etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde asasını tutmaktadır. Etrafında ‘‘COS IIII’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV no.512; RIC3 cilt. III no. 127;RSC no. 228 **Resim: 149**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16222

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XVI’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Liberitos, hafif sola dönük tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘COS IIII’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü:   n ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC cilt. IV no. 782; RIC3 cilt. III no. 219; RSC no. 197 **Resim: 150**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16223

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri:   p=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr

Sikke Metali: AG

  n Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Hadrianus, başında   lenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XVI’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Annona, 3/4 oranında sola dönüktür. Bir elinde bağak diğer elinde sunu yapar vaziyette betimlenmektedir. Etrafında ‘‘ COS IIII’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü:   n ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 788, no.114; RIC3 cilt. III 220, no. 53 **Resim: 151**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16224

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen görülebilen noktalı bordür içerisinde görünen İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında “ M-ANTONINVS-AVG-TRP-XX IIII” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen noktalı bordür içerisinde ve ymerkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Fortuna, bir elinde gemi dümeni diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında “COS III” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RSC3 cilt. III no. 215 **Resim:** 152

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16225

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında “ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-COS” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde merkezde ayakta betimlenen Climento, etrafında ayakta bir elinde patera diğer elinde mızrak tutmaktadır. Etrafında “CLEMENTIA-AVG” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 81, no. 15 **Resim:** 153

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16226

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.50 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus büstü, etrafında ‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XV’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük Annona, iki elini yana açmış betimlenmektedir. Etrafında ‘COS IIII’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 789, no. 115; RIC3 cilt. III 30, no. 29 **Resim: 154**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16227

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus büstü, etrafında ‘IMP-T-AEL-CAES-HADR-ANTONINVS’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen amphora etrafında ‘AVG-PIVS-PM-TRP-COS II’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 68, no.13; RIC3 cilt. III 30, no. 29 **Resim: 155**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16228

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius, başında çelenk saçları drapeli betimlenektedir. Etrafında ‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde yer alan iki el arasında buğday başağı demeti ve bir kadukeus yer almaktadır. Etrafında ‘COS III’ ifadesi bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 534, no.77; RIC3 cilt. III 136, no. 43 **Resim:** 156

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16229

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen görülen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betrimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-XXIII’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebile noktalı bordür içerisinde ve merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Felicitas, bir elinde küre diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında ‘FELİCİTATİ-(A)VG-COS IIII’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt IV 836, no. 122; RIC3 cilt. III 242, no. 55 **Resim:** 157

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16230

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17.5 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Antoninus Pius büstü, etrafında "DIVVS-ANTONINVS" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen görünen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer alan Pyre, dört katlı ve etrafında quadrika ile tasvir edilmektedir. Çevresinde "CONSECRATIO" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC cilt. IV 55, no. 59; RIC3 cilt. III no. 436; RSC no. 164 **Resim:** 158

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16231

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.70 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-YRP-XXVI" yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Mars, hafif sağa dönük pozisyonundadır. Bir elinde mızrak diğer elinde kalkanı ile tasvir edilmektedir. Etrafında "IMP-VI-COS IIII" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 261; RSC no. 290 **Resim:** 159

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16232

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= 19mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina büstü, sağ profilden betimlenmektedir. Etrafında “DIVA-AVG-FAVSTINA” yer alır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta karşılıklı el sıkışan Antoninus Pius ve eşi Faustina I, etrafında “CONCORDIAE” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 381 **Resim:** 160

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16233

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17.5 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustine I büstü, etrafında “DIVA-FAVSTINA” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde sağa doğru hareketli bir tavus kuşu betimlenmektedir. Etrafında “CONSECRATIO” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV no. 473; RIC3 cilt. III no. 384; RSC no. 175; Strack no. 453 **Resim:** 161

Dönemi: Roma MS138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16234

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, etrafında "DUVA-AVG-FAVSTINA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta tasvir edilen Romalı bir elinde bereket boynuzu diğer eli ise yukarı kaldırmış hareket halindedir. Etrafında "CONSECRATIO" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.382; RSC no.166 **Resim:** 162

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16235

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.50 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustine I büstü, etrafında "DIVA-FAUSTINA" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde, sola dönük Aeternitos, etrafında "AETERNITAS" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 235 **Resim:** 163

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16236

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, etrafında "DIVA-FAVSTINA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde ve ayakta betimlenen Aeternitas, etrafında "AETERNITOS" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 375, no. 53; RIC3 cilt. III 347 no. 69 **Resim:** 164

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16237

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, etrafında "DIVA-FAVSTINA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer alan tapınak içerisinde Faustina yer almaktadır. Etrafında "AED-DIV-FAVSTINA" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 343; BMC RE4 cilt. IV no. 34; RSC no. 1 **Resim:** 165

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16238

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden saçları drapeli İmparatoriçe Faustina I büstü, etrafında “DIVA-FAVSTINA” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ve ayakta betimlenen Aeternitas, bir elinde mızrak diğer eli yukarı doğru kaldırır pozisyonundadır. Etrafında “ DIVA-FAVSTINA” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV no. 341, no. 53; RIC3 cilt. III 344, no. 99 **Resim:** 166

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16239

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.35gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, sağa dönük ve profilden betimlenmekte ve saçları drapelidir. Etrafında “DIVA-FAVSTINA” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Vesta, cepheden ancak hafif sola dönük tasvir edilmektedir. Etrafında “AVGVSTA” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 425, no. 60; RIC3 cilt. III 362, no.71 **Resim:** 167

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16240

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=3 mm Ağırlık= 3.25 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, sağ profilden ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "DIVA-AFAVSTINA" yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde ayakta betimlenen Aetrenitos, sağ eli yukarıda sol eliyle dal tutmaktadır. Etrafında "AETERNITAS" ifadesi yazmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV no. 288; RIC3 cilt. III no. 350; RSC no. 34 **Resim:** 168

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16241

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparatoriçe Faustina I büstü, sağ profilden ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "DIVA-FAVSTINA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde ayakta betimlenen Aeternios, diğer eli yukarıya doğru hareket halindedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. III no.373; RIC3 cilt. III no. 351; RSC no. 32 **Resim:** 169

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina I

Envanter No: 16242

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında ‘‘M-ANTONINVS-AVG-GERM-SARM’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde yer alan, sola dönük pozisyonda taht üzerinde oturan Fortuna, etrafında’’FORT-DVCI-TRP-XXX-IMP-VIII-COS III’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 658, no. 480;RIC3 cilt. III 343, no. 240 **Resim:** 170

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16243

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, sağa dönük profilden betimlenmektedir. Etrafında ‘‘(AVRELIVS-CAES-ANTON-AVG-P II-F’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde cepheden fakat hafif sola dönük Romalı bir elinde asa diğer elinde kadukeus ile tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘TR POT-XVI-COS III’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 475; RSC no. 429; BMC RE4 cilt. IV no. 918; Strack no. 333 **Resim:** 171

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16244

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator sağa dönük profilden betimlenen İmparator Lucius Verus büstü, etrafında ‘‘IMP-L-AVREL-VERUS-AVG’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta $\frac{3}{4}$ oranında sola dönük Providentia, bir elinde bereket boynuzu diğer elinde küre tutmaktadır. Etrafında ‘‘ PROV-DEOR-TRP-COS II’’ ifadesi yer alır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 491; RSC no. 156; BMC cilt. IV no. 229 **Resim:** 172

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparator Lucius Verus

Envanter No: 16245

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap= Kalınlık= Ağırlık=

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Lucius Verus büstü, sağ profilden betimlenmektedir saçları drapeli başında çelenk bulunmaktadır. Etrafında ‘‘IMP-L-AVREL-ANTONINVS-AVG’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde sola dönük tahtta oturan Concordia, bir elinde bereket boynuzu diğer elinde patera tutmaktadır. Etrafında ‘‘(CONCORD)-AVG-TRP-XV’’ yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RSC no. 30; RIC3 cilt. III no.2 **Resim:** 173

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Lucius Verus

Envanter No: 16246

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, sağa dönük ve profilden betimlenmektedir. Başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "IMP-M-ANTONINVS-AVG-TRP-XXV" yer alır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde sola dönük taht üzerinde oturan Roma, bir elinde mızrak diğer elinde ise Victoria tutmaktadır. Etrafında "COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.227; RSC no. 113 **Resim:** 173

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16247

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında "(M)-ANTONINVS-AVG-IMP-II" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde sağa dönük tahtta oturan Concordia, bir elinde asa diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "TRP-XV III-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 110; RSC no. 852 **Resim:** 174

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16248

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.15 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator İmparator Commodus büstü, çasında çelenk ile sağa dönük ve profilden tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘L-AEL-AVREL-CO(MMA-AVG-P)-FEL’’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde ve ayakta betimlenen Fides, bir elinde hükümdarlık asası diğer elinde bereket boynuzu yer almaktadır. Etrafında ‘‘PM-TRP-XVII-IMP-(VIII-COS VII-PP’’ ifadesi yer alır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 320 no. 748; RIC3 cilt. III 424 no. 79 **Resim:** 175

Dönemi: Roma MS 180-192 İmparator Commodus

Envanter No: 16249

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Antoninus Pius büstü, sağa dönük profilden betimlenmektedir. Etrafında ‘‘ANTONINVS-AVG-PIVS-PP-TRP-COS III’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen genç Aurelius başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘AVRELIUS-CAESAR-AVG-PIIF-COS’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.415 **Resim:** 176

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Antoninus Pius

Envanter No: 16250

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, sağa dönük profilden betimlenmektedir. Etrafında “AVRELIVS-CAESAR-AVG-P II-FCOS” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen testi, etrafında “PIATES-A(VG)” yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 279, no. 42; RIC3 cilt. III 424, no.79 **Resim:** 178

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16251

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=3 mm Ağırlık= 3.20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Lucius Verus büstü, başı sağ profilden betimlenmektedir. Etrafında “IMP-L-AVREL-VERVS-AVG” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ve yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Providentia, bir elinde küre diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında “PROV-DEOR-TRP-O” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.491; RSC no.156; BMC RE4 cilt. IV no. 229 **Resim:** 179

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparator Lucius Verus

Envanter No: 16252

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.60 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Commodus büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında ‘(L)-AEL-AVREL-COMM-AVG-P-FEL’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sağa dönük Mars, ayakta betimlenmektedir. Bir elinde mızrak diğer eliyle de eteğini kavramaktadır. Etrafında ‘MART-IV-L-TOR-AVG’ bulunur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.257;RSC no. 346; BMC RE4 cilt. IV no. 351 **Resim:** 180

Dönemi: Roma MS 180-192 İmparator Commodus

Envanter No: 16253

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.05 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, etrafında ‘AVRELIVS-CAESAR-AVG-PII-F’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde, ayakta Providentia önünde küre, sol kolu ile sütuna yaslanmaktadır. Etrafında ‘TR –POT III-COS II’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV cilt. IV 698, no. 100 **Resim:** 181

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16254

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18.5 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde İmparator Marcus Aurelius büstü, başı sağ profilden betimlenmektedir. Etrafında ‘IMP-M-AVREL-ANTONINVS-AVG’ yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta betimlenen Providentia, bir elinde küre diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında ‘PROV-DEOR-TRP-XVI-COS III’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III 50, no. 27 **Resim:** 181

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16255

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde, ayakta ve çıplak betimlenen erkek Romalı tasvir edilmektedir. Etrafında ‘TRP-XXX-IMP-VIII-COS III’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 679, no. 483; RIC3 cilt. III 353, no.240 **Resim:** 182

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16256

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=17 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=2.95 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Commodus, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "L-AEL-AVREL-COMM-AVG-P-FEL" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde hafif sola dönük betimlenen Herkules, bir elinde Nemea aslanı postu diğer elinde ödül uzatmaktadır. Etrafında "HERCVLI-(ROMANO-AVG)" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.254; BMC RE4 cilt. VI no. 346 **Resim:** 183

Dönemi: Roma MS 180-192 İmparator Commodus

Envanter No: 16257

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.85 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-GERM-SARM" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Securitos, ¾ oranında sola dönük betimlenmektedir. Bir eli yukarıya doğru hareket halinde diğer eli ise tahta yaslanmaktadır. Etrafında "SECVRIT-PVB-TRP-XXIX-IMP-VIII-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 661, no. 481; RIC3 cilt. III 348, no. 240 **Resim: 184**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16258

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.60 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir etrafında "M-ANTONINVS-AVG-ARM-PARTH-MAX" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde Aegitas, sola dönük ve taht üzerinde oturur vaziyettedir. Bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu yer alır. Etrafında "TRP-XXII-IMP-V-COS III" yazısı bulunmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.191; BMC RE4 cilt. IV 467, no. 469; RSC no. 899

Resim: 185

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16259

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.45 gr

Sikke Metali: AG

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius, başında çelenk ve saçları drapeli tasvir edilmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-(AR)M-PARTH-MAX" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde ve ayakta betimlenen Providentia, etrafında "TRP-XXI-IMP-III-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 171; RSC no. 881 **Resim: 186**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16260

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.65 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Commodus büstü, etrafında ‘‘M-COMM-(ANT)-AVG-(P)-BRIT-FEL’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ve tahtta sola dönük oturan Roma, ‘‘PM-TRP-X-IMP-VII-COS III’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 182, no. 722; RIC3 cilt. III 117, no. 379 **Resim: 187**

Dönemi: Roma MS 180-192 İmparator Commadus

Envanter No: 16261

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.55 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, etrafında ‘‘AVRELIVS-CAES-ANTON-AVG-P II-F’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ve hafif sola dönük Felicitas, bir elinde kadukeus diğer elinde asa tutmaktadır. Etrafında ‘‘TR POT-XI-COS III’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 960,no. 114;RIC3 cilt. III 479, no. 891 **Resim: 188**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16262

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.55 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında “M-ANTONINVS-AVG-GERM-SARM” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 672, no. 482; RIC3 cilt. III 359 no. 241 **Resim: 189**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16263

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında “IMP-M-ANTONINVS-AVG-(TRP-XXV” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde cepheden ancak hafif sola dönük ve ayakta Marcus Aurelius sunu yaparken betimlenmektedir. Etrafında “VOTASOL-DECENN” yazısı, en altta ise “COS III” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III 248, no. 232 **Resim: 190**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16264

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.95 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında “M-ANTONINVS-AVG-TRP-XX IIII” yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde hafif sola dönük Salus betimlenmektedir. Bir elinde patera diğer eliyle eteğini kaldırmaktadır. Etrafında “SALVSTI-AVG” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III 222, no.230; BMC RE4 cilt. IV 528, no. 459 **Resim:** 191

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16265

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, etrafında “AVRELIVS-CAESAR-AVG(G-PII-F)” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Merkezde yer çizgisi üzerinde yer alan ve cepheden betimlenen Mars, bir elinde mızrak diğer elinde kılıcı tutarak betimlenmektedir. Etrafında “TR POT-X III-COS II-DESIG III” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 486; RSC no. 765; Strack no. 376 **Resim:** 192

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16266

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-GERM-SARM" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde, ayakta ve hafif sola dönük Genius betimlenmektedir. Etrafında "TRP-XXIX-IMP-VIII-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 631, no. 476; RIC3 cilt. III 327, no.225 **Resim:** 193

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16267

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.00 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-ARM-P(ARTH)-MAX" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde yer alan Pax, bir elinde zeytin dalı diğer elinde bereket boynuzu betimlenmektedir. Etrafında "TRP-XX-IMP-III-COS III" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 402, no. 441; RIC3 cilt. III 159, no. 225 **Resim:** 194

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16268

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr **Sikke Metali:** AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius, başında çelenk ve saçları drapeli betimlenmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-ARMENIACVS" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ve sola dönük oturan Mars betimlenmektedir. Yanında bir sancak ve dizinde kalkan ile betimlenmektedir. Etrafında "PM-TRP-(XVIII)-IMP-II-COS III" yazısı, yer çizgisi altında ise "ARMEN" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 273, no. 421; RIC3 cilt. III 80, no. 219 **Resim:** 195

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16269

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.75 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Marcus Aurelius büstü, başında çelenk ile betimlenmektedir. Etrafında "M-ANTONINVS-AVG-TRP-XXV" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde yer sağa dönük ve ayakta Victoria betimlenmektedir. Etrafında "IMP-VI-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 542, no. 462; RIC3 cilt. III 237, no. 231 **Resim: 196**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Marcus Aurelius

Envanter No: 16270

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.30 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Faustina II büstü, saçları toplu ve drapeli betimlenmektedir. Etrafında "FAVSTINA-AVGVSTA" yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ve ayakta duran Juno, önünde tavus kuşu ve sol elinde mızrak ile betimlenmektedir. Etrafında "IV-NO" yazısı ile çevrelenmektedir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 110, no. 400; RIC3 cilt. III 730, no. 272 **Resim: 197**

Dönemi: Roma MS 161-180 İmparator Faustina II

Envanter No: 16271

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustine II büstü, saçları drapeli ve ensesinden toplanarak betimlenmektedir. Etrafında "FAVSTINA-AVGVSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Venüs, bir elinde kuş diğer elinde mızrak ile tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘VENVS’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 167, no.406; RIC3 cilt. III 730, no. 272 **Resim: 198**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustine II

Envanter No: 16272

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.55 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustine II büstü, etrafında ‘‘FAVSTINAE-AVG-P II-AVG-FIL’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ¾ oranında sola dönük betimlenen Venüs, bir elinde elmas diğer elinde dümen parçası ile tasvir edilmektedir. Etrafında ‘‘VENVS’’ yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no.517; RSC no. 266 **Resim: 199**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16273

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında ‘‘FAVSTINA-AVG-VSTA’’ ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta ve sola dönük betimlenen Roma, iki eli ile mızrak tutmaktadır. Etrafında "DIANA-LVCIF" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 87, no. 397; RIC3 cilt. III 674, no. 268 **Resim:** 200

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparator Faustina II

Envanter No: 16274

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında "FAVSTINA-AVGVSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde metop içinde taht üzerinde oturan iki çocuk stilize edilmektedir. Etrafında "SAECVLI-FELICIT" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 140, no. 403; RIC3 cilt. III 721, no. 271 **Resim:** 201

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16275

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında “FAVSTINA-AVGUSTA” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Venüs, ayakta ve hafif sola dönük tasvir edilmektedir. Venüs’ün bir elinde mızrak diğer elinde elmas betimlenmektedir. Etrafında “VENVS” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 67, no. 406; RIC3 cilt. III 730, no. 272 **Resim: 202**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16276

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=20 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.00 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında “FAVSTINA-AVGUSTA” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta ve hafif sola dönük betimlenen Hilaritas betimlenmektedir. Bir elinde palmye dalı diğer elinde bereket boynuzu yer almaktadır. Etrafında “HILARITAS” yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 102, no. 399; RIC3 cilt. III 686, no. 269 **Resim: 203**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16277

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.70 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında "FAVSTINA-AVGUSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde hafif sola dönük taht üzerinde oturan Vesta, bir elinde Victoria diğer elinde mızrak tutmaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 175, no. 408; RIC3 cilt. III 737, no. 272 **Resim: 204**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16278

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında "FAVSTINA-AVGUSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer alan Romalı, sola dönük ve ayakta tasvir edilmektedir. Önünde bit tavus kuşu bulunmakta ve elleri hareket halindedir. Etrafında "IVNO" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 110, no. 400; RIC3 cilt. III 688, no. 269 **Resim: 205**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16279

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden saçları drapeli İmparatoriçe Faustine II büstü, etrafında “FAVSTINA-AVGUSTA” yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde yer alan Hilaritas, ayakta ve sola dönük tasvir edilmektedir. Etrafında “HILARITAS” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 102, no. 399; RIC3 cilt. III 737, no. 272 **Resim:** 206

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16280

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden ve saçları drapeli İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında “FAVSTINA-AVGUSTA” ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ayakta ve sola dönük betimlenen Fecunditas, bir elinde mızrak diğer elinde küçük bir çocuk tutmaktadır. Etrafında “FECUNDITAS” ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: RIC3 cilt. III no. 677; RSC no. 99 **Resim:** 207

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16281

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.25 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden ve saçları drapeli İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında "DIVA-FAVSTINA-PIA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde betimlenen Aeternitas, bir elinde mızrak diğer eli yukarı doğru hareket halindedir. Etrafında "AETERNITAS" yazısı yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 706, no. 489; RIC3 cilt. III 688, no. 269 **Resim: 208**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16282

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık=3.20 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden saçları drapeli İmparatoriçe Faustina II büstü, etrafında "FAVSTINA-AVGVSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde taht üzerinde sola dönük oturan Iuno, bir elinde patera tutmakta diğer eliyle tahtına yaslanmaktadır. Etrafında "IVNO" ifadesi yerdir.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 107, no. 400; RIC3 cilt. III 688, no. 269 **Resim: 209**

Dönemi: Roma MS 138-161 İmparatoriçe Faustina II

Envanter No: 16283

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Lucius Verus büstü, etrafında "IMP-L-VERUS-AVG" yazısı yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde, ayakta ve sola dönük Providentia, bir elinde küre diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "PROV-DEOR-TRP-III-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 229. No. 415; RIC3 cilt. III 419, no. 253 **Resim:** 210

Dönemi: Roma MS 161-169 Lucius Verus

Envanter No: 16284

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.80 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparator Lucius Verus büstü, etrafında "(L-VE)RUS-AVG-ARM-PARTH-MAX" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde tahtta sola dönük oturan Aeguitas, bir elinde terazi diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "TRP-VIII-IMP-V-COS III" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 482, no. 453; RIC3 cilt. III 595, no. 261 **Resim:** 211

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparator Lucius Verus

Envanter No: 16285

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.35 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden ve saçları drapeli İmparatoriçe Lucilla büstü, etrafında "LVCILLA-AVGUSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde yer çizgisi üzerinde, cepheden ancak sola hafif sola dönük betimlenen Venüs tasvir edilmektedir. Etrafında "VENVS-VICTRIX" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 355, no. 432; RIC3 cilt. III 786, no. 276 **Resim:** 212

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparatoriçe Lucilla

Envanter No: 16286

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=18 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 2.75 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Lucilla büstü, etrafında "LVCILLA-AVGUSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde ve ayakta hafif sola dönük betimlenen Venüs, bir eliyle Victoria uzatmakta diğer eli ile kalkana yaslanmaktadır. Etrafında "VENVS-VIC-(T)R IX" yazısı bulunur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 355, no. 432; RIC3 cilt. III 786, no. 276 **Resim:** 213

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparatoriçe Lucilla

Envanter No: 16287

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden İmparatoriçe Lucilla büstü, etrafında "LVCILLAE-AVG-ANTONINO-AVG-F" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde ayakta ve hafif sola dönük betimlenen Roma, iki eli ile mızrağını kavramaktadır. Etrafında "DIANA-AVG-LVCILNRA" ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparatoriçe Lucilla

Envanter No: 16288

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.40 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden betimlenen İmparatoriçe Lucilla büstü, etrafında "LVCILLA-AVGVSTA" ifadesi yer almaktadır.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde, merkezde yer çizgisi üzerinde tahtta sola dönük oturan Concordia, bir elinde patera diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında "CONCORDIA" yazısı mevcuttur.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt. IV 335, no. 432; RIC3 cilt. III 759, no. 274 **Resim:** 214

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparatoriçe Lucilla

Envanter No: 16289

Buluntu Yeri: Hippokome Antik Kenti

Ölçüleri: Çap=19.5 mm Kalınlık=2 mm Ağırlık= 3.10 gr

Sikke Metali: AG

Ön Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde sağ profilden saçları drapeli ve başında çelenk ile betimlenen İmparatoriçe Lucilla, etrafında ‘‘LVCILLAE-AVG-ANTONINI-AVG-F’’ yazısı mevcuttur.

Arka Yüz: Kısmen izlenebilen noktalı bordür içerisinde merkezde, ayakta hafif sola dönük betimlenen Iuno, bir eli öne doğru hareket halinde diğer elinde bereket boynuzu tutmaktadır. Etrafında ‘‘IVNONI-LVCILLAE’’ ifadesi yer almaktadır.

Darp Yönü: Ön ve arka yüzde soldan sağa

Benzerleri: BMC RE4 cilt IV 315, no. 428; RIC3 cilt. III 771, no. 275 **Resim:** 215

Dönemi: Roma MS 161-169 İmparatoriçe Lucilla

TAM II 1, 164

Kızılkaya

Κτ[ήσ]ι[ο]ς[?]

κατεσκεύασ[ε]ν τ[ὸν] τάφον Ε[ὐ?]μν[ή]ς? του ἐπ[ί]?

[τῷ κ]α[ί] κηδε[ῦ]σε? Διον[?]ύσ[ι]ον, [ἄ]λ[λ]ον τ[ιν]ά?

[μὴ ἐξὸ?]ν θάψ[ι]· — —]Ε[— —]Ι? ἐὰν [δέ τι] κατ[α]-

5 θῆ [τι]να, [ἀποτ]ε[ί]ει? Τῷ [Ὀκταπολειτῶν δῆμῳ?]

(δῆν.) , α, εἰ μὴ ἐὰν [ἔτι ζῶν σ]υν[χωρήσω τῶν συντρ]α[φ]?έν[των] τινι πο

ῆσαι τ[αὐ]τα μ[ετὰ ἐμὲ καὶ αὐτ]ὸς βε[βαί]?σομαι

διὰ τῶν ἐν Ὀκταπό[λ]ει ἀ[ρ]χείων.

Ktesios Eumenestos'un mezarını onun için inşa etti ve Dionysios'u gömdü. Başka bir kimsenin gömülmesi izinli değildir. Eğer birisi başka bir bedeni (buraya) koyarsa, Oktapolisliler'in demos'una 1.000 denaria ödeyecek. Eğer ben henüz yaşarken akrabalarımın birine benden sonra bunları yapmalarına müsaade etmezsem, bu durumu Oktapolis'teki arkheia yönetim merkezi sayesinde garantiye alacağım.⁴¹⁸

TAM II 1, 165

Kızılkaya

Θεογεν[ί]ς [Μ]ηνοδώρου γ' τοῦ Μενεκλέους Ὀκταπολήτις τὸ ἡρῶ

ον κατεσκεύασεν αὐτῇ καὶ τῇ θυγατρὶ καὶ ἐγγόνοις· ἐτέρῳ δὲ

οὐδενὶ ἐξέσται τεθῆναι ἐὰν μὴ συνχωρήσῃ ὁ κληρονόμος μου

Ἄρμοστος Ἀντιπάτρου τοῦ καὶ Μηνοδώρου· ἐὰν δέ τις τολ

5 μήσῃ, ἐκτείσει τῇ πόλει (δῆν.) φ'.

Menekles'in oğlu 3. kuşaktan Menodoros'un kızı Oktapolisli Theogenis bu mezarı kendisi, kızı ve torunları için yaptırdı. Benim varisim Antipatros namı diğer Menodoros oğlu Armostos müsaade etmedikçe başka hiçbir bedenin (buraya) gömülmesine izin verilmesin. Eğer birisi (bunu yapmaya) cesaret ederse, kente 5.000 denaria ödeyecektir.⁴¹⁹

⁴¹⁸ Kaynaktan aktaran, B. Karabulut, BCO, ss. 67

⁴¹⁹ Kaynaktan aktaran, B. Karabulut, BCO, ss. 67

TAM II 1, 167

Çukurhisar

[τὸ μνημεῖον κα]τε[σκεύασεν
κῆρα καὶ γυναῖκα τὰ φῆναι, ἄλλον?
δὲ μή?], ἣ ἐκτείσει τ[ῇ πόλει (δὴν.) —']·
5 τὰ δ[ὲ] λο[ι]πὰ μέρη [ἔσται τῶν τέκ-
νων, τ]ὸ δὲ [ἀ]ρ[ι]θ[ὸ]ν τῆς γυναικός?]

Demetrios bu mezarı kendisi için, çocukları ve karısının ise onun üzerine gömülmesi için yaptırdı. Başka bir beden (gömülmesine) izin verilmesin ya da (gömülürse eğer) kente... denaria ödesin. Geride kalan kısımlar çocuklarımdan, sol kısım da karımın olsun.⁴²⁰

TAM II 1, 168

HAMAM YAZITI

Hippokome (İt Hisar) MÖ 1. ya da 2. Yüzyıl

A Yüzü

[ἐπὶ ἰ]ερέ[ως Τ]ο[άλλεως τοῦ
Πειγάσεω]ς μηνὸς Ἡρα[κλῆος?]. .
ἐν? τοῖ]ς ἀρχαιρεσίοις ἐκκλησ[ία]ς κυ[ρί]
ας γεν]ομένης ἔδοξεν Ἰπποκωμητῶ[ν
5 τῇ βο]υλῇ καὶ τῷ δήμῳ ἀρχόντων
[γν]ώμη Σωσιπόλεως τοῦ Ζήνω
νος καὶ Θεώνος τοῦ Μηνοδώρου
καὶ γραμματέως Ἡφαιστίωνος τοῦ
Παρδαλέοντος· ἐπεὶ συμφέρον ἐσ
10 τὴν καὶ καλῶς ἔχον κατασκευάσ[αι]
στήλην ἣτις ἀνατεθήσεται
εἰς τὸ ἱερὸν τῶν θεῶν Λοαν
δέων εἰς ἣν ἀναγραφῆσιν

⁴²⁰ Kaynaktan aktaran B. Karabulut, BCO, 68

- ται οἱ γνησίως καὶ φιλαγά⁴²¹
- 15 θως καὶ φιλοδόξως διακεί
 μενοι εἰς τὰ κοινὰ τῆς πό
 λεως πράγματα καὶ τὰς [ἐ]-
 παγγελίας πεπονημέν[οι]
 εἰς τὴν τοῦ βαλανείου κατα
- 20 σκευὴν, ὅπως οὖν καὶ οἱ λοι
 ποὶ ζηλωταὶ γείνωνται vac.
 τῶν ὁμοίων, δεδόχθαι ἐ
 παινέσαι τε αὐτοὺς καὶ στε
 φανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι,
- 25 ἀναγραφῆναι δὲ καὶ τὰ ὄνόμα
 τα τῶν ἐπηγγελμένων κα-
 [θ'?] ὅσον ἕκαστος ἐπηγγείλατο·
 Ἰοαλλίς Πειγασεως (δραχμὰς) ν', Σωσίπο
 λῖς Ζήνωνος (δραχμὰς) ν', Ἡφαιστίων Παρδαλ[έ]-
- 30 οντος (δραχμὰς) ν', Θέων Μηνοδώρου (δραχμὰς) κε',
 Μηνόδωρος Παρδαλέοντος (δραχμὰς)? ρ',
 Δίκαιος Ἑρμαίου (δραχμὰς) ρ', Ἑρμῶν Ἀντι[γό]-
 νου (δραχμὰς) ρ', Πύθων Ἑρμίου (δραχμὰς) ν', Μενεκλῆς Πολέμ(ωνος?)
 (δραχμὰς) ν',
- Πλουτογένης Ἀρτεμιδώρου (δραχμὰς) ν',
- 35 Ζηνόδοτος Ζήνωνος (δραχμὰς) ν', Μην[ό]-
 δωρος Ζήνωνος (δραχμὰς) ν', Ἑρμότ[ι]-
 μος Δημητρίου (δραχμὰς) ν', Νέων Μί
 του (δραχμὰς) ν', Πιγασίς Ἑρμοφάντου (δραχμὰς) ν',
- 40 Ζήνων Ἑρμοφάντου (δραχμὰς) ν', Μενε
 κλῆς Μελεάγρου (δραχμὰς) ν', Αἰσχρίων
 Ἀνδρέου (δραχμὰς) ν', Κεδδηβῆς {Κενδηβῆς} Πύργωνο[ς]
 (δραχμὰς)] ν', Ζήνων καὶ Ἑρμαῖος Ἀρμεδύ
 νου (δραχμὰς) ν', Ἀνδρέας καὶ Ζηνόδοτος

⁴²¹ Kaynaktan aktaran, B. Karabulut, BCO, s. 68

- 45 Μαρσίου (δραχμὰς) ν´, Ἀπολλόδορος Θεοδό-
του (δραχμὰς) λ´, Ἀνδρέας Ἀρμεδύμνου (δραχμὰς) λ´,
Μυωνίδης Ἑρμαίου (δραχμὰς) λ´, Πύθων Κε
δηβου (δραχμὰς) κε´, Πανταλέων Ἀρμοδίου
(δραχμὰς) κε´, Μίδας Μίδου (δραχμὰς) κε´, Ἀντίπα
50 τρος Δικαίου (δραχμὰς) κε´, Κρίτων Ἀγροί
του (δραχμὰς) κε´, Μαρσύας Παρδαλέον
τος (δραχμὰς) κε´, Πολέμων Μίδου (δραχμὰς) κε´,
Κενδηβης Σωσιπόλεως (δραχμὰς) κε´, Δομας
Ἀπολλωνίδου (δραχμὰς) κε´, Οὐλιάδης Λεον-
55 τίσκου (δραχμὰς) κε´, Ἀφροδείσιος Μολέσιος
[(δραχμὰς)] κε´, Μηνοφάνης Μηνοδώρου μέτοι-
[κ]ος (δραχμὰς) ιε´, Διογένης Σώσου (δραχμὰς) ι´, Δίκαιο[ς
Δικα?]ιάρχου (δραχμὰς) κ´, Διοσκουρίδης Μεγή-
[νορ?]ος μέτοικος (δραχμὰς) κ´, Ἀντίπ[α]τρος Ἑ[ρ
60 μών?]ακτος (δραχμὰς) ν´ (sic), Ἀφροδίσιος [Πλει?]στ[άρχου?] (δραχμὰς) ν´?]
- Peigasis oğlu Toallis'in rahipliği sırasında, Heraion ayında, var olan ekklesia toplantısında magistrat seçimleri yapılırken, Hippoukomeliler'in boule'si ve demos'u, arkhonlar Zenon oğlu Sosipolis ve Menodoros oğlu Theon ve grammateus Pardaleon oğlu Hephaiston'un yargısıyla karar aldı. Mademki steli dikmek yararlı ve güzel birşeydir, o halde stel Loanda tanrılarının kutsal alanına dikilecek ve yasal, iyiliksever ve ünsever bir şekilde kentin ortak işlerine hizmet eden kişiler ve balaneion'un dikimi konusunda taahhüt verenler, diğer vatandaşlar da benzer katkılarda bulunmaya özensinler diye bu stele ismini yazdıracak. (Ayrıca) onların övülmesi ve altın bir taç ile taçlandırılması ve her birinin vaat ettiği miktara göre isminin yazılması kararı alındı. Peigasis oğlu Toallis 50 drakhme, Zenon oğlu Sosipolis 50 drakhme, Pardaleon oğlu Hephaiston 50 drakhme, Menodoros oğlu Theon 25 drakhme, Pardaleon oğlu Menodoros 100 drakhme, Hermaios oğlu Dikaio 100 drakhme, Antigonos oğlu Hermon 100 drakhme, Hermias oğlu Python 50 drakhme, Polemon oğlu Menekles 50 drakhme, Artemidoros oğlu Ploutogenes 50 drakhme, Zenon oğlu Zenodotos 50 drakhme, Zenon oğlu Menodoros 50 drakhme, Demetrios oğlu Hermotimos 50 drakhme, Midas oğlu Neon 50 drakhme, Zenodotos

oğlu Artemidoros 50 drakhme, Hermophantos oğlu Pigasis 50 drakhme, Hermophantos oğlu Zenon 50 drakhme, Meleagros oğlu Menekles 50 drakhme, Andreos oğlu Aiskhrion 50 drakhme, Pyrgon oğlu Keddebes 50 drakhme, Armedymnas oğulları Zenon ve Hermaios 50 drakhme, Marsyas oğulları Andreas ve Zenodotos 50 drakhme, Theodotos oğlu Apollodoros 30 drakhme, Armedymnas oğlu Andreas 30 drakhme, Hermaios oğlu Myonides 30 drakhme, Kedebos oğlu Python 25 drakhme, Harmadios oğlu Pantaleon 25 drakhme, Midas oğlu Midas 25 drakhme, Dikaios oğlu Antipatros 25 drakhme, Agroitos oğlu Kriton 25 drakhme, Pardaleon oğlu Marsyas 25 drakhme, Midas oğlu Polemon 25 drakhme, Sosipolis oğlu Kendebes 25 drakhme, Apollonios oğlu Domas 25 drakhme, Leontiskos oğlu Ouliades 25 drakhme, Molesis oğlu Aphrodeisios 25 drakhme, Menodoros oğlu meitokos Menophanes 15 drakhme, Sosos oğlu Diogenes 10 drakhme, Dikaiarkhos oğlu Dikaios 20 drakhme, Megenor oğlu metoikos Dioskourides 20 drakhme, Hermonaks oğlu Antipatros 50 drakhme, Pleistarkhos oğlu Aphrodisios 50 drakhme.⁴²²

B YÜZÜ

[— — — — —] Ἀρτε[μ — — —]
 [— — — — —] II[— — — — —]
 [— — — — —] Ἀρτε[?]ίμας [— — —]
 — — — — —] Ἀνδ[ρ]έου (δραχμὰς) κ', [— — —]
 5 [— — — — —] Ἀνδρέου [(δραχμὰς) — — —],
 [— — — — —] ος Ἀντιπάτρο[υ (δραχμὰς) — — —],
 [— — — — —] ι[ο]ς Ἀντιπάτ[ρου]
 (δραχμὰς) ι', Ἀνδρέας καὶ Ἀν-
 [τίπ]ατρος (δραχμὰς) ι', Μαινέ[σ
 10 τρ]α?τος Κανθανοντος (sic.)
 Μυνδε ὕς (δραχμὰς) ν',
 [Μ]ηνοφ άνης Ἀγρεοφ ὦντος
 (δραχμὰς) ν', Ἀγρεοφ ὦν Ἀνδρ έου

⁴²² Kaynaktan aktaran B. Karabulut, BCO, s. 69

- 15 [(δραχμὰς)] ν', Διονύσιος Ἑρμῶνακ –
 τος θ' (sic), Ἄνδρ' ἕας καὶ Ἄρμ' ὁ –
 διος καὶ Ζηνὸς οὐδοτος (δραχμὰς) ρ'.
 Σηστῶν ὁ δ' ἡμοῖμος (δραχμὰς) [—],
 Σηστῶν· Διονύσι –
 ος καὶ Πανακ' ἐστὼρ
 20 οἱ Νεοπτολ' ἐμου (δραχμὰς) ν', Μῆ –
 νανδρος Θηρῶν ἰδου (δραχμὰς) ιε',
 Ἄντ' ἰπατρος Ἀντιπ' ἀτροῦ
 (δραχμὰς) ι', Καλλισθ' ἐνης Ἑρμοτε[ι] –
 μου (δραχμὰς) ι', Δημοκρ' ἀτης Ἀ[ν –
 25 τ]ιπ' ἀτροῦ ι', Ἑπ' ἰκούρος
 [καὶ] Ἄντ' ἰπατρος Ἀντιπ' ἀ –
 ρου τοῦ Μητροδ' ὥρου
 (δραχμὰς) ι', Δαμας Πανακ' ἐστο –
 [ρ]ος (δραχμὰς) ι', Ἀγροῖτας Ἀντι –
 30 π' ἀτροῦ (δραχμὰς) κ', Μ' ἐνανδρος
 Ἑρμοτεῖμου (δραχμὰς) ι'. Παλλ[λη? –
 ν] ἐων ὁ δ' ἡμος (δραχμὰς) ρ', Πλ[ου –
 το]γ' ἐνης Μηνοδ' ὅτ[ου (δραχμὰς)
 —', Ἀ]ρτεμ' ἰδωρος Ἀγρεο –
 35 [φ' ὦ]ντος (δραχμὰς) ι', Μην' ὀδωρος
 [Κρι]ν' ἀγ' ὀρου (δραχμὰς) ι', Ἑρμολ' ἐ
 [ων] Πανακ' ἐστορος (δραχμὰς) ι',
 [Μ]ενεκλῆς Σωπ' ἀτροῦ
 (δραχμὰς) ι', Θηρῶν ἰδης Ἀγρεο
 40 φ' ὦντος (δραχμὰς) ι', Μενεκλῆ[ς]
 Ἑρμολ' ἐοντος (δραχμὰς) ι'.
 Λυρνιτ' ὦν· Ἑρμαῖος
 Ἀρ' ἰστωνος (δραχμὰς) ν', Ἀγρε
 οφ' ὦν Θηρῶν ἰδου
 45 [(δραχμὰς)] ν',

Θηρωνίδης Ἀγρεο-
[φ]ῶντος (δραχμὰς) κε΄, Ἑρμῶ
ναξ Ἀντιπάτρου (δραχμὰς) κ[ε΄].

Κασταννεῖς Ἀγρε[ο]-

50 φῶν Ἀρμοδίου (δραχμὰς) ν΄, Ἀ
έων Θηρωνίδου (δραχμὰς)
[Τ]πόλοχος Κενδηβου
[ιε]ρατεύσας Διὸς
Ἥλιου διὰ βίου,

..... Artem Arteimas
Andreas oğlu 20 drakhme, ... Andreas oğlu drakhme
Antipatros oğlu os drakhme..... Antipatros oğlu ios 10 drakhme,
Andreas ve Antipatros 10 drakhme, Kanthanon oğlu Myndoslu Mainestratos 50 drakhme,
Agreophon oğlu Menophanes 50 drakhme, Andreas oğlu Agreophon 50 drakhme,
Hermonaks oğlu Dionysios 9 drakhme, Andreas ve Harmodias ve Zenodotos 100 drakhme,
Sestoslular'ın halkı drakhme, Sestoslular'dan; Neoptolemos oğulları Dionysios ve
Panakestor 50 drakhme, Theronides oğlu Menandros 15 drakhme, Antipatros oğlu
Antipatros 10 drakhme, Hermoteimos oğlu Kallisthenes 10 drakhme, Antipatros oğlu
Demokrates 10 drakhme, Metrodoros oğlu Antipatros oğlu Epikouros ve Antipatros 10
drakhme, Panakestor oğlu Damas 10 drakhme, Antipatros oğlu Agroitas 20 drakhme,
Hermoteimos oğlu Menandros 10 drakhme. Palleneliler'in halkı 100 drakhme, Menodotos
oğlu Ploutogenes drakhme, Agreophon oğlu Artemidoros 10 drakhme, Krinagoras
oğlu Menodoros 10 drakhme, Panakestor oğlu Hermoleon 10 drakhme, Sopatros oğlu
Menekles 10 drakhme, Agreophon oğlu Theronides 10 drakhme, Hermoleon oğlu Menekles
10 drakhme. Lyrnailılar'dan; Ariston oğlu Hermaios 50 drakhme, Theronides oğlu
Agreophon 50 drakhme, Agreophon oğlu Theronides 25 drakhme, Antipatros oğlu
Hermanaks 25 drakhme. Kastannalılar; Harmodios oğlu Agreophon 50 drakhme, Theronides
oğlu Leon 50 drakhme, hayatı boyunca Zeus Helios rahipliği yapmış olan Kendebes oğlu
Hippolokhos ⁴²³

Ç YÜZÜ

[Ἀρ]μοστος [Π?]ύ-

⁴²³ Kaynaktan aktaran B. Karabulut, s. 70

[θ?]ωνος ἱερατεύσας
 Ἴππόλοχος Πολέμωνος
 Αἰσχρίων Ἑρμοκρίτου
 5 Ἀρμόδιος Αἰσχυλείνου
 Ζηνόδ[οτος? — — — —]
 Ἑρμαῖος Ἀγρεο[φ]ῶντ[ος]
 Ἑρμο[— — — — — — — —]
 Δω?[— — — — — — — —]
 10 Ζ?ήν[ων? — — — — — — — —]
 [Ζ]ήνων Οὐλιά[δου?]
 Θε?[— — — — — — — —]
 Π[— — — —]ρνησ?[— — — —]
 Δημήτριος Κενδηβύο[υ]
 15 [— — — — — — —] Παντ[— — — —]
 Κενδηβ[η]ς [— — — — — — — —]
 Μελ[έ?]α[γρ?]ο[ς Κρ?]άτους
 Ζήνων [Ἴππ]ολόχου το[ῦ] | [. . . .]
 Ἑρμῶν[αξ Κε]νδ[η]βο[υ]
 20 Ἀντίπα[τρος — — — — —]
 21 Π[ύθω?]ν Ἀρμόστου
 Ζήνων Ζήνω[νος]
 [Ἀ]γροίτας [Χ]αριδήμου
 Μη[ν]όδορος Μελεάγρου
 25 Ἑρμίας Χαριδήμου
 [Φ]ιλῆς Μελεάγρου
 Π[ύθω?]ν Δ[ημ?]αγώρου
 Δήμ[ων?] Θηρωνίδου
 [—] Λ[—]Π [Παρ]άμωρος
 30 [— — — — — — — — — — — —]
 Ἑρμαῖος
 Θεογ
 ἐ[ν]ους

- Ζήν[ω]ν Καλλικρ
 άτου, Αντίπατρος
 20 Κα[λλικ]ράτου
 Φιλωκλῆς δῖς
 Πυθέας Ἑρμοφά
 ντου, Κενθηβης
 Δημητρίου
 25 Ἀγροίτας Ερμεδύ
 μνου, Ἑρμότειμο[ς]
 Ἀντιπάτρου
 Ζήνων Λεονί
 δου, Μελέαγρος
 30 [Π?]ραθέντος?

..... oğlu Ti....., ... oğlu Philon, ... oğlu Zenon, Hermaios oğlu Zenon, Theron oğlu ...kl....., N.....ides 2 drakme (?), Python oğlu Andreas, Antipatros oğlu Hermedumnos, Polemon oğlu Polemon, Hermodumnos oğlu Pigasis, Andron oğlu Straton, Zenon oğlu Philon, Hermedumnos oğlu Zenon, Iassos oğlu Polemon, Angelion oğlu Neon, Kallikrates oğlu Zenon, 2. kuşaktan Philokles oğlu Kallikrates oğlu Antipatros, Hermophantos oğlu Pytheas, Demetrios oğlu Kenthebes, Hermedymnos oğlu Agroitas, Antipatros oğlu Hermoteimos, Leonidas oğlu Zenon, Prathen oğlu Meleagros.

TAM II 1, 171

Hippokome (İt Hisar)

- Μεννέας Μά
 γαντος καὶ γυνὴ αὐ
 τοῦ Ἑ[λέν?]η καὶ πενθερὰ κ
 ατὰ σύμ[φω]νον. τὸ συνχώ
 5 ρημα ἀ[νεγράφη] [κ]αὶ διὰ τῶν
 ἀρχίων.

Magas oğlu Menneas ve onun karısı Helene ve kayınvalidesi ortak karar uyarınca ve arkhonlar aracılığıyla yazdı.⁴²⁵

TAM II 1, 172

Hippokome (İt Hisar)

Διογ[έν]ης συνεχώρησε

μοι? [— — — Δ]ιογένει

X[— —]O[— —]□[— — —]I [—]N[—]N[—]ΠΑΙ

[—]ΛΟ[— — — — —]ΙΚΑ Τ

5 [— — — — —]ΩΙ[— — — — —]

[— — — — —]O[— — — — —]

[— — — — —]O[— — —]Ι[— — —] τείσε [—]ΙΙΗ

ΤΙΙ[—]Α□ΣΤΙ[— — —] Ἰππο[κω]μη[τῶν]

[—]Ω[— —]ΙΑΙΤ[—]ΦΟ[— — —]Ο[—]Ω[—]Ι[—]

10 ΓΑΓ.ΙΓΑΣΑ[— —]Μ[—]Α[—] καὶ [N]-

εαν[ι]δία· ἐὰν [— —]ΜΙ[— μ]υρίοι[ς?]

μή τιερὶ τῇ[ς — — —]ΗΝΤΟ[—]

Diogenes kendisi için ...Diogenes için ... müsaade etti

.....

.....Hippoukomelilerin.....

..... eğer murios birisi

yapmasın.....

TAM II 2, 535

Pınara

Ἡγεμονίδα Μηνο

δώρου · δ · Ὀκταπο

λεί[τ]ίδα καὶ Πιναρί

δα, κ[α]θὰ διέθετο

5 ὁ γενόμενος ἀνὴρ

⁴²⁵ Kaynaktan aktaran B. Karabulut, BCO, ss. 69-77

αὐτῆς Λεωνίδης
ὁ καὶ Τληπόλεμος
Πιναρεύς · ὁ ἀξιολο
γώτατος ἀγωνοθέ
10 της · Μάρκος Αὐρήλι
ος Βασιλείδης
Πιναρεύς.

4. kuşaktan Menodoros'un kızı Oktapolisli ve Pinaralı Hegemonis'in cenazesini onun şuanki kocası Pinaralı Leonidas namı diğer Tlepolemos hazırladı. Son derece saygıdeğer, agonothes Pinaralı Marcus Aurelius Basileides (bu mezarı dikti).⁴²⁶

⁴²⁶ Kaynaktan aktran, B. Karabulut, BCO, s. 77